

V roce 2020 vyjde

KNIHOVNA ANTICKÉ TRADICE

Archimédés METODA

Archimédova *Metoda* je spis, který se od ostatních Archimédových děl liší tím, že dává blíže nahlédnout do způsobu práce tohoto významného starověkého matematika a fyzika. Jedná se o dopis zaslaný Eratosthenovi z Kyrény, v němž mu Archimédés představuje svou metodu, pomocí níž nalézal obsahy, objemy a těžiště různých geometrických útvarů. Tato metoda Archimédovi sloužila k získávání výsledků, které později dokazoval geometricky. Spočívá v důmyslné aplikaci zákona rovnováhy na páce, který Archimédés odvodil ve svém spisu *O rovnováhách rovinných útvarů I*. Překlad Z. Halas. Asi 160 stran.

Platón EUTHYDÉMOS, MENÓN

Překlad F. Novotný. Asi 130 stran. Nové vydání.

Platón GORGIAS

Překlad F. Novotný. Asi 130 stran. Řecko-české vydání.

Platón HIPPIAS VĚTŠÍ, HIPPIAS MENŠÍ, IÓN, MENEXENOS

Překlad F. Novotný. Asi 130 stran. Nové vydání.

KNIHOVNA RANĚ KŘESŤANSKÉ TRADICE

Órigenés PROTI KELSOVI V–VI

Ve spisu *Proti Kelsovi* reaguje Órigenés na kritiku křesťanství z pera platónského filosofa působícího v polovině 2. stol. po Kr., který v šíření nové víry rozeznal reálné ohrožení dosavadního kulturního a náboženského řádu. V páté knize obhajuje Órigenés křesťanskou naději na zmrtvýchvstání těla a odmítá Kelsovo srovnání židovských a křesťanských zásad zbožného života s náboženskými a kulturními zvyklostmi ostatních národů ovládaných místními božstvy. V šesté knize reaguje na Kelsovu kritiku křesťanské cesty k poznání Boha a polemizuje s jeho výzvou ke studiu platónské theologie. Kelsův obraz křesťanských mystérií, které jsou podle něj pouhou napodobeninou Mithrova kultu, je podle Órigena založen na Kelsově náhodném seznámení s ofitským diagramem pocházejícím od jedné bezvýznamné sekty. Překlad M. Šedina. 592 stran.

KNIHOVNA RENESANČNÍHO MYŠLENÍ

Marsilio Ficino O ŽIVOTĚ

Marsilio Ficino (1433–1499) je znám především jako významný překladatel a komentátor Platóna a novoplatoniků. Platónská filosofie však u něj nestála osamocena, ale měla tvořit podpůrný pilíř křesťanství, formující tak spolu s ním křesťanský platonismus. Máme-li ovšem Ficinovo myšlení pochopit v jeho úplnosti, nemůžeme opomenout ani jeho lékařské zájmy, které mu teprve dodávají specifické barvitosti a plnosti. Právě této oblasti se věnuje v trojdílném spise *O životě* (1489), který se ve své době stal nejčtenějším autorovým dílem. Knihy *O zdravém životě*, *O dlouhém životě* a *O životě podle nebes* jsou věnovány v první řadě učencům, kteří (tak jako Ficino sám) jsou ve svém bádání zvláště ohroženi melancholií; jde tudíž o historicky první spis věnovaný nemocem z povolání. I když se jedná o texty zdravotně, prakticky orientované, třetí z knih vypracovává teoretický systém tzv.

přirozené magie (*magia naturalis*), který čerpá z dřívější magicko-astrologické tradice a zároveň svým vlivem dalece přesáhl oblast pouhé medicíny. Díky jejich komplexní povaze, jež zrcadlí celou škálu zájmů a tematických okruhů nejen Ficinových, ale i jeho ideových souputníků, lze knihy *O životě* považovat za jedinečnou bránu do světa renesančního myšlení. Překlad J. Hlaváček, Z. Žalud a M. Žemla. Zrcadlové latinsko-české vydání, asi 500 stran.

KNIHOVNA NOVOVĚKÉ TRADICE A SOUČASNOSTI

Martin Heidegger

CO JE METAFYZIKA? BÁSNICKY BYDLÍ ČLOVĚK. KONEC FILOSOFIE A ÚKOL MYŠLENÍ

Trojsvazkové česko-německé vydání Heideggerových kratších textů. První svazek obsahuje studie *Úvod k přednášce „Co je metafyzika?“*, *Co je metafyzika?*, *Doslov k přednášce „Co je metafyzika?“*; druhý svazek *Konec filosofie a úkol myšlení, Moje cesta k fenomenologii, O porozumění času ve fenomenologii a v myšlení otázky po bytí*; třetí svazek studie *Věc, Doslov. Dopis mladému studentovi, Řeč*, „... básnicky bydlí člověk...“, *Co je to filosofie?*, *Hebel – domácí přítel, Principy myšlení*. Přeložil I. Chvatík. 96, 208 a 64 stran. Nové vydání.

Martin Heidegger

NIETZSCHEHO VÝROK „BŮH JE MRTEV“

Heideggerova studie, jejíž provokativní titul již na první pohled upoutává čtenářskou pozornost, si klade za úkol vyložit Nietzscheho myšlení jako geniální dovršení dějin evropské metafyziky. Zároveň však odmítá Nietzscheho přesvědčení, že kritickou analýzou novověkého „nihilismu“ a rozvrhem „nadčlověka“ budoucnosti, který by byl schopen pozitivním způsobem uplatňovat „vůli k moci“, tuto metafyziku překonal a opustil. Heidegger podává výsledky svého uvažování o „dějinách bytí“, které předestřel v pěti semestrech přednáškového cyklu na toto téma na univerzitě ve Freiburgu v letech 1936–1940. Nihilismus, jehož zkratkovi-

tým vyjádřením je věta citovaná v titulu, je podle Nietzscheho „vnitřní logikou“ dvou tisíciletí dějin Evropy, která se marně snaží vymanit z pojetí hierarchicky uspořádaného jsoucna tradovaného theologickým hellénisticko-židovským výkladem světa, jehož základní strukturu vytyčil na počátku evropské metafyziky Platón. Podle Heideggerovy pozdní filosofie, která se zde začíná rýsovat, nezachrání lidstvo Nietzschem hlásané „přehodnocení“ všech metafyzikou „znehodnocených“ hodnot, nýbrž dosud nikdy nezahájené vážné a hluboké zamyšlení nad tím, jak rozumíme bytí. Překlad I. Chvatík a P. Mařová. 56 stran.

Karl Jaspers

ROZUM A EXISTENCE. FILOSOFIE EXISTENCE

Knížka z r. 1935 (původně pět přednášek) patří k nejdůležitějším textům Karla Jaspersa, ba filosofie existence vůbec. Vychází z duchovní situace, kterou vyvolala Kierkegaardova a Nietzscheova radikální kritika rozumu, podle níž už není možné rozum nadále nekriticky přijímat jako jediné měřítko života a filosofie. Jak formuluje Jaspers: „Rozum je odkázán na cosi, co je vůči němu jiné – na obsah existence, která jej nese, která se jím vyjasňuje a která mu podává rozhodující podněty. Rozum bez obsahu by byl pouhé ratio, byl by to rozum bez půdy pod nohama.“ Anebo ještě stručněji: „Jen díky rozumu získává existence jasnost, jen díky existenci má rozum obsah.“ Tato knížka stručně, ale velmi přesně ukazuje meze, rizika a možnosti, které filosofie po tomto duchovnědějinném převratu má. Zkoumá zásadní možnosti působení ducha mezi rozumem a existencí, a tak se týká základního problému západní filosofie vůbec. Zároveň představuje koncentrovaný úvod do Jaspersova filosofování, do jeho pojmů obemýkajícího, komunikace, pravdy, transcendence a filosofické víry. Překlad J. Frei. Asi 200 stran.

Immanuel Kant

KRITIKA ČISTÉHO ROZUMU

Kritika čistého rozumu (1781, 1787) je základním spisem moderní filosofie. Kant v ní zkoumá možnosti poznání v matematice, přírodních vědách a metafyzice jakožto disciplínách, jejichž věty se neopírají o zkušenost. Na základě své teorie, v níž vymezuje podmínky možnosti poznání vůbec, pak dospívá k tvrzení, že me-

tafyzika na rozdíl od matematiky a přírodních věd překračuje zkušenost neoprávněně, a udává podmínky, za nichž jediné může být smysluplná. Svazek je upraveným vydáním českého překladu spisu z roku 2001. Obsahuje kompletní text druhého vydání z r. 1787, včetně všech pasáží z prvního vydání z r. 1781, které Kant do druhého vydání nepřevzal. Do svazku jsou rovněž zařazeny Kantovy rukopisné exempláře. Překlad J. Loužil ve spolupráci s J. Chotašem a I. Chvatíkem. Druhé, opravené vydání připravili J. Kuneš a M. Sobotka. 686 stran.

Gottfried Wilhelm Leibniz **METAFYZICKÁ ROZPRAVA**

Metafyzická rozprava byla sepsána v zimě 1685–1686, kdy Leibniz sloužil již desátým rokem u hannoverského dvora, nejprve jako knihovník a pak také jako osobní poradce lankraběte Ernesta Augusta. Dle Leibnize je spisek výsledkem dlouhodobého přemítání – a vskutku lze říci, že představuje první soustavné, co možná úplné a vposled i zakládající podání Leibnizova myšlení před monadologickou tezí. K jeho vzniku Leibniz sám uvádí: „Sestavil jsem před nedávnem (nacházel jsem se totiž na místě, kde jsem pár dní neměl co na práci) drobnou metafyzickou rozpravu a rád bych k ní znal mínění pana Arnaulda. Pojednávám zde totiž o otázkách milosti, Božího spolupůsobení na tvory, povahy zázraků, příčiny hříchu a původu zla, nesmrtelnosti duše, idejí, a to způsobem, jenž podle všeho nabízí nové průzory a může tak vysvětlit velké těžkosti.“ Takto se nit *Metafyzické rozpravy* odvíjí od dokonalosti Božích přes otázku zázraků a univerzálního řádu k pojmu individuální substance a kritice základů Descartovy fyziky, aby se následně prostřednictvím teorie zobrazení navrátila zpět k Božím atributům a kulminovala v christologickém rozjímání. Vydání zahrnuje originální francouzský text podle akademického vydání doplněný o některé poznámky na okraji, vsuvky, přeškrtnutá či vypuštěná místa z různých fází geneze textu. Původní český překlad spolu s poznámkovým aparátem pořídili J. Makovský a M. Škára. Asi 140 stran.

Gottfried Wilhelm Leibniz – Samuel Clarke
KORESPONDENCE

Polemická korespondence mezi německým polyhistorem G. W. Leibnizem a anglickým teologem, fyzikem a Newtonovým žákem S. Clarkem, která se rozvinula ve druhém desetiletí 18. století, patří k vůbec nejznámějším a nejvlivnějším korespondenčním výměnám v dějinách evropského myšlení. Korespondence sestává z pěti Leibnizových francouzsky psaných dopisů a právě tolika Clarkových anglicky psaných odpovědí. Jejím ústředním tématem jsou jednak základy Newtonova převratného matematicko-fyzikálního výkladu skutečnosti, jednak důsledky, které takový výklad má na polích matematiky, teorie poznání, teologie a přírodní filosofie. Vliv pozic obou korespondentů sahá až k formulaci Einsteinovy obecné teorie relativity. Její české vydání tak poskytně vítaný a potřebný materiál mj. i teoretikům a historikům přírodní vědy. Překlad J. Palkoska. Asi 300 stran.

Emmanuel Lévinas
TOTALITA A NEKONEČNO. ESEJ O EXTERIORITĚ

Východiskem Lévinasova myšlení je Husserlova fenomenologie a Heideggerova ontologie, s nimiž vede polemický dialog. Kriticky se staví proti chápání dějin, společnosti a člověka jako celku či totality, jež hledisko nekonečnosti upozadňuje. Překlad M. Petříček a J. Sokol. Nové, opravené vydání připravuje T. Matějčková. Asi 280 stran.

Friedrich Nietzsche
POZDNÍ POZŮSTALOST I–II

Překlad V. Koubová.

Ludwig Wittgenstein
ROZLIČNÉ POZNÁMKY

Ludwig Wittgenstein (1889–1951) je jednou z klíčových osobností filosofie 20. století a jeho dílo jedním z hlavních pramenů moderní analytické filosofie. Svým myšlením naplnil univerzální nárok filosofie a svou teorií významu inspiroval mj. i etnology či lingvisty. Tento přesah za hranice filosofie dává tušit i předkládaný výběr z poznámek psaných na okraj jeho filosofických prací a věnovaných jak podstatě filosofické práce, tak otázkám umění

či náboženství. Ediční podoba *Rozličných poznámek*, které podobně jako většina Wittgensteinova díla vyšly až posthumně, je výsledkem práce jeho vydavatelů. Ti poznámky seřadili chronologicky, což umožňuje sledovat vývoj Wittgensteinových filosofických i obecných názorů, tematickou orientaci v nich ale usnadnili věcným rejstříkem. Určení pramenů *Rozličných poznámek*, jejichž překlad byl pro toto vydání doplněn a revidován, je umožňuje číst spolu s originály ve Wittgensteinově elektronicky dostupné pozůstalosti. Překlad M. Nekula. Nové, opravené vydání (v OIKOYMENH první) připravuje J. Jinek. Asi 100 stran.

EDICE OIKÚMENÉ

Arthur Hilary Armstrong
AUGUSTIN A PLÓTINOS

Michel Foucault

K POČÁTKŮM HERMENEUTIKY SEBE SAMA. PŘEDNÁŠKY NA DARTMOUTH COLLEGE Z R. 1980

V přednáškách z 17. 11. a 24. 11. 1980 shrnuje Foucault svůj zájem historického vystopování kořenů, z nichž se zrodila „hermeneutika vlastního já“ neboli snaha dopátrat se pravdy o sobě samém co nejpodrobnější analýzou vlastního nitra. Konkrétně přitom ukazuje raně křesťanské kořeny moderních podob sebezpytování spojeného s povinností říci pravdu o sobě samém na rozdíl od prakticky zaměřeného sebepoznání charakteristického pro hellénistické školy, v nichž doznání a zpytování svědomí mělo povytce praktický charakter směřující k lepšímu sebe-ovládnutí. Překlad O. Švec.

Jiří Holba

KAUZALITA A NOMINALISMUS V BUDDHISTICKÉ FILOSOFII

Cílem knihy je ukázat na dvou filosoficky velmi důležitých tématech, které se pokoušeli tematizovat a řešit buddhističtí myslitelé, význam a zajímavost buddhistického myšlení včetně jeho přínosu pro současnou filosofii. Text je rozdělen na dvě části. Hlavním

tématem první části je velmi specifické pojetí kauzality koncipované indickým buddhistickým mnichem a filosofem Nágárdžunou (asi 2.–3. st. n. l.). Základním principem jeho modelu skutečnosti je nauka o prázdnotě (*śūnyatā*) všech jsoucen neboli názor, že všechna jsoucna jsou prázdná (*śūnya*) od vnitřní/inherentní přirozenosti (*svabhāva*; dosl. „vlastní bytí“). To znamená, že jsoucna nejsou obdařena žádným neměnným inherentním základem, esencí, podstatou apod., protože vznikají a zanikají v kauzální závislosti na svých příčinách a podmínkách. Kauzalita proto není objektivním vztahem, jenž spojuje jsoucna, nýbrž spíše pojmovým konstruktem vytvořeným naší myslí. Druhá část knihy je věnována buddhistické sémantické teorii *apóha* (dosl. „vyloučení“). Tato teorie, která vznikla v 6. století n. l. v Indii a kterou poprvé zkoncipoval buddhistický filosof Dignāga (asi 480–540 n. l.), se týká řešení otázky obecnin. Otázky týkající se existence obecnin (*sāmānya*) a celků (*avayavin*) byly předmětem jednoho z nejostřejších sporů mezi buddhisty a indickými ortodoxními školami, jenž trval na indické půdě více než 600 let a v mnohém je podobný středověkému sporu ohledně statutu univerzálií. Asi 280 stran.

Karl Löwith **MEANING IN HISTORY**

Překlad T. Suchomel.

Roger Scruton **KRÁSA**

Roger Scruton v úvahách věnovaných lidské, přírodní, každodenní a umělecké kráse esejistickou formou artikuluje naši zkušenost setkání s krásou. Ta je podle něj kontinuální: vnímavost pro „minimální krásu“ prostřeného stolu není bytostně odlišná od kontemplanace umění nebo přírody. Ačkoli podle něj krása není rysem samotného bytí, přesto je universální hodnotou založenou v racionální přirozenosti. Kantovské přesvědčení, že předpokladem zkušenosti s krásou je nezainteresovaný zájem, zároveň staví autora, který chce držet tezi o kontinuitě krásy, před otázkou, jak rozumět této nezainteresovanosti v případě mimoumělecké krásy každodenních užitných věcí, a zejména tváří v tvář kráse lidských bytostí, která často vyvolává touhu. Tato aporie evokující dědic-

tví platonismu prostupuje celou knihou. Teze kontinuity dále vyžaduje rozvinutí pojmu vhodnosti, jež má být jádrem estetické zdařilosti napříč kategoriemi krásy. Scrutonovo přesvědčení, že na „charakteru záleží“ i ve věci soudu o kráse (inspirované Hudem) se projevuje v závěru knihy, kde se vyrovnává s kulturními jevy na pomezí, nebo i za hranicemi estetická (jako je kýč a pornografie). Kniha je pozoruhodným uvedením do estetických problémů i proto, že je protkána množstvím ilustrací z různých sfér umění napříč staletími. Překlad A. Roreitnerová. Asi 100 stran.

Věra Schifferová **FILOSOFIE JANA AMOSE KOMENSKÉHO**

Kniha přináší soustavný výklad filosofie Jana Amose Komenského. Jednotlivé tematické okruhy sledují historické pořadí, odpovídající Komenského myšlenkovému vývoji, který vyvrcholil ve všenápravném obrazu světa. Pozornost je věnována jeho ontologii (důraz na celek, triadismus, řád, jednota, harmonie, světlo), gnoseologii (pojetí pravdy, smysly – rozum – víra), etice (racionální založení etiky, dobro, blaženost, svoboda, láska, tolerance), filosofii výchovy a politické filosofii (pojetí politiky, vztah etiky a politiky, náprava „věcí lidských“, humanizace člověka a světa, problém nenásilí). Cílem této monografie je vykreslit celkový myslitelský obraz Komenského, přesněji lokalizovat jeho filosofii v evropském myšlenkovém kontextu, ukázat, v čem spočívá jeho osobitý přínos evropskému myšlení a co si z jeho myšlenkového odkazu uchovalo platnost pro přítomnou dobu. Asi 300 stran.

Bernard Williams **MORÁLKA: ÚVOD DO ETIKY**

Williamsova kniha naplňuje svůj titul, ovšem poměrně svěbytným způsobem. Na jedné straně totiž svou přístupnou formou a šíří témat čtenáře vsutku uvádí do etického myšlení, na straně druhé však, jak ostatně sám autor na počátku deklaruje, nepředstavuje žádnou učebnici. Nenajdeme zde tedy systematické představení soudobých etických doktrín, ale spíše jejich kritiku, jež však sleduje určitý originální cíl. Tento cíl není snadné jednoznačně charakterizovat, obecně však lze říct, že Williamsův kritický pohled na utilitaristický a deontologický přístup je motivován snahou o vztážením etiky ke konkrétnímu jednotlivci, jenž se

chápe z jeho psychologické, sociální a historické podmíněnosti. Tato kniha tak může být pro svůj instruktivní charakter přitažlivá jak pro čtenáře z řad široké veřejnosti se zájmem o etickou problematiku, tak také díky svému interpretativnímu rázu pro čtenáře v této oblasti v této oblasti již erudovaného. Překlad Š. H. Koukal. Asi 100 stran.

EDICE OIKÚMENÉ: MALÁ ŘADA

Martin Heidegger **PŮVOD UMĚLECKÉHO DÍLA**

Umělecké dílo přichází na světlo světa díky umělci. Ten je umělcem skrze dílo. Obojí má původ v umění. Kde jinde však hledat umění než v uměleckém díle a v umělci? Zkoumání se pohybuje v kruhu. Při procházení tímto kruhem se ukazuje, jak se umělecké dílo liší od užitkových věcí. K obojímu je zapotřebí látky. Látka pochází ze země. Ale zatímco v užitkových věcech je země spotřebovávána, v uměleckém díle ční neužitečně do světa. Je pouhým tvarem. Díky neprostupné uzavřenosti země je však tvarem pevným, který svým čněním otevírá svět. Teprve v této otevřenosti se cokoli může ukázat takové, jaké v pravdě je. V uměleckém díle je při díle pravda. Projít výkladem, v němž se vybojovává niterný svár země a světa, je být přítomen slavnosti myšlení. Přeložil I. Chvatík. 119 stran. Dotisk vydání z r. 2016.

Karl Jaspers **PLÓTINOS**

Jaspersovo pojednání o posledním velkém filosofovi antiky, Plótinovi není suchá analýza filologických detailů a historických vlivů; je spíše meditací, která skrze Plótinův systém proniká k živému myšlení. Ukazuje, že zdánlivě objektivní schéma Plótinovy filosofie je ve skutečnosti obrazem světa sloužícím k tomu, aby bylo možné popsat aktivní a svobodný vzestup a upadání duše; Plótinova metafyzika tak může být i dnes nástrojem pro výklad lidské svobody a životního smyslu. Překlad J. Frei. Asi 100 stran.

DĚJINY FILOSOFIE

Sv. 4

Arthur Hilary Armstrong

FILOSOFIE POZDNÍ ANTIKY.

OD STARÉ AKADEMIE PO JANA ERIUGENU

Dějiny filosofie zahrnující řeckou filosofii od Platóna po Plótina (P. Merlan), Filóna a počátky křesťanského myšlení (H. Chadwick), Plótina (A. H. Armstrong), pozdější novoplatoniky (A. C. Loyd), Maria Victorina a Augustina (R. A. Marcus) a tradici řeckého platonismu od kappadockých Otců po Maxima a Eriugenu (I. P. Sheldon-Williams). Přeložil M. Pokorný. Druhé, opravené vydání. Asi 650 stran.

KNIHOVNA POLITICKÉHO MYŠLENÍ

Giulio Ferroni

MACHIAVELLI

Prvořadý literární historik Giulio Ferroni (*1943) se Machiavellimu věnuje již od počátku sedmdesátých let, kdy publikoval monografii o motivu životního zvratu a střetu s osudem v Machiavelliho divadelních hrách. Po třiceti letech promýšlení pak své úvahy k Machiavellimu shrnul v útlé, ale obsažné knize *Machiavelli aneb o jistotě* z roku 2003. Ferroni poměrně ostře odmítá představu o Machiavellim coby stoupenci vyhraněného politického konceptu a zaměřuje se naopak na dění jeho textů s jejich zvláštními perspektivami, metaforikou, výkladovými zvraty, energickým vyjadřováním atd. Machiavelliho tedy čte jako filolog, místa z *Vladaře* a *Rozprav* staví vedle citátů z *Mandragory* či Machiavelliho poezie a florentského autora vřazuje do dobového kontextu, literárního (Castiglione, Ariosto) i diskurzivního („lidová“ politická moudrost a reálná praxe florentské politiky). Pozoruhodnou pointou je, že právě v tomto „literárním“ čtení se též projevuje mimořádná Machiavelliho aktualita: Ferroni jej prezentuje jako stoupence „politiky nápravy“ (*politica del rimedio*), která hledá léky na pragmaticky vnímané neduhy. Překlad M. Pokorný. Asi 150 stran.

Leo Strauss
PŘIROZENÉ PRÁVO A HISTORIE

Ve svém nejznámějším díle *Přirozené právo a historie* Leo Strauss popisuje a hodnotí důvody, které vedly k odmítnutí přirozeného práva. Vysvětluje důsledky tohoto odmítnutí i to, proč argumenty proti přirozenému právu nejsou platné. Těm, kdo ho odmítli ve jménu bezbřehé tolerance, připomíná paradox jejich volby. Podle něj pak totiž platí, že „čím více vzděláváme rozum, tím více vzděláváme nihilismus“. A „nevyhnutelným praktickým důsledkem nihilismu je fanatické tmářství a zpátečnictví“, připomíná Strauss. Překlad M. Mocek. Asi 400 stran.

SEBRANÉ SPISY JANA PATOČKY

Sv. 1
Jan Patočka
PÉČE O DUŠI I

Soubor *Péče o duši* se zabývá postavením člověka ve světě a v dějinách: od morálních a náboženských otázek jednotlivce přes stanoviska k aktuálním společensko-politickým událostem až k úvahám o filosofii dějin. Nové, opravené vydání. Asi 500 stran.

REFLEXE

Časopis pro filosofii a teologii. V roce 2020 vyjdou čísla
58 a 59.

Připravujeme

KNIHOVNA ANTICKÉ TRADICE

Platón **SPISY I–V**

Souborné vydání Platónových dialogů v překladu F. Novotného v pěti svazcích. Nové, opravené vydání. Asi 560, 430, 540, 520 a 680 stran.

KNIHOVNA RANĚ KŘEŠŤANSKÉ TRADICE

Ambrož **KŘESTNÍ KATECHEZE**

Korpus křestních katechezí Ambrože Milánského, spisy *Výklad křestního vyznání*, *O svátostech* a *O tajemstvích* představují klíčová díla západní teologie, která ovlivnila teologickou reflexi a liturgickou praxi pozdějších staletí. Svazek poprvé přináší komentovaný překlad těchto děl do češtiny. Společně s ním svazek obsahuje pojednání o průběhu a významu křestní katecheze v Miláně na konci 4. století. Překlad D. Vopřada. Asi 240 stran.

Aurelius Augustinus **O VELIKOSTI DUŠE**

Aurelius Augustinus **VYZNÁNÍ X–XIII**

Překlad J. Šubrt.

Klement Alexandrijský **VÝPISKY Z THEODOTA**

Překlad V. Černušková.

Tertullianus **O DUŠI**

Tertullianův rozsáhlý spis *De anima* (napsán kolem roku 210 po Kr.) představuje první zachované pojednání o lidské duši sepsané z křesťanských pozic a jako takové je ve svém žánru zakladatelským dílem raně křesťanského písemnictví. Pozoruhodný spis, který je rozkročen mezi literaturou, filosofií, teologií a lékařstvím, je nejen polemikou s pohanskými koncepcemi duše, mezi nimiž zaujímá přední místo Platón, tento „hokynář, který v dobré víře prodal všem heretikům svoje koření“, ale formuluje rovněž vlastní koncepci „tělesné duše“ (*corporalitas animae*), která je v posledku „odnoží“ (*tradux*) duše Adamovy a předává se při pohlavním styku z rodičů na jejich potomky. Toto adaptované stoické dědictví, jež je v raně křesťanském myšlení svou propracovaností bezprecedentní, se pro Tertulliana stává nejúčinnější zbraní proti „heretickým“, platonismem ovlivněným naukám o preexistenci a stěhování duší, jež podle něho podkopávají samy základy křesťanského náboženství. Komentované latinsko-české vydání. Překlad P. Kitzler. Asi 500 stran.

KNIHOVNA STŘEDOVĚKÉ TRADICE

Isidor ze Sevilly **ETYMOLOGIE VIII**

Překlad P. Nývlt.

KNIHOVNA NOVOVĚKÉ TRADICE **A SOUČASNOSTI**

Hannah Arendtová **ŽIVOT DUCHA II: CHTĚNÍ**

Překlad Š. Sirovátka.

Walter Benjamin
VÝBOR Z DÍLA I: LITERÁRNĚVĚDNÉ STUDIE

První díl reprezentativního výboru z díla německého filosofa a literárního kritika W. Benjamina přináší kromě autorových nejranějších prací především věcné a tematické jádro jeho tvorby, texty o literatuře. Svazek obsahuje mimo jiné Benjaminovu disertační práci *Pojem umělecké kritiky v německé romantice*, významnou stať *Franz Kafka* či poslední verzi proslulé úvahy *Umělecké dílo ve věku své technické reprodukovatelnosti*. Překlad M. Ritter. Nové, opravené vydání. Asi 330 stran.

René Descartes
METEORY

Překlad J. Fiala.

Johann Georg Hamann
SOKRATISCHE DENKWÜRDIGKEITEN

První významný spis J. G. Hamanna, vydaný po jeho konverzi (1759), představuje zajímavý dokument osvícenské kritiky osvícencství, jmenovitě Hamannova královeckého přítele Kanta. Sókratés v něm vystupuje jako odpůrce sofistiky, pod níž rozumí především jednostranné přečeňování rozumu, jež člověka vede do neřešitelného „labyrintu“. Místo planého rozumářství vyzdvihuje Hamann Sókratovo „nevědění“, které vykládá jako hlubší intuitivní pronikání do tajemství světa prostřednictvím daimonia. Z těchto důvodů byl Hamannův spis zvláště oblíben mezi představiteli pozdější romantiky. Překlad J. Kranát.

Martin Heidegger
VOM WESEN DES GRUNDES

Překlad V. Němec.

Georg Wilhelm Friedrich Hegel
ESTETIKA

Překlad J. Patočka.

Thomas Samuel Kuhn
STRUKTURA VĚDECKÝCH REVOLUCÍ

Dnes již klasická interpretace dějin moderních vědeckých teorií a jejich vývojových fází, která dala filosofii vědy zejména pojmy paradigmatu a vědecké revoluce. Nový překlad L. Bendy. Asi 200 stran.

Friedrich Nietzsche
MIMO DOBRO A ZLO

Překlad V. Koubová. Nové, opravené vydání, v OIKOYMENH první, připravuje P. Kouba. Asi 160 stran.

Friedrich Nietzsche
NEČASOVÉ ÚVAHY

Nečasové úvahy vycházely postupně v letech 1873–1876. Tvoří důležitou součást Nietzscheovy rané filosofie, jejíž půdorys byl rozvržen v prvotině *Zrození tragédie z ducha hudby*. Zejména v druhé, nejznámější úvaze *O užítku a škodlivosti historie pro život* přicházejí ke slovu některé náměty a postupy, které mají zásadní význam pro Nietzscheovu filosofii jako celek. Překlad P. Kouba a J. Krejčí. Nové vydání. 296 stran.

Friedrich Wilhelm Joseph von Schelling
BRUNO

Překlad P. Babka. Asi 140 stran.

Voltaire
POJEDNÁNÍ O TOLERANCI

Kniha *Pojednání o toleranci*, kterou napsal Jean Arouet de Voltaire jako jedno ze svých nejznámějších děl, se řadí k vrcholným dílům evropského osvícenství druhé půle 18. století. Voltaire napsal toto své pojednání na pozadí konkrétního projevu náboženské nesnášenlivosti, jakým byla justiční vražda francouzského hugenota Jeana Calase, k níž došlo ve městě Toulouse roku 1762. Voltaire využil tohoto smutného případu, aby v souvislosti se záležitostí Jeana Calase, nespravedlivě odsouzeného a hrůzně umučeného, a s mnoha podobnými případy náboženského pronásledování, podnikl na svou dobu pozoruhodné historické a filosofické

zdůvodnění přednosti náboženské tolerance před jejím opakem v dějinách a ve své současnosti. Voltairova kniha, ústící ve vášnivou obhajobu tolerance a svobody vyznání, zaznamenala hned v době svého vydání veliký úspěch a měla celoevropský ohlas. Patří nepochybně mezi ta díla evropského osvícenství, jež měla praktický dopad. Její morální étos není jistě zanedbatelný ani dnes, v době jiných projevů nesnášenlivosti, než jakým čelil Voltaire a jeho současníci, zůstává ovšem rovněž pozoruhodným svědectvím o osobnosti, odvaze, publicistické schopnosti a intelektuálním rozměru svého autora. Překlad P. Horák.

EDICE OIKÚMENÉ

Hannah Arendtová **ESSAYS ON UNDERSTANDING**

Překlad M. Palouš.

Rudolf Boehm **ARISTOTELOVO POJEDNÁNÍ „O BYTÍ A JSOUCNU“**

Překlad I. Chvatfk.

Jacques Derrida **DAR SMRTI**

Derridova esej *Donner la mort* je zcela nezávislou úvahou v sérii reflexí na téma daru (např. *Donner le temps*, 1991). Jako ústřední zdroj inspirace slouží jedna z Patočkových *Kacířských esejů*, jmenovitě „Je technická civilizace úpadková, a proč?“, analyzující koncept odpovědnosti a dějinnosti, to vše na pozadí existenciálních obrátů, respektive konverzí z mystéria orgiastického na platónské a následně křesťanské, jež představuje dosažení pravé odpovědnosti. Derrida pak aplikuje tyto myšlenky na eticko-religiózní analýzu Izákovy oběti, jak ji předkládá známý dánský myslitel křesťanství Søren Kierkegaard. Jacques Derrida přichází s vlastní originální interpretací role smrtelnosti nebo, chcete-li, *daru smrti*, v genezi odpovědného subjektu, přesahující hranice vyznačené rozumem. Překlad T. Badurová.

Alena Frolíková
RANÉ KŘESŤANSTVÍ OČIMA POHANŮ

Kniha filoložky Aleny Frolíkové je pečlivě uspořádaným souborem svědectví o raném křesťanství z pera jeho současníků, klasicky vzdělaných „pohanů“. Najdeme mezi nimi významné myslitelé antického starověku, jako jsou např. Galénos, Tacitus, Lúkianos, Plinius Starší či Marcus Aurelius. Nové vydání knihy (poprvé vyšlo krátce po revoluci v nakladatelství H&H) je doplněno studií reflektující současný stav bádání z pera Radky Fialové a aktualizovanou bibliografií. Nové vydání, v OIKOYMENH prvním, připravují R. Fialová a J. Dus. Asi 100 stran.

Holger Gutschmidt
RENÉ DESCARTES – FILOSOFIE A VĚDA.
KRITICKÝ ÚVOD DO JEHO MYŠLENÍ

René Descartes (1596–1650), zakladatel novověké filosofie, byl jedním z nevlivnějších filosofických a vědeckých autorů. Jeho bádání vděčíme za zásadní vhledy do podstaty lidského ducha a jeho odlišnosti od fyzikálního světa, do podstaty matematické struktury přírody či za základní myšlenky týkající se neeuclidovské geometrie. Descartes je elegantní, ale zároveň též nesnadno pochopitelný filosofický autor. Tento úvod nepředstavuje jen nejdůležitější Descartovy poznatky a teorie, nýbrž ukazuje také filosofické intence určující Descartovo dílo jako celek od jeho raných, za jeho života nikdy nepublikovaných spisů až po jeho poslední díla. A konečně diskutuje zajímavé a důležité otázky jako například, co znamenal pro Descarta Bůh, co Descarta doopravdy zajímalo na lidské duši, co byla jeho „etika“ a co byly základní rysy jeho filosofie přírody. Holger Gutschmidt se v Německu (na univerzitě Göttingen) habilitoval prací o racionalistické filosofii a působí od roku 2017 ve Filosofickém ústavu AV ČR. Překlad J. Kuneš.

Pavel Kouba
NIETZSCHE. FILOSOFICKÁ INTERPRETACE

Nietzsche překročil ve svém myšlení metafyzická schémata filosofické tradice, aniž opustil či nivelizoval její stěžejní problémy. Kniha interpretuje Nietzscheovu filosofii novým způsobem: její rozporuplnost, kterou většina výkladů kritizuje, zastírá nebo roz-

pačité přechází, autor nejen přijímá – právě v ní odhaluje vodítko k dynamickému jádru Nietzscheova myšlení. Vlastní cíl knihy není tedy historický: jde jí o předvedení znepokojivých a inspirujících možností, jež Nietzsche otevírá dnešní filosofii. Nové vydání. Asi 272 stran.

Javier Gomá Lanzón
NECESARIO PERO IMPOSIBLE

Překlad M. Špína.

Václav Němec
METAFYZIKA BYTÍ TOMÁŠE AKVINSKÉHO
A JEJÍ ZDROJE

Robert Spaemann
OSOBY: O ROZDÍLECH MEZI ‚NĚČÍM‘ A ‚NĚKÝM‘

Kniha (v orig. *Personen: Versuche über den Unterschied zwischen ‚etwas‘ und ‚jemand‘*) představuje „vzrálý plod“ filosofického stáří Roberta Spaemanna (1927–2018), jednoho z významných německých filosofů druhé poloviny 20. a počátku 21. století. Vznikla v době, kdy se už jako emeritní profesor, jak sám vzpomíná v autobiografických rozhovorech, oddal ničím nerušenému psaní. Podle soudu mnohých je to mistrovské dílo, prohloubená syntéza jeho přírodně-filosofických, metafyzických a etických témat. Kniha vyšla poprvé v roce 1996, poté v několika dalších vydáních a byla přeložena do angličtiny, španělštiny, italštiny a polštiny. Podle Spaemanna je paradigmatickým našeho zkoumání a chápání reality zkoumání a chápání osoby, toho, čím jsme my sami. Má za to, že nikoli „Seinsvergessenheit“, nýbrž „Personenvergessenheit“ je hlavním problémem postmoderní doby. Krok za krokem probírá v jednotlivých kapitolách hlavní otázky: Proč hovoříme o osobách? Proč nazýváme osoby „osobami“? Jak osoby identifikujeme? Co je intencionalita a schopnost transcendence? Zaujímá jak tradiční hlediska (náboženská, smrt, čas, duše, svědomí, svoboda), tak méně tradiční (fikce, nezávislosti na kontextu aj.). Specifické jsou především kapitoly věnované úctě, slibu a odpuštění. Hlavní tezi, již autor knihou obhajuje, může čtenáři prozradit název poslední kapitoly: Jsou všichni lidé osobami? Překlad V. Šimek.

Eric Voegelin
PLATÓN A ARISTOTELÉS

Kniha *Platón a Aristotelés* je součástí Voegelinova zkoumání věnovaného základním typům řádu v lidské existenci a jejich symbolickým formám. Podrobně analyzuje Platónovo a Aristotelovo chápání duše, obce a kosmu, v nichž se pravý řád musí neustále prosazovat proti různým podobám řádu deformovaného. Zároveň ukazuje, jak je zde starší, mytický symbolický rámec nahrazován diferencovanějšími symboly filosofickými. Toto dění je základem Voegelinova pojetí dějin jako procesu, v němž se velké kultury snaží adekvátně symbolizovat celek skutečnosti a místo člověka v něm; procesu, v němž se jednotlivé symbolické artikulace zpřesňují, zkrslují, ztrácejí srozumitelnost a znovu ji získávají. Překlad J. Frei.

EDICE OIKÚMENÉ: MALÁ ŘADA

Aristotelés
METAFYZIKA VII

Nový český překlad v zrcadlovém řecko-českém vydání připravují I. Chvatík a J. Rytíř. Asi 80 stran.

Werner Maihofer
**PŘIROZENÉ PRÁVO JAKO EXISTENCIÁLNÍ
PRÁVO**

Překlad V. Němec.

DĚJINY FILOSOFIE

Sv. 6
Theo Kobusch
**FILOSOFIE VRCHOLNÉHO A POZDNÍHO
STŘEDOVĚKU**

Výklad představuje hlavní postavy středověké myšlenkové tradice od počátků scholastické disputace a aristoteléské recepcí ve

12. století až po Gabriela Biela (†1495). Oproti výkladu A. de Libery, který v řadě *Dějiny filosofie* již vyšel a který věnuje rovnoměrný prostor byzantské, židovské, islámské i latinské tradici, se Kobuschova prezentace soustředí na klíčové autory křesťanského Západu. Přeložil M. Pokorný. Dotisk vydání z r. 2013. 783 stran.

Sv. 7

James Hankins (vyd.)
RENASANČNÍ FILOSOFIE

Filosofie 14. až 16. století je často nahlížena jako přechod mezi středověkou a moderní filosofií. Autoři tohoto svazku zdůrazňují jak kontinuitu se scholastickou filosofií, tak význam renesančního myšlení pro vznik modernity. Jednotlivé příspěvky z pera známých odborníků jsou zaměřeny tematicky, přinášejí však zároveň portréty nejvýznamnějších renesančních filosofů od Mikuláše Kusánského až po Giordana Bruna. Přeložil M. Pokorný. Dotisk vydání z r. 2011. 547 stran.

Sv. 11

Röd – Basile
FILOSOFIE XIX. A XX. STOLETÍ I.
PRAGMATISMUS A ANALYTICKÁ FILOSOFIE

Překlad D. Petříčková a J. Petříček. Asi 300 stran.

DĚJINY POLITICKÉHO MYŠLENÍ

Sv. I

Jakub Jínek – Filip Karfík (vyd.)
POLITICKÉ MYŠLENÍ ANTIKY, I/1 a I/2

Sv. III

Jiří Chotaš – Rudolf Kučera (vyd.)
POLITICKÉ MYŠLENÍ NOVOVĚKU

SEBRANÉ SPISY JANA PATOČKY

Jan Patočka
FILOSOFICKÉ DENÍKY

EDICE MATHÉISIS

Jiří Chotaš – Jindřich Karásek (vyd.)
HEGELŮV POJEM MRAVNOSTI

Jiří Chotaš – Jindřich Karásek (vyd.)
METAFYZIKA A KRITIKA

Uspořádali J. Chotaš a J. Karásek. Asi 190 stran.

Aleš Havlíček – Jan Souček (vyd.)
PLATÓNSKÝ SLOVNÍK: JMÉNA – NÁZVY – CITACE

Jmenný slovník zahrnující všechny osoby, jež se vyskytují nebo jsou zmiňovány v Platónových dialozích. Hesla jsou doplněna výčtem dokladů o dané postavě z jiných zdrojů a přehledem základní literatury. Asi 550 stran.

MIMO ŘADY

Ken Krimstein
THE THREE ESCAPES OF HANNAH ARENDT

Překlad T. Matějčková.

C. W. E. Peckett – Arthur Reginald Munday
THRASYMACHOS

Překlad populární anglické učebnice starořečtiny. Vtipné a poutavé texty na mytologická témata zdařile napodobují jazyk attické prózy. Podrobný výklad řecké mluvnice, tvarosloví a skladby. Přeložil O. Prokop. Nové vydání. Asi 360 stran.

Dosud vyšlo

Texty označené hvězdičkou () již nejsou na skladě*

KNIHOVNA ANTICKÉ TRADICE

V této řadě vycházejí základní spisy významných myslitelů
klasického období

Anonymní komentář k Platónovu Parmenidovi

Komentované řecko-české vydání komentáře k Platónovu *Parmenidovi* od pozdně antického (patrně novoplatónského) autora, který se zlomkovitě dochoval na turínském palimpsestu. Publikace kromě řeckého textu a překladu zahrnuje detailní komentář a úvodní studii věnovanou příběhu tohoto textu, otázce jeho autorství a srovnání s myšlenkově příbuznými autory a texty, Plótiem, Porfyriem, Mariem Victorinem a některými gnostickými spisy z Nag Hammadi. Text přeložili F. Karfík a V. Němec. Úvodní studii a komentář pořídil V. Němec. 328 stran, cena 378 Kč. 2009.

Aristotelés, Kategorie

Spis patří navzdory svému nevelkému rozsahu k dílům, jež ovlivnila vývoj logiky a filosofie od antiky až do novověku. Je v něm předloženo proslulé aristotelské dělení slov podle jejich významů do deseti kategorií, které se pak postupně stávají tématy dalšího výkladu. Nový český překlad J. Hejlka s příspěvím A. Havlíčka a J. Jinka vychází v zrcadlovém řecko-českém vydání, opatřeném úvodní studií a poznámkami. 229 stran, cena 248 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 198 Kč. 2019.

Aristotelés, Poetika

Poetika je prvním filosofickým dílem, v němž se básnické umění stalo předmětem teoretické reflexe. Aristotelés se v něm zabývá

mj. problematikou tragédie a epiky, které byly v Řecku považovány za nejzávažnější obory básnické tvorby. Překlad *Poetiky* je doplněn o soubor krátkých výpisků (známý pod názvem *Anonymní pojednání o komedii*), který je pokládán za svědectví o obsahu nedochované II. knihy tohoto Aristotelova díla. Kniha v překladu M. Mráze vychází v zrcadlovém řecko-českém vydání, opatřeném úvodní studií a poznámkami. 289 stran, cena 378 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 308 Kč. 2008 (dotisk 2014, 2018).

Aristotelés, *Politika I*

První kniha jednoho z nejdůležitějších textů evropské tradice politické filosofie se zabývá problémem přirozenosti obce a otroctvím. Nový český překlad M. Mráze v zrcadlovém řecko-českém vydání, opatřený úvodní studií a poznámkami. 159 stran, cena 198 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 158 Kč. 1999, 2019.

Aristotelés, *Politika II*

Ve druhé knize tohoto politicko-filosofického pojednání se jeho autor zabývá kritikou jednotlivých pokusů o uspořádání ideální obce. Nový český překlad M. Mráze v zrcadlovém řecko-českém vydání, opatřený úvodní studií a poznámkami. 231 stran, cena 278 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 228 Kč. 2005 (dotisk 2019).

M. T. Cicero, *O věcech veřejných*

První český překlad významného díla politické filosofie v zrcadlovém česko-latinském vydání. Cicero se v tomto dialogu inspirovaném Platónovou *Politeií* zabývá vztahem politické teorie a praxe. V prvních dvou knihách podává výklad smíšeného zřízení, ve druhých dvou se zabývá významem spravedlnosti pro stát a v poslední, šesté knize vypráví ve Scipionově snu o posmrtném životě. Přeložil a úvodní studii napsal J. Janoušek, komentářem a poznámkami opatřili A. Havlíček a H. Fořtová. 435 stran, 478 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 378 Kč. 2010 (dotisk 2020).

M. T. Cicero, *O zákonech*

Ciceronův spis *O zákonech* úzce navazuje na jeho dílo *O věcech veřejných*. Oba tyto dialogy jsou zároveň míněny jako římská obdoba Platónových dialogů *Ústava* a *Zákony*. Ze spisu *O zákonech*, který Cicero nejspíše nikdy nedokončil, se dochovaly necelé tři knihy a několik zlomků. První kniha tematizuje především otázku přirozeného práva, ve druhé knize se Cicero zabývá náboženskými zákony, ve třetí knize nastiňuje rozdělení a kompetence politických úřadů. Jako bytostný Říman Cicero nenavrhuje zákony pro ideální obec mimo reálný svět, ale pro dokonalejší podobu stávající římské republiky, jejímuž rozvratu se snaží zabránit. Český překlad v zrcadlovém vydání připravili J. Janoušek a M. Novotný. Poznámkami opatřil M. Novotný. 201 stran, cena 298 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 238 Kč. 2017.

Filón Alexandrijský, *O stvoření světa. O gigantech. O neměnnosti božít**

Komentovaný řecko-český výbor z Filónových kosmologických prací, které vycházejí z výkladu prvních kapitol biblické knihy *Genesis*. Uspořádal, přeložil a poznámkami opatřil M. Šedina. 696 stran. 2001.

Hippokratés, *Vybrané spisy I**

Publikace předkládá v nových českých komentovaných překladech základní díla korpusu řeckých lékařských spisů, tradicím připisovaných Hippokratovi, tzv. *Corpus Hippocraticum*. Pro první svazek byly vybrány spisy filosofického a metodologického rázu, zabývající se povahou lékařského umění (*O umění, O starém lékařství*), povahou člověka i vlivem životosprávy na lidské zdraví (*O životosprávě I*), jakož i úkoly lékaře a etickou stránkou lékařského umění (*Přísaha, O lékaři, O dobrém vystupování*). Součástí knihy je úvodní studie Sylvie Fischerové, představující hippokratovské lékařství v kontextu dobového myšlení i jako stávající lékařskou praxi. Autoři překladů a komentářů jsou H. Bartoš, J. Černá, J. Daneš, S. Fischerová a J. Klouda, editory svazku jsou H. Bartoš a S. Fischerová. 604 stran. 2013.

Hippokratés, *Vybrané spisy II**

Publikace navazuje na první svazek nových českých komentovaných překladů základních děl korpusu řeckých lékařských spisů, tradicí připisovaných Hippokratovi, tzv. *Corpus Hippocraticum*. Tento druhý svazek obsahuje spisy *Prognostikon* a *Epidemie*, věnované lékařské terapii a prognóze, a dále několik spisů, které sehrály v dějinách evropského myšlení mimořádnou roli: spis *O svaté nemoci*, pojednávající o epilepsii a jejím světském původu, spis *O vzduchu, vodách a místech*, podávající základy klimatické medicíny, a spis *O přirozenosti člověka*, představující humorální teorii, jež se stala paradigmatickou teorií po řadu dalších staletí. Knihu uzavírá pojednání věnované snům: *O životosprávě*. Součástí publikace je podrobný přehled všech spisů *Corpus Hippocraticum*. Autory překladů a komentářů jsou H. Bartoš, J. Černá, S. Fischerová, J. Klouda, J. Országh a J. Souček. Editory svazku jsou H. Bartoš a S. Fischerová. 752 stran. 2018.

Megarikové, *Zlomky*

Antická svědectví o megarské dialektické škole, která v oblasti teorie poznání, logiky a jazykové filosofie významně ovlivnila hellénistickou filosofii, zvláště filosofii stoickou. Vydání zahrnuje některé nově identifikované zlomky, které ještě nebyly publikovány v dosavadních souborech zlomků o megaricích. Překlad, úvodní studii a komentář připravila H. Kurzová. Řecko-české vydání. 330 stran, cena 398 Kč. 2008.

Platón

Prótagoras (sv. 1), 85 stran, cena 148 Kč. 1992, 1994, 2000, 2015.

*Euthydémos, Menón** (sv. 2), 129 stran. 1992, 1994, 2000.

*Gorgias** (sv. 3), 129 stran. 1992, 1994, 2000.

Symposion (sv. 4), 85 stran, cena 148 Kč. 1993, 2000, 2005 (dotisk 2011, 2018).

Faidros (sv. 5), 87 stran, cena 148 Kč. 1993, 2000, 2014 (dotisk 2018).

*Kratylos** (sv. 6), 98 stran. 1994.

Kratylos (řecko-česky) (sv. 6), 174 stran, cena 178 Kč. 2017.

- Filébos* (sv. 7), 101 stran, cena 148 Kč. 1994, 2012.
- Faidón* (sv. 8), 107 stran, cena 148 Kč. 1994, 2000, 2005 (dotisk 2013, 2017).
- Euthyfrón, Obrana Sókrata, Kritón* (sv. 9), 111 stran, cena 148 Kč. 1994, 2000, 2005 (dotisk 2012, 2018).
- Charmidés, Lachés, Lysis, Theagés* (sv. 10), 151 stran, cena 178 Kč. 1995, 2019.
- Theaitétos* (sv. 11), 117 stran, cena 148 Kč. 1995, 2007.
- Sofisté*s (sv. 12), 95 stran, cena 148 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 128 Kč. 1995, 2009.
- Politikos* (sv. 13), 95 stran, cena 148 Kč. 1995, 2005 (dotisk 2019).
- Parmenidés* (sv. 14), 87 stran, cena 148 Kč. 1996, 2010.
- Hippias Větší, Hippias Menší, Ión, Menexenos* (sv. 15), 143 stran, cena 148 Kč. 1996, 2010.
- Listy* (sv. 16), 99 stran, cena 148 Kč. 1996, 2020.
- Timaios, Kritias* (sv. 17), 127 stran, cena 148 Kč. 1996, 2003, 2008 (dotisk 2018).
- Ústava* (sv. 18), 427 stran, cena 388 Kč. 1996, 2001, 2005 (dotisk 2009), 2014 (dotisk 2017, 2019).
- Alkibiadés I, Alkibiadés II, Hipparchos, Milovníci** (sv. 19), 133 stran. 1996.
- Zákony* (sv. 20), 415 stran, cena 388 Kč. 1997, 2016.
- Epinomis, Minós, Pseudoplatonika, Kleitofón, Epigramy* (sv. 21), 239 stran, cena 119 Kč. 1997.
- Všechny dialogy vycházejí v překladu F. Novotného.

Plótinus, *O sebepoznání. Enneada V,3(49)**

Pojednání V,3 je posledním Plótinovým pokusem představit trojí ontologickou úroveň jeho universa. Vychází ze zkušenosti sebepoznání jednotlivé duše, která může sama sebe pochopit jako trvale zakořeněnou v božském Intelektu, a dokonce se dotknout Jedna, vyvýšeného počátku, který Intelektu dává jeho jednotu.

Řecko-české vydání. Překlad, úvod a poznámky k textu L. Karfíková. 169 stran. 2014.

Plútarchos, *O strachu z bohů*

Spis *O strachu z bohů* pochází z raného období Plútarchovy tvorby. Autor v něm podrobuje velice ostré kritice všechny iracionální projevy náboženské víry, její přepjaté či pathetické projevy. Jeho úvahy o nepraktičnosti takové zbožnosti stojí poměrně blízko názoru epikúrejských filosofů, kteří odmítali jakoukoli formu božího působení v rámci tohoto světa a všechny neobvyklé jevy vykládali jako projev pouhé náhody vyplývající z běžných fyzikálních procesů. Přestože si Plútarchos vyškolený platónskou teologií zachovává vůči ateismu přírodních filosofů určitou distanci, oceňuje jejich střízlivý postoj k náboženským jevům a tento názor si do jisté míry uchovává i v pozdější době, kdy se stává členem kolegia delfských kněží. V jeho racionálním přístupu k tradičním formám zbožnosti se tak odkrývají meze filozofického chápání náboženské víry. 291 stran, cena 348 Kč. 2014.

Pseudo-Plútarchos, *O hudbě*

Spis neznámého autora, dochovaný v korpusu děl Plútarchových, představuje jeden z hlavních zdrojů informací o antické hudbě. Kromě dějin hudby u Řeků jsou v něm nastoleny i širší otázky důležitosti hudební výchovy a vzdělání vůbec. Úvodní studie S. Fischerové usiluje představit řeckou kulturu jako primárně músičskou, v níž široce koncipovaný fenomén *músiké* hrál ústřední roli. Český překlad v zrcadlovém vydání připravila a komentářem opatřila M. Slavíková, úvodní studii o roli *músiké* v řecké kultuře připravila S. Fischerová. 241 stran, cena 358 Kč. 2016.

Rukopisy od Mrtvého moře

První české vydání reprezentativního výboru svitků od Mrtvého moře, mezi nimiž najdeme *Řád kumránského společenství*, *Válečný řád* a *Měděný svitek*. Tyto texty dávají nahlédnout do zvláštních představ a teologie kumránského společenství před dvěma tisíci lety. Jedinečnost edice spočívá také v publikování hebrejských předloh. Přeložil S. Segert, R. Řehák a Š. Bažantová, úvodní studie napsali S. Segert a J. Dušek. 963 stran, cena 828 Kč. 2007 (dotisk 2018).

Porfyrios, *Jak vystoupit do inteligibilního světa (Sentence)*

Porfyriova sbírka čtyřiačtyřiceti *Sentencí* nestejně délky je pokusem zachytit základní principy Plótinovy nauky týkající se vztahu duše a těla, charakteristik tělesného a netělesného, Intelaktu v jeho jednotě a mnohosti i „toho, co vše přesahuje“, o němž žádnou nauku podat nelze. Řecko-české vydání připravila L. Karfíková. 236 stran, 298 Kč. 2017.

Z. Šír (vyd.), *Řecké matematické texty*

Antologii vybraných textů tvoří reprezentativní průřez tisíciletými dějinami řecké matematiky v jejích nejdůležitějších disciplínách. Obsahuje mj. podstatný výbor z Eukleidových *Základů* a ze spisů Archimédových, ukázky z Apollóniových *Kuželoseček*, z Ptolemaiova *Almagestu* či z Diofantovy *Aritmetiky*. Antologii uspořádal, úvodní studii napsal a poznámkami opatřil Z. Šír. Přeložili R. Mašek a A. Šmíd. Řecko-české vydání. 571 stran, cena 588 Kč. 2011.

KNIHOVNA RANĚ KŘESŤANSKÉ TRADICE

V této řadě vycházejí základní spisy významných myslitelů z raně křesťanského období

Aurelius Augustinus, *O nesmrtelnosti duše**

Latinsko-české vydání Augustinova raného spisu, který se pokouší ukázat, že má-li individuální duše racionální strukturu a zahrnuje-li neproměnné obsahy, pak je nesmrtelná. Překlad, úvod a poznámky L. Karfíková. 288 stran. 2013.

Aurelius Augustinus, *Vyznání I–IX*

Augustinova *Vyznání* patří nejen k nejčtenějším dílům evropské literatury, nýbrž i k dílům nejvíce vystaveným nepochopení a dezinterpretaci. Čtenář, který se nechá unést autobiografickými pasážemi, totiž často zapomíná, že se jedná o komplikované filosofické a teologické dílo, jež nelze pochopit bez hlubší znalosti intelektuálního prostředí, v němž vzniklo. Jedná se o autobiografický text s jakýmsi filosoficko-teologickým dodatkem, nebo na-

opak o filosoficko-teologický traktát s nečekaně dlouhou autobiografickou předmluvou? Na tyto otázky se pokouší odpovědět úvodní studie. Překlad a úvodní studie J. Šubrt. 503 stran, cena 588 Kč. 2019.

Basil z Caesareje, *Devět kázání o stvoření světa**

Řecko-české vydání souboru devíti homilií, v nichž jejich autor Basil z Caesareje, kappadocký theolog žijící ve 4. století, podává výklad starozákonního vyprávění o stvoření světa, obsaženého v první kapitole knihy *Genesis*. Přeložila a poznámkami opatřila K. Korteová, úvodní studii napsala R. Dostálová. 301 stran. 2004.

Dionysios Areopagita, *Listy. O mystické theologii*

Řecko-české vydání dvou spisů Dionysia Areopagity, neznámého autora z 5.–6. stol., jehož výklad křesťanské theologie prizmatem novoplatónské filosofie ovlivnil myšlení křesťanského středověku. Překlad M. Koudelky a V. Hladkého je doplněn řeckým textem a úvodní studií. 196 stran, cena 278 Kč. 2005 (dotisk 2020).

Jeroným, *Legendy o poustevnících*

Biografie tří poustevníků, jejichž autorem je sv. Jeroným, tvůrce latinského překladu Bible a zakladatel „náboženského románu“. Jako první uvedl Jeroným do latiny hagiografickou biografii svými legendami o životě tří poustevníků *Vita S. Pauli primi eremitaе* (O sv. Pavlovi, prvním poustevníku), *Vita S. Hilarionis* (Život sv. Hilariona) a *Vita Malchi monachi captivi* (Jak mnich Malchus upadl do zajetí). Latinsko-české vydání. Přeložil, úvodní studii a poznámkami opatřil J. Šubrt. 150 stran, cena 258 Kč. 2002 (dotisk 2017).

Jeroným, *Výbor z dopisů*

Dvanáct dopisů sv. Jeronýma, církevního autora žijícího ve 4. století, tvůrce latinského překladu Bible. Výbor přináší listy věnované křesťanské asketice inspirované Órigenovou theologii. Kniha vychází ve dvojjazyčném latinsko-českém vydání. Překlad a úvodní studii porídil J. Šubrt. 309 stran, cena 288 Kč. 2006.

Klement Alexandrijský, *Exegetické zlomky*

V pozůstalosti Klementa Alexandrijského se dochovala sbírka exegetických zlomků známých pod názvem *Eclogae propheticae* („Vybrané pasáže z prorockých knih“, tj. z Písma). Jedná se snad o náčrty připravovaného díla nebo o výpisky z Klementova spisu *Hypotyposes* („Náčrty“), který je rovněž dochován jen zlomkovitě. Oba texty, *Eclogae* i *Hypotyposes*, představují méně známou, ale velmi zajímavou stránku Klementova myšlení, totiž jeho zájem o biblickou exegezi. Kromě výkladů některých biblických pasáží (žalmy, epištoly) obsahují tato díla též vzácná svědectví o ústní tradici „presbyterů“, angelologické spekulace i citace ze ztracených památek starokřesťanské literatury (*Petrova apokalypsa*). Předkládaná publikace zahrnuje český překlad a podrobný komentář *Eclog* i všech dochovaných zlomků *Hypotyposes* (včetně zlomků dosud nevydaných), jakož i dalších tematicky příbuzných fragmentů Klementova díla. Edici zlomků, úvod, překlad a poznámky připravila J. Plátová. 272 stran, cena 348 Kč. 2015.

Klement Alexandrijský, *Stromata I**

První svazek stěžejního díla Klementa Alexandrijského (2. až 3. stol. po Kr.), které je první rozsáhlou konfrontací křesťanského myšlení s řeckou filosofií a pokusem rozvrhnout možnosti filosofie křesťanské. V osmi knihách *Stromat* jsou pojednávány zejména etické a epistemologické aspekty tohoto projektu. První kniha *Stromat* představuje projekt „pravé filosofie“, která se opírá o starobylou moudrost Písma, a vymezuje místo řeckého myšlení v jeho rámci. Řecko-české vydání, překlad J. Plátová, úvod a poznámky M. Šedina. 539 stran. 2004.

Klement Alexandrijský, *Stromata II–III**

Druhá kniha *Stromat* se zabývá otázkou víry, kterou Klement chápe jako svobodnou volbu rozumného způsobu života a jako kritérium pravdivého poznání. Třetí kniha je exkurzem do problematiky zdrženlivosti a manželství. Řecko-české vydání, překlad V. Černušková a J. Plátová, úvod a poznámky M. Šedina. 519 stran. 2006.

Klement Alexandrijský, *Stromata IV*

Čtvrtá kniha *Stromat* navazuje na výklad o víře jako základu správného jednání. Na příkladu křesťanského mučedníka představuje ideál dokonalého člověka, jehož ochota vzdát se vnějších dober není výrazem nenávisti ke světu, ale svědectvím lásky k Bohu. Řecko-české vydání, překlad V. Černušková, úvod a poznámky M. Šedina. 427 stran, cena 468 Kč. 2008.

Klement Alexandrijský, *Stromata V*

Pátá kniha *Stromat* se zabývá vztahem víry a poznání. Víra není jen etický postoj, ale také podmínka umožňující poznat to, co je bytostně nepoznatelné. V rámci výkladu o skrytosti pravdy se Klement věnuje otázce symbolu a mnohoznačnosti a podává (na křesťanské půdě nejstarší) popis „negativní cesty“ výstupu k Bohu. Řecko-české vydání, úvod, překlad a poznámky M. Havrda. 397 stran, cena 428 Kč. 2010.

Klement Alexandrijský, *Stromata VI*

V šesté knize *Stromat* navazuje Klement na úvahy o vztahu křesťanské gnóse k řecké filosofii. Podobně jako židovský zákon je také filosofie součástí božské ekonomie spásy, projevem řecké zbožnosti, který odpovídal možnostem lidského poznání před příchodem Krista. Klement na jedné straně přitakává novozákonní výzvě neuctívat Boha „po způsobu Řeků“, na druhé straně však nachází v postupech řecké filosofie a věd celou řadu motivů, jejichž skutečný význam lze odkrýt teprve na půdě gnostického poznání. Řecko-české vydání, úvod, překlad a poznámky M. Šedina. 487 stran, 538 Kč. 2012.

Klement Alexandrijský, *Stromata VII*

Sedmá kniha je poslední souvisle dochovanou částí *Stromat*. Je věnována otázce zbožnosti a cíli křesťanského života. Křesťanský „gnostik“ podle Klementa není člověkem pověřivým, avšak ani atheistou, je bytostí, která s láskou poznává Boží vůli a „sama sebe tvoří“ k Božímu obrazu. V závěru se Klement vyrovnává se skeptickou námitkou, podle níž neshody mezi různými proudy křesťanského myšlení zpochybňují možnost poznat pravdu na základě víry. Řecko-české vydání, úvod a překlad V. Černušková, poznámky J. Plátová. 359 stran, 398 Kč. 2012.

Klement Alexandrijský, „*Stromata VIII*“.
Rejstříky ke Stromatům I–VII

Kniha obsahuje překlad tzv. osmé knihy *Stromat*, pozoruhodného filosofického textu, který se dochoval za sedmi knihami *Stromat* v byzantském rukopisu. Jedná se patrně o Klementovy výpisky z filosofického zdroje, jehož ústředním tématem je teorie vědeckého důkazu, rozpracovaná na aristotelském základě a na pozadí protiskeptické polemiky. Kromě vlastní teorie důkazu zahrnuje též diskusi o metodě zkoumání, *diairesi*, definici a kategoriích a pojednání o příčinách. Publikace rovněž přináší obsáhlé rejstříky pramenů, vlastních a místních jmen i významných theologických a filosofických pojmů ke *Stromatům I–VII*. Jejich zajímavost spočívá mj. v tom, že dílo Klementa Alexandrijského obsahuje velké množství jinak nedochovaných zlomků (jak z oblasti nekanonické raně křesťanské tradice, tak z klasické literatury), v případě biblických citací dosvědčuje často první křesťanský výklad daného místa. Řecko-české vydání, úvod, překlad a komentář připravil M. Havrda. Rejstříky sestavili V. Černušková, J. Plátová a M. Šedina (ve spolupráci s R. Bužkem). 212 stran, 258 Kč. 2017.

Klement Alexandrijský, *Vychovatel*

Vychovatel je spis o třech knihách věnovaný začátečníkům v křesťanské víře z řad bohatých alexandrijských Řeků. Jeho cílem je připravit posluchače, kteří se nechali oslovit křesťanskou zvěstí, k tomu, aby mohli vstoupit hlouběji do poznání Boha. Tato příprava byla vedena nikoli cestou obecných poučení, ale pomocí praktických rad a doporučení vztahujících se k dílčím oblastem života. Celá první kniha *Vychovatele* je přitom věnována úvodu, který Klement předrazuje jednotlivým instrukcím křesťanské etiky: poučení o duchovním dětství a Boží výchově věřícího a také o významu křtu a eucharistické hostiny. Na závěr je připojen Hymnus ke Kristu Spasiteli. Překlad, úvod a poznámky k textu připravila V. Černušková. 791 stran, cena 828 Kč. 2020.

Órigenés, *Proti Kelsovi I–II*

Křesťanský theolog a biblický exegeta, který působil v Alexandrii jako představitel tamější katechetické školy, vedle spisu *O počátcích*, v němž pojednal o základech křesťanské theologie, výkladu

O modlitbě a Výzvy k mučednictví napsal celou řadu homilií a komentářů k biblickým knihám, v nichž uplatňoval techniku alegorického výkladu. Některé z jeho textů se dochovaly v kappadocké antologii nazvané *Filokalia* nebo v latinských překladech. Jeho filologický zájem se projevil v nedochovaném kompendiu *Hexapla*, v němž srovnával hebrejský text Starého zákona se zněním Septuaginty a dalších řeckých překladů. Ve spisu *Proti Kelsovi* reaguje Órigenés na kritiku křesťanství z pera platónského filosofa působícího v polovině 2. stol. po Kr., který v šíření nové víry rozeznal reálné ohrožení dosavadního kulturního a náboženského řádu. V prvních dvou knihách obhajuje Órigenés obraz Ježíše před Kelsovým nařčením, že se nejedná o Božího Syna zrozeného z panny, který vstal z mrtvých, ale o jednoho z mnoha potulných náboženských šarlatánů, kteří si opatřují živobytí provozováním kouzelnických představení. Překlad, úvod a poznámky k textu připravil M. Šedina. 603 stran, cena 648 Kč. 2016.

Órigenés, *Proti Kelsovi III–IV*

Ve spisu *Proti Kelsovi* reaguje Órigenés na kritiku křesťanství z pera platónského filosofa působícího v polovině 2. stol. po Kr., který v šíření nové víry rozeznal reálné ohrožení dosavadního kulturního a náboženského řádu. Ve třetí knize obhajuje Órigenés působení křesťanských učitelů, jejichž přednášky oslovují nejen filosofické vzdělance, ale také lidi žijící na okraji tehdejší společnosti. Ve čtvrté knize pak vede spor o povahu Boží prozřetelnosti. Proti Kelsově přesvědčení, že jejím hlavním cílem je udržení stabilní prosperity kosmického celku, staví Órigenés křesťanský koncept prozřetelnosti zaměřené na spásu lidského pokolení. Překlad, úvod a poznámky k textu připravil M. Šedina. 643 stran, cena 648 Kč. 2018.

Počátky ariánského sporu

Knihy zpřístupňuje českému čtenáři theologické prameny k počátkům ariánského sporu před koncilem v Nikaii (325), tj. texty „hereziarchy“ Areia z Alexandrie, jeho oponenta biskupa Alexandra z Alexandrie a Areiových zastánců, zvláště biskupů Eusebia z Nikomédeie a Eusebia z Kaisareie. Ariánský spor, jenž se týkal definice vztahu původu Božích hypostazí Otce a Syna a způsobu vyjádření plného božství Krista, Božího Syna, vznikl jako theo-

logická kontroverze uvnitř církve v egyptské Alexandrii, brzy se však rozrostl ve spor zaměstnávající řadu významných osobností všeobecné církve zejména ve východních oblastech římské říše a posléze se stal důležitým impulsem ke svolání prvního všeobecného sněmu do Nikaie. Kniha odhaluje nejen nejednotu v terminologii i značné rozdíly v náhledech na tuto podstatnou theologickou otázku mezi jednotlivými představiteli tehdejší církve, ale na pozadí dochovaných pramenů umožňuje také vhled do nastavení vztahů mezi kněžími a biskupem v alexandrijské diecézi na začátku 4. století a do povahy vztahů mezi biskupy ve východořímských diecézích. Překlad, úvodní studii a komentář připravil P. Dudzik. 347 stran, cena 348 Kč. 2019.

Řehoř z Nyssy, *Katechetická řeč**

Katechetická řeč, tradičně zvaná „velká“, představuje nejdůležitější základy křesťanské věrouky. Řehoř z Nyssy ji zamýšlel jako určitý návod pro katechety, jak postupovat při výuce. Toto dílo je zajímavou ukázkou kappadocké teologie konce čtvrtého století. Řecko-české vydání, úvodní studie M. Bendová, překlad a poznámky M. Bláhová. 261 stran. 2015.

Řehoř z Nyssy, *Mojžíšův život*

Mojžíšův život, jedno z Řehořových vrcholných děl, má být odpovědí na otázku, v čem spočívá dokonalá ctnost. Ve snaze objasnit čtenářům podstatu dokonalosti autor nejprve vypráví a následně krok za krokem interpretuje biblickou zprávu o Mojžíšovi. Nabídnutý výklad probíhá v duchu starověké alegorické exegeze: Řehoř vede své čtenáře k tomu, aby ve slovech Písma spatřovali vyšší smysl. Příběh o egyptském princovi a osvobození izraelského lidu se tak stává nadčasovým vyprávěním o úsilí lidské duše vymanit se z područí smyslů a iracionálních hnutí, rozvíjet ctnost a stále lépe poznávat, kdo je to Bůh. V průběhu spisu se ukazuje, že snaha o dokonalou ctnost a touha po poznání Boha spolu úzce souvisejí. Klíčem k obojímu je především ochota neulpívat na ničem, čeho již bylo dosaženo, a stále se napřahovat k něčemu ještě dokonalejšímu. Jedině člověk, který stále překračuje vlastní hranice, může poznávat nekonečného Boha, protože se mu stává podobným. Úvodní studii, překlad a poznámky připravila M. Bendová. 339 stran, 358 Kč. 2019.

Řehoř z Nyssy, *O stvoření člověka**

Řecko-české vydání spisu, který představuje Řehořovu antropologii čerpající z antických, biblických i starokřesťanských zdrojů. Překlad, úvod a poznámky k textu M. Bláhová. 273 stran. 2013.

Řehoř z Nyssy, *Otče náš*

V homiletickém spisu *Otče náš* se kappadocký teolog snaží v pěti kázáních vyložit jednu z nejstarších křesťanských modliteb, kterou podle *Matoušova evangelia* předal během horského kázání svým učedníkům sám Ježíš. Vedle důrazu na nutnost modlitby se Řehoř zabývá otázkou, jak se správně modlit, za co prosit, jak děkovat a jak se k modlitbě duchovně připravit. Aby člověk mohl považovat Boha za svého Otce, musí na sobě nejprve pozorovat jakousi podobnost s Bohem. Té může dosáhnout pouze tehdy, když se oprostí od vášní a všeho zla a vede ctnostný život. Jedině pak jej smí s důvěrou oslovovat jako svého Otce. Řehořovy úvahy o povaze křesťanské modlitby neztrácejí dodnes na aktuálnosti a mohou přispět také k současným diskusím nad podobou jejího tradičního textu. Překlad, úvod a poznámky k textu M. Marunová. 162 stran, 188 Kč. 2019.

Řehoř z Nyssy, *Proč neříkáme, že jsou tři bohové**

Pojednání Řehoře z Nyssy (zemř. po r. 390) shrnující kappadockou trojiční nauku o jediné přirozenosti a třech osobách či hypostazích v křesťanském božství. Božská přirozenost je pro Řehoře především nevymezená, tj. prostá všech určení. Neexistuje však jinak než ve svých hypostazích, jež jsou konstituovány svými charakteristikami, tj. vztahy původu. Tyto rozdíly přirozenost „zurčítují“ v hypostaze, které na rozdíl od ní mohou být jakožto navzájem zřetelně odlišené počítány v plurálu. Teprve tyto vymezené hypostaze (nikoli nevymezená přirozenost) mohou také vykonávat božské působení, na jehož základě božství poznáváme. Překlad pojednání, úvodní studii a poznámky připravila L. Karfíková. 108 stran. 2009.

Tatian Syrský, *Promluva k Řekům*

Apologetický spis raně křesťanského autora z druhého století, obsahující jednak polemiku s kulturou a vzdělaností tehdejší řecky hovořící společnosti, jednak povzbuzení k hledání moudrosti ve

spisech nepocházejících od Řeků. Nejde o běžnou apologii, autor usiluje spíše o přípravu čtenářů k hlubšímu poznání křesťanství tím, že zpochybní hodnoty, na nichž si zakládá řecká společnost, a pokusí se posílit věrohodnost židovské moudrosti, zvláště důkazem chronologické priority Mojžíše a jeho „filosofie“ před Homérem a všemi řeckými mysliteli a básníky. Řecko-české vydání doplněné úvodní studií a výkladovými poznámkami připravil P. Dudzik. 249 stran, cena 268 Kč. 2016.

Tertullianus, *O hrách**

Spis raného latinského autora a zakladatele latinské teologie Tertulliana z Kartága je jediným dochovaným starověkým pojednáním o antických hrách. Jde o výjimečný historický dokument, který je také úvodem do Tertullianova myšlení i brilantního jazyka. Dvojjazyčné latinsko-české vydání. Přeložil, poznámkami opatřil a úvodní studii napsal P. Kitzler. 278 stran. 2004.

Tertullianus, *O Kristově těle*

Protignostické pojednání *O Kristově těle (De carne Christi)*, sepsané kolem roku 200, náleží k hlavním věroučným dílům zakladatele latinské křesťanské apologetiky Tertulliana z Kartága. Autor v něm proti doketistickým pojetím dokazuje, že Kristovo tělo bylo skutečným lidským tělem z masa a kostí, zrozené z panenské matky. V návaznosti na pavlovský koncept „bláznovství podle lidí“ pak podle Tertulliana právě zdánlivá paradoxnost vtělení potvrzuje jeho pravdivost a skutečnost. Latinsko-české vydání doplněné úvodní studií a výkladovými poznámkami připravil P. Kitzler. 200 stran, cena 248 Kč. 2015.

Marius Victorinus,

O soupodstatnosti Trojice (Proti Ariovi Ib)

Komentované latinsko-české vydání stěžejního theologického spisu Maria Victorina (4. stol.), jednoho z prvních křesťanských theologů latinského Západu a tvůrců křesťanské trojiční nauky. Obsáhlá úvodní studie je věnována Victorinovu životu a dílu, diskutím v rámci tzv. ariánského sporu a otázce filosofických zdrojů Victorinova theologického díla. Úvodní studii, překlad a komentář pořídil V. Němec. 487 stran, cena 518 Kč. 2007.

KNIHOVNA STŘEDOVĚKÉ TRADICE

V této řadě vycházejí základní spisy významných myslitelů středověku

Roger Bacon, *O znacích*

Baconovo *De signis* (samostatná část jeho *Opus maius*, objevená a zpřístupněná teprve v roce 1978) představuje nejrozsáhlejší středověké pojednání k obecné teorii jazykového a mimojazykového znaku. Jde o pozoruhodnou syntézu aristotelské sémantiky s augustinskou sémiotikou. Zvláštní pozornost zaslouží například teze, že znak je bytostněji určován vztahem k recipientovi, a nikoli k označovanému obsahu, široce pojatá teorie víceznačnosti a také nauka o analogii jakožto spontánním a v principu nekonečném rozvíjení označovacího vztahu vlivem přirozených vazeb i na půdě konvenčního jazyka. Latinsko-české vydání s předmlouvou a komentářem připravil M. Pokorný. 325 stran, cena 358 Kč. 2010.

Bernard z Clairvaux, *Apologie pro opata Viléma*

Apologie patří mezi Bernardovy spisy, v nichž řeší otázky související s mništvím v užším slova smyslu. Základním námětem traktátu je polemika mezi tradičním pojetím mnišství a novými reformními směry. Podnětem k jejímu sepsání byly rozdíly mezi clunijskými a cisterciáckými mnichy jak v pojmání obecných řeholních principů, tak konkrétní aplikace řeholních pravidel na každodenní život klášterních komunit. Přeložila I. Adámková. 177 stran, cena 228 Kč. 2018.

Bonaventura, *Jak přivést umění zpět k teologii.*
*Váš učitel je jeden, Kristus**

Komentované latinsko-české vydání dvou Bonaventurových traktátů, klíčových pro uchopení jeho filosoficko-theologického myšlení. Úvodní studie je zaměřena na zkoumání pojmu *reductio* a proměn jeho významů v celku Bonaventurova díla. V prvním spise rozvíjí autor nauku Hugona ze Sv. Viktora o cestách od viditelného k neviditelnému, resp. myšlenku návratu všeho jsoucího k jeho počátku. Ve svém inauguračním kázání *Váš učitel je jeden, Kristus* se Bonaventura zabývá noetickou problematikou,

mj. ve vztahu k filosofickým autoritám, Platónovi, Aristotelovi a Augustinovi. Překlad, úvodní studii a poznámky připravil T. Nejeschleba. 167 stran. 2003.

Dante Alighieri, *O rodném jazyce*

Traktát *De vulgari eloquentia* hledá mezi italskými dialekty jazyk, který by byl všem Italům společný a zároveň schopný vyjádřit i největší a nejvznešenější myšlenky. Druhá kniha pak představuje nedokončenou poetiku a Dante se v ní zabývá různými aspekty kancóny, kterou považuje za vrcholný básnický útvar. Latinsko-české vydání. Překlad, úvodní studii a poznámky připravil R. Psík. 213 stran, cena 228 Kč. 2004.

Hugo ze Svatého Viktora, *O třech dnech**

Jedno ze zajímavých děl „renesance 12. století“, chápané někdy jako první soustavné pojednání o kráse v dějinách křesťanského středověku. Latinsko-české vydání provázené úvodní studií a výkladovými poznámkami. Překlad, úvod a poznámky připravila L. Karfíková. 183 stran a příloha. 1997.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie I–III*

Latinsko-české vydání základní středověké encyklopedie vědění, zahrnující témata od svobodných umění přes antropologii a přírodovědu až po teologii. První tři knihy pojednávají o svobodných uměních. Přeložil a poznámkami opatřil D. Korte, úvodní studii napsal J. Kalivoda. 383 stran, cena 289 Kč. 2000.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie IV*

Obsahem čtvrté knihy věnované lékařství jsou akutní a chronické nemoci, lékařské knihy a nástroje a léčivé prostředky. Přeložily a poznámkami opatřily K. Hušková a H. Florianová, úvodní studii napsali F. Šimon a H. Florianová. 142 stran, cena 198 Kč. 2003.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie V*

Obsahem páté knihy jsou dva tematické okruhy: právo a starověká chronologie. Přeložila, poznámkami opatřila a úvodní studii napsala L. Blechová-Čelebić. 183 stran, cena 218 Kč. 2003.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie VI–VII*

Obsahem šesté knihy je výklad o jednotlivých biblických knihách a jejich autorech, o hlavních církevních svátcích a vysvětlení základních křesťanských pojmů. V sedmé knize jsou vyložena Boží jména, jména andělů a ostatních biblických postav, v závěru též názvy hodností v církevní hierarchii. Přeložil a poznámkami opatřil D. Korte, úvodní studii napsal J. Kalivoda. 335 stran, cena 338 Kč. 2004.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie IX*

Devátá kniha se soustřeďuje na člověka. Autor v ní zkoumá rodinu jako mikrokosmos a lidskou společnost jako makrokosmos a podává výklad o národních jazycích, jménech národů, o instituci království a o vojenské terminologii, o občanech, příbuzenských svazcích a o manželství. Přeložila a předmluvu napsala I. Zachová, poznámkami opatřily I. Zachová a H. Šedinová. 102 stran, cena 168 Kč. 1998.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie X*

Obsahem desáté knihy *Etymologií* Isidora ze Sevilly je výkladový slovník latinských substantiv a adjektiv označujících fyzické a duševní vlastnosti člověka, jeho schopnosti a některé jeho pracovní a společenské aktivity. Úvodní studie k desáté knize přibližuje čtenáři způsob etymologizování v antice, u Isidora a ve vrcholném středověku. První část studie proto pojednává o Isidorových inspiračních zdrojích v oblasti etymologie, druhá část je věnována jednotlivým způsobům tvoření slov a vnitřním motivacím, které podle názoru středověkých autorů ovlivnily vznik nových slov a nových významů. Překlad a poznámky L. Pultrová, úvodní studie H. Šedinová. 352 stran, cena 388 Kč. 2010.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie XI*

Obsah jedenácté knihy *Etymologií* je antropologický. V první kapitole specifikuje autor jednotlivé vnější a vnitřní orgány, jež tvoří „standardní“ stavbu lidského těla, a ve zvláštní kapitole uvádí odchylky od tohoto obvyklého stavu a do svého přehledu zahrnuje lidské jedince či celé národy (a v menší míře i některé zvířecí či hybridní postavy známé z řecké mythologie), jejichž vzhled sice neodpovídá normě popsané v první části knihy, kteří

však přesto náležejí mezi Boží stvoření. Tutéž dvojici tvoří i čtvrtá kapitola s kapitolou druhou. Závěrečná pasáž o transformacích živých tvorů je doplněním Isidorova výkladu o obdobích lidského života, zachycujícího pravidelný vývoj a proměnu člověka od jeho narození a růstu přes stárnutí až po konečnou smrt. Překlad a poznámky připravily B. Kocánová, H. Šedinová a L. Blechová-Čelebić, předmluvy napsali F. Šimon, H. Šedinová a L. Blechová-Čelebić. 225 stran, cena 258 Kč. 2009.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie XII*

Dvanáctá kniha shrnuje základní poznatky starověkých a raně středověkých přírodovědců o čtvernožcích, plazech, rybách, ptácích a hmyzu. Přeložila a poznámkami opatřila J. Fuksová, úvodní studii napsala J. Nechutová. 252 stran, cena 258 Kč. 2004.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie XIII–XV*

Tento svazek pojednává o meteorologii, geografii a architektuře. Přeložil a poznámkami opatřil D. Korte, předmluvu napsali J. Kalivoda a J. Souček. 347 stran, cena 348 Kč. 2001.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie XVI*

Šestnáctá kniha pojednává o drahých kamenech, kovech a horninách. Připojen je dodatek o mírách a váhách. Přeložila, poznámkami opatřila a úvodní studii napsala H. Šedinová. 311 stran, cena 248 Kč. 2000.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie XVII*

Sedmnáctou knihu své encyklopedie, nadepsanou *De rebus rusticis – O zemědělství*, věnoval Isidor rostlinné říši. Jádrem a hlavní částí knihy představuje výklad jmen rostlin a obecných termínů, které s nimi souvisejí. Isidor se neomezuje jen na kulturní, cíleně pěstované rostliny, ale uvádí i rostliny volně rostoucí, pokud přinášely nějaký užitek, a rostliny nebo jejich produkty dovážené z ciziny. Komentovaný překlad a úvodní studii připravily B. Kocánová a Z. Silagiová. 311 stran, cena 388 Kč. 2020.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie XVIII*

Tématem tohoto svazku je vojenství a hry. Přeložil a poznámkami opatřil D. Korte, předmluvu napsali E. Stehlíková a J. Souček. 143 stran, cena 168 Kč. 2002.

Isidor ze Sevilly, *Etymologie XIX–XX*

Rozsáhlé encyklopedické dílo završují knihy, ve kterých sevillský biskup shromáždil a pokusil se vyložit význam a původ zhruba jednoho tisíce výrazů, které měly čtenářům přiblížit především svět různých řemesel a také předmětů a činností, jež tvořily nedílnou součást každodenního lidského života. Devatenáctou knihu, která pojednává o lodích, stavbách a oděvech, přeložily a poznámkami opatřily I. Adámková, K. Vršecká a B. Kocánová, dvacátou knihu, která shrnuje názvy pokrmů a nápojů, domácího zařízení a hospodářských nástrojů, přeložila a poznámkami opatřila H. Florianová. Předmluvu napsal J. Souček. 386 stran, cena 398 Kč. 2009.

Richard ze Sv. Viktora, *Knih o vtěleném Slově*

Spis *Liber de Verbo incarnato* autora mnoha exegetických, systematicko-theologických a mystických pojednání je nejen úvodem do jeho díla, nýbrž také ukázkou spirituality dvanáctého století. Latinsko-české vydání. Překlad připravila L. Jiroušková, úvod a poznámky L. Karfíková. 117 stran, cena 198 Kč. 2000.

Suger, *Spisy o Saint-Denis**

Latinsko-české vydání spisů opata Sugera ze Saint-Denis (1081 až 1152), které popisují průběh přestaveb klášterního kostela v gotickém stylu a umožňují tak bližší pochopení náboženského a kulturního života ve Francii 12. století. Překlad, poznámky a úvodní studii připravila I. Adámková. 423 stran. 2006.

Thierry ze Chartres, *O stvoření světa*

Jeden z nejdůležitějších textů filosofické školy v Chartres je pozoruhodným pokusem o skloubení biblické zprávy o stvoření světa podle knihy *Genesis* s Platónovým *Timaiem*. Latinsko-české vydání. Překlad, úvod a poznámky připravila L. Karfíková. 135 stran, cena 198 Kč. 2000.

Tomáš z Cantimpré, *Mořská monstra (O přírodě VI)*

Encyklopedie autora 13. století Tomáše z Cantimpré *De natura rerum* o dvaceti knihách obsahuje základní poznatky z oblasti lidské anatomie, etnografie, zoologie, botaniky, mineralogie, kosmografie a meteorologie. Na základě Aristotelových zoologických děl, Pliniova pojednání o přírodě a dalších odborných pojednání antiky a středověku Tomáš v šesté knize, jejímž tématem jsou mořská monstra, popisuje tvory, kteří přitahovali pozornost středověkých čtenářů svým podivuhodným či hrozivým vzhledem a chováním. Součástí publikace je obrazová příloha ze dvou iluminovaných opisů tohoto díla pocházejících ze 14.–15. století, které jsou uloženy ve fondech pražských knihoven. Latinskou edici, překlad, úvodní studii a komentář připravila H. Šedinová. 420 stran (z toho 32 stran barevné přílohy), cena 468 Kč. 2008.

KNIHOVNA RENESANČNÍHO MYŠLENÍ

V této řadě vycházejí základní spisy významných myslitelů
doby renesance

Erasmus Rotterdamský, *O svobodné vůli**

Pojednáním *O svobodné vůli* z roku 1524 se slavný humanista po několikaletém váhání a navzdory přetrvávajícím důležitým sympatiím rozhodl otevřeně vystoupit proti Martinu Lutherovi a reformáčnímu hnutí. Erasmus se v něm kriticky vyrovnává s ústředním problémem Lutherovy teologie, otázkou Boží milosti a svobodné lidské vůle. Překlad K. Korteová. Úvodní studii napsal D. Sanetrník. 277 stran. 2007.

M. Ficino, *O povinnostech. Pravda hovoří o výchově vladaře*

Listy florentského platonika Marsilia Ficina *De officiis* a *Veritas de institutione principis* patří mezi nejvlivnější z celé Ficinovy korespondence jakožto stručná pojednání o v renesanci oblíbených tématech morální filosofie. Unikátní recepce se dočkaly i v českém prostředí počátku šestnáctého století, kdy byly přeloženy do humanistické češtiny, list *Veritas* dokonce dvakrát. Publikace přináší kritickou edici obou listů, jejich nový překlad do češtiny, jakož i transkripci obou staročeských překladů, jejichž

autory byli Řehoř Hrubý z Jelení a Oldřich Velenský z Mnichova. Kniha je uvozena studií, která pojednává o Ficinově korespondenci a jejím filosofickém významu obecně, analyzuje oba zmiňované listy a věnuje se jejich působení v renesanci a raném novověku. Zabývá se také kontextem českých humanistických překladů, který ukazuje, že platonik Marsilio Ficino byl v českém prostředí v prvních dekádách šestnáctého století vnímán a recipován především jako morální filosof. Úvodní studii napsal, edici listů připravil a listy přeložil T. Nejeschleba, starší české překlady listů vydala M. Koupilová. 115 stran, 168 Kč. 2019.

M. Ficino, *O Slunci. O světle*

Spisy *O Slunci* a *O světle* představují zralou podobu autorova myšlení. První spis vychází z přirovnání ideje dobra ke Slunci a z analogie mezi viděním a věděním, jak je předkládá Platón v *Ústavě*. Spis *O světle* je inspirován plátónovskou metafyzikou světla. Alegorické výklady Slunce a světla patří ke klíčovým motivům Ficinova myšlení. Přeložili M. Žemla a J. Hlaváček, úvodní studii napsal M. Žemla. 228 stran, cena 298 Kč. 2017.

F. Petrarca, *Mé tajemství. O tajném střetu mých myšlenek**

Mé tajemství je Petrarkův nejosobnější prozaický spis. Ve formě filosofického dialogu v něm autor vede rozhovor se svatým Augustinem o uskutečnitelnosti antických a křesťanských ideálů ctnosti. Latinsko-české vydání. Přeložil R. Psík, úvodní studii napsal J. Špička. 318 stran. 2005.

G. Pico della Mirandola, *O důstojnosti člověka**

Tento text renesanční filosofie byl původně zahajovací řečí k disputaci nad 900 filosofickými tezemi, kterou triadvacetiletý kníže z Mirandoly hodlal v r. 1486 svolat do Říma. Pikova řeč představuje jednu z nejvýraznějších filosofických proklamací lidské svobody v dějinách evropského myšlení vůbec. Zrcadlové latinsko-české vydání v překladu D. Sanetníka a s úvodní studií T. Nejeschleby. 135 stran. 2006 (dotisk 2014).

P. Pomponazzi, *Pojednání o nesmrtnosti duše*

Traktát, v němž padovský renesanční aristotelik zkoumá různé možnosti řešení otázky po nesmrtnosti lidské duše. Pomponazzi

rozebírá stanovisko Averroovo, Platónovo, Tomáše Akvinského a Alexandra z Afrodisiady a dochází k závěru, že problém není filosofickými prostředky řešitelný. Spis vyvolal v 16. století ostré reakce a ovlivnil filosofii i ve staletích následujících. Latinsko-české vydání v překladu M. Petříčka s úvodní studií T. Nejeschleby. 280 stran, cena 328 Kč. 2013.

KNIHOVNA NOVOVĚKÉ TRADICE A SOUČASNOSTI

V této řadě vycházejí základní spisy významných myslitelů
novověku a současnosti

T. W. Adorno, *Estetická teorie*

Adorno, který vystupoval proti výkladovým systémům, zde podává v podstatě úplný a originální estetický systém. Od vztahu umění estetiky a společnosti v prvních i posledních kapitolách se autor velmi zásadně vyslovuje ke vztahu krásna přírodního a uměleckého, ke kategoriím krásna a oškřivosti, k subjektivním a objektivním stránkám uměleckého díla, k jeho soudržnosti a smyslu, ke zdánlivosti, záhadnosti i pravdivému obsahu umění, a zejména k rozpornému vztahu umění a skutečnosti. Překlad D. Prokop. Nové, opravené vydání, v nakladatelství OIKOYMENH první, připravila T. Matějčková. 551 stran, 588 Kč. 2020.

T. W. Adorno – M. Horkheimer,
Dialektika osvícenství. Filosofické fragmenty

Tuto knihu sepsali v americké emigraci na konci války klasičtí autoři frankfurtské školy a kriticky se v ní vypořádávají s německým nacismem. Jejich analýza však daleko přesahuje tematiku nacismu a fašismu a je dodnes provokativním podnětem k hledání ekonomických, sociálních a kulturních příčin různých deviací, jež s sebou přinášejí dějiny lidstva. Přeložili M. Váňa a M. Hauser. 247 stran, cena 328 Kč. 2009 (dotisk 2010, 2018).

H. Arendtová, *O revoluci**

Ve své studii dvou nejslavnějších revolucí 18. století vyzdvihuje Arendtová úsilí Americké revoluce o založení politické svobody

spojené s ustanovením trvalých politických institucí a svobodného veřejného prostoru. To staví do protikladu ke snaze Francouzské revoluce o osvobození od sociální nerovnosti. Dále se autorka zamýšlí nad tím, proč se v Americe duch revoluce neudržel. Hlavní příčinu spatřuje ve ztrátě vztahu k veřejnému prostoru za podmínek zastupitelské demokracie. V závěru se na základě myšlenek Thomase Jeffersona a zkušenosti se systémem rad v průběhu revolucí 20. století věnuje možnostem obnovy a udržení přímé demokracie. Přeložil D. Štech. 293 stran. 2012.

H. Arendtová, *Původ totalitarismu I–III*

Třísvazkové dílo slavné politické myslitelky, která zkoumá kořeny totalitarismu 20. století. První svazek je věnován antisemitismu, druhý imperialismu a třetí totalitarismu. Přeložili J. Fraňková, J. Rypka, M. Stretti, Z. Strettiová a H. Vebrová. 679 stran, cena 548 Kč. 1996, 2013 (dotisk 2017 a 2019).

H. Arendtová, *Vita activa neboli O činném životě*

Vita activa, známější pod anglickým názvem *The Human Condition*, je nejdůležitější filosofický spis Hannah Arendtové. Pojednává v něm o základních formách lidské činnosti, které jsou zároveň základními podmínkami, za nichž je člověku dán život na zemi. Těmi jsou práce, zhotovování a jednání, jež charakterizují člověka jako pracující bytost čelící tlaku biologické nutnosti (*animal laborans*), jako zhotovitele předmětů lidského světa zajišťujícího stabilní rámec pro existenci lidského rodu (*homo faber*) a jako politickou bytost, která skrze jednání a promlouvání manifestuje svou personální jedinečnost, uskutečňuje svou svobodu a spolu s druhými splétá předivo lidských vztahů (*animal politicum*). Systematická filosofická analýza těchto lidských činností je spojena s pronikavou reflexí hlubokých společenských proměn v novověku a s kritickým rozbořením teorií, které byly jejich myšlenkovým základem. Přeložil V. Němec. 431 stran, cena 380 Kč. 2008; druhé, opravené vydání 2009 (dotisk 2020).

H. Arendtová, *Život ducha I. Myšlení*

Ve svém posledním díle, jehož knižní podoba vyšla až z pozůstatosti, se Hannah Arendtová věnuje základním, na sebe nepřevoditelným dimenzím lidské mysli či ducha: myšlení, chtění a sou-

zení. V prvním svazku zasazuje myšlení do prostoru lidské praxe, aby právě takto ukázala jeho svébytnost, a snaží se na tradiční metafyzické otázky podat nemetafyzické odpovědi. Její úvaha je osobitým a pronikavým dialogem se Sókratem, Platónem, Aristotelem, Kantem, Heideggerem a dalšími postavami filosofické tradice – ale také pozoruhodnou interpretací textů Franze Kafky či W. H. Audena. Přeložil P. Rezek. 223 stran, cena 388 Kč. 2020.

W. Benjamin, *Výbor z díla II. Teoretické pasáže*

Titul druhého dílu Benjaminových Vybraných spisů vystihuje hlavní součásti svazku: na jedné straně teoretické texty k filosofii jazyka a k teorii poznání, na straně druhé výbor z desetiletí připravovaného opus magnum „Pasáže“. Kniha obsahuje mimo jiné *Úkol překladatele*, *Program nadcházející filosofie*, překlad původní verze *Teoreticko-poznávací předmluvy k Původu barokní truchlohry* či stať *O pojmu dějin*. Uspořádal a přeložil M. Ritter. 331 stran, 398 Kč. 2011.

W. Benjamin, *Výbor z díla III. Psaní vzpomínání*

Třetí svazek Vybraných spisů představuje Waltera Benjamina jako spisovatele, v jehož literárních dílech se zrcadlí a naplňují některé z jeho vůdčích konceptů a idejí. Jádrem svazku je kompletní překlad *Jednosměrky*, vedle *Berlínského dějství kolem roku 1900* výbor obsahuje několik krátkých básnických próz, např. text *Na slunci*. Uspořádal a přeložil M. Ritter. 157 stran, cena 238 Kč. 2016.

H. Bergson, *Hmota a paměť*.
Esej o vztahu těla k duchu

Bergson v této své práci rozpracoval originální koncepci vnímání. Vychází z rozlišení vnímání jakožto sounáleženosti člověka s hmotou a pamětí, díky níž se vnímání stává rozpoznáváním a přestává být pouze působením jedné části hmoty na jinou. Na základě rozlišení vnímání a paměti Bergson buduje svou verzi dualismu, v níž odlišnost těla a ducha není odlišností prostorovou, nýbrž časovou. Kniha měla nezanedbatelný vliv na celou řadu dalších francouzských filosofů (Merleau-Ponty, Hyppolite, Deleuze aj.). Přeložil A. Beguivin. 191 stran, cena 268 Kč. 2003 (dotisk 2019).

G. Berkeley, *Esej o nové teorii vidění.*
*Pojednání o principech lidského poznání**

Esej o nové teorii vidění je nejen aplikací metafyziky *Pojednání* na oblast zrakového vnímání, ale především důležitým příspěvkem k optice 18. století a úspěšným doplněním Descartovy geometricky orientované *Dioptriky*. Berkeleyem se optika odpoutala od geometrie a ustavila jako samostatná věda o zraku. Přeložili M. Hubová a M. Tomeček. 175 stran. 2004.

G. Berkeley, *Tři dialogy mezi Hyladem a Filonoem.*
*O pohybu**

Dialogy mezi Hyladem a Filonoem podávají přístupnější formou Berkeleyho imaterialismus, poprvé vyložený o tři roky dříve v *Pojednání o principech lidského poznání*. Důraz je kladen na vztah imaterialismu a tzv. *common sense*, tj. názoru obyčejných lidí, protože právě tato oblast byla kritiky nejvíce nepochopena. Latinsky psané dílko *O pohybu* zpracovává toto povytce fyzikální téma z hlediska imaterialistické metafyziky a předjímá některé názory Macha a Einsteina na prostor. Obsahuje též náčrt Berkeleyho filosofie vědy. Přeložili M. Tomeček a J. Palkoska. 121 stran. 2007.

E. Cassirer, *Filosofie symbolických forem.*
I: Jazyk, II: Mytické myšlení**

Kniha je jedním ze zakladatelských děl tzv. filosofie kultury a patří k nejvýznamnějším filosofickým spisům 20. století vůbec. Přeložili K. Berka (1. díl) a P. Horák (2. díl). 302 a 299 stran. 1996.

R. Descartes, *Dioptrika*

Další z „esejů“ z *Rozpravy o metodě*, v němž Descartes předvádí svou metodu na nauce o světle, zvláště pak na objevu zákona lomu světla a jeho důsledcích. Francouzsko-česky, s původními obrázky a závěrečným komentářem překladatele. Přeložil J. Fiala. 308 stran, cena 338 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 268 Kč. 2011.

R. Descartes, *Geometrie*

Součástí Descartovy *Rozpravy o metodě* byly tři „eseje“, které ilustrovaly Descartovu metodu. Jedním z nich je slavná *Geometrie*, základní dílo novověké matematiky, první revoluce od vzniku řecké geometrie. Český překlad J. Fialy je pořízen podle původního francouzského znění a doprovází jej faksimile prvního latinského překladu podle vydání z roku 1683. Přeložil J. Fiala. 272 stran, cena 328 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 268 Kč. 2011.

R. Descartes, *Meditace o první filosofii*

Klasické dílo novověké filosofie s paralelním latinským textem a poznámkami, obsahujícími mimo jiné hlavní odchylky francouzského autorizovaného překladu od původní latinské verze. Přeložili V. Glombíček a T. Marvan. 127 stran, cena 178 Kč. 2001, 2010, 2015 (dotisk 2018).

R. Descartes, *Meditace o první filosofii. Námítky a autorovy odpovědi**

První české vydání slavné Descartovy diskuse s jeho současníky, kteří se kriticky vyjádřili k jeho spisu *Meditace o první filosofii*, je doplněno novým českým překladem *Meditací*. Tento svazek obsahuje šest souborů námitek, jež Descartovi k jeho knize sepsalo několik významných myslitelů (např. T. Hobbes, P. Gasendi či A. Arnauld). Přeložili a poznámkami opatřili V. Glombíček, T. Marvan a P. Zavadil. 535 stran. 2003.

R. Descartes, *Pravidla pro vedení rozumu**

Latinsko-české vydání spisu *Regulae ad directionem ingenii* s dosud nepublikovaným českým překladem V. Balíka, který upravil a podrobným komentářem opatřil J. Fiala. 314 stran. 2000.

R. Descartes, *Rozprava o metodě*

Rozprava o metodě byla vydána roku 1637 v Leidenu jako předmluva ke třem spisům, v nichž Descartes vykládá své matematické a přírodně filosofické názory (*Dioptrika*, *Meteory* a *Geometrie*). Autor v ní seznamuje čtenáře s motivy své práce, předkládá její dílčí výsledky a nabízí k úvaze teoretické i praktické

výhody svého vědeckého přístupu. Za zmínku především stojí, že zde formuluje principy své vědecké metody a spolu s tím i podává náčrt své metafyziky. Stejně historicky významná je i jeho výzva změnit postavení člověka ve světě, již lze shrnout autorovými slovy „staneme se jakoby pány a vlastníky přírody“. *Rozprava o metodě* je jedním z prvních textů, v nichž je vysloveno moderní porozumění člověka sobě i světu. Přeložil K. Šprunk. 77 stran, cena 118 Kč. 2016.

M. Eliade, *Mýtus o věčném návratu*

V této knize si Eliade klade otázky po smyslu historické existence člověka. Jak sám uvádí v předmluvě, vhodným podtitulem knihy by mohl být „Úvod do filosofie dějin“. Není to však spekulativní analýza pojmu dějin, ale zkoumání základních představ o světě v tzv. archaických společnostech, které sice žijí své dějiny, ale snaží se od nich odhlížet, dokonce je popírat. Archaický člověk, který je pro Eliadeho šifrou pro náboženského člověka vůbec, věří, že profánní svět konkrétních lidských dějin je úpadkovým způsobem existence. Skutečný a smysluplný je pouze mytický čas absolutního počátku, kdy všechno bylo „nové“. Pouze účastí na posvátném světě bohů a heroů, který zde byl „v onom čase“ (*in illo tempore*), člověk skutečně jest, a pouze opakováním počátečních vzorů jejich jednání nabývá smyslu i jeho jednání. Dějinný pobyt člověka se stává snesitelným jen periodickým obnovováním světa, tedy „věčným návratem“ k prvotním paradigmátům, archetypům, a jejich reaktualizací. Přeložila E. Strebingerová. 131 stran, cena 178 Kč. 1993, 2003, 2009 (dotisk 2014), 2019.

J. G. Fichte, *Základ všeho vědosloví*

Autor ve svých raných spisech *Základ všeho vědosloví* (1794) a *Nárys vědosloví zvláštního* (1795) pojednává o obrazotvornosti jako základu lidského myšlení a myslitelnosti věcí. Vědosloví představuje vědu o vědění vůbec a má zdůvodnit principy všech věd. V těchto spisech se Fichte pokouší o hlubší založení Kantovy kritické filosofie. Fundament pro jednotné vyložení zkušenostní čili jevové skutečnosti jako podléhajících zákonům přírody, již Kant tematizuje ve své teoretické filosofii, i lidské svobody, již tematizuje ve své praktické filosofii, nachází Fichte v původní činnosti subjektu čili Já – v sebekladení. V jeho výkladu jednoty ustavo-

vání jevového světa i seberozvíjení lidské svobody získává přitom centrální úlohu tzv. transcendentální obrazotvornost, schopnost, jejíž funkci Kant pouze opatrně naznačuje v prvním vydání *Kritiky čistého rozumu* (1781). Díky aktivitě této obrazotvornosti je podle Fichta konstituována jevová skutečnost ve své časové, prostorové a kategoriální povaze, a právě skrze tuto konstituci předmětnosti dospívá lidský subjekt k rozvinutí sebe sama ve své rozumové svobodě a odpovědnosti. Překlad R. Ziky je doplněn poznámkami L. Benyovszkého. 259 stran, cena 298 Kč. 2007.

G. Frege, *Logická zkoumání. Základy aritmetiky**

První část obsahuje soubor nejdůležitějších Fregeho článků, v nichž byl proveden „obrat k jazyku“ a položeny základy jak matematické logice, tak analytické filosofii. Ve druhé části je základní Fregeho pojednání o logickém založení aritmetiky, které velmi ovlivnilo matematiku i filosofii dvacátého století. Přeložil J. Fiala. 265 stran. 2012.

G. Frege, *Pojmopis. Formulový jazyk čistého myšlení po vzoru formulového jazyka aritmetiky*

Vznik matematické logiky je první revolucí v logice od dob Aristotelových. Úvodní část knihy tvoří pouze český překlad, ve druhé a třetí části doprovází překlad faksimile prvního německého vydání (1879) – druhá část je dvojím překladem: do češtiny a do dnešní symboliky, třetí pak výkladem–přepisem do současného značení i jazyka. Překlad J. Fialy je doprovázen obsáhlým komentářem. 194 stran, 248 Kč. 2013.

K. Gödel, *Filosofické eseje**

Soubor publikovaných i nepublikovaných filosofických esejů jednoho z největších logiků 20. století. Přeložil J. Fiala. 220 stran. 1999.

G. W. F. Hegel, *Fenomenologie ducha* [e-kniha]

Stěžejní dílo německé klasické filosofie překročilo svým záběrem epochu a stalo se výrazným inspiračním zdrojem i soudobé filosofie. Představitelé analytické filosofie si všimají Hegelova důrazu na sociální podmíněnost poznávání a političtí filosofové nově interpretují Hegelův pojem vzájemného uznání. Vedle toho

je kniha ceněna pro své interpretace literárních děl, ať už se jedná o Sofokleovu *Antigonu*, Schillerovy *Loupežníky* či Diderotova *Rameauova synovce*. Hegel zde navíc jako jeden z prvních filosofů předkládá tezi bytostně spjatou s modernou: vědomí má přijmout „tvrdé slovo“, že Bůh zemřel. Zda to znamená, že Hegel napsal anti-bibli, jak se domnívá francouzský filosof Alexandre Kojève, anebo že je naopak posledním velkým theologem, jak poznamenává Karl Löwith, není ani více než dvě stě let od vydání tohoto díla jednoznačné. Nové vydání překladu J. Patočky vyšlo zatím jako e-kniha (ePub), zdarma ke stažení. 2018.

M. Heidegger, *Aristotelova Metafyzika IX, 1–3.*
*O bytí a skutečnosti síly**

Cyklus přednášek z letního semestru r. 1931 na universitě ve Freiburgu s podtitulem „O bytí a skutečnosti síly“, v nichž autor analyzuje Aristotelovy pojmy *dynamis* a *energeia*. Přeložil I. Chvatík. 194 stran. 2001.

M. Heidegger, *Bytí a čas*

Ve svém stěžejním díle si autor položil tradiční otázku po bytí zásadně novým způsobem. To jej přivedlo k přehodnocení dosavadní filosofické tradice. Výklad lidského bytí ve světě, k němuž v tomto díle dospěl, představuje přelom, jímž se filosofii otevřely nové, dodnes nevyčerpané možnosti. Přeložili I. Chvatík, P. Kouba, M. Petříček a J. Němec. 485 stran, cena 578 Kč. 1996, 2002 (dotisk 2008, 2014), 2018.

M. Heidegger, *Co znamená myslet?*

Přednášky ze zimního semestru 1951/1952. Heidegger zde podrobně probírá, co je moderní věda a jaké je její postavení v rámci aristotelské charakteristiky člověka jako rozumného živočicha. Zjišťuje, že „věda nemyslí“, a vykládá, co pro něho znamená „myslet“. Na pomoc si bere Nietzscheho ve snaze vyrovnat se s jeho myšlenkou „nadčlověka“ a „věčného návratu téhož“. Přeložili P. Fischer a I. Chvatík. 59 stran, cena 138 Kč. 2014 (dotisk 2018).

M. Heidegger, *Fenomenologická interpretace
Kantovy Kritiky čistého rozumu**

Heidegger ve svých přednáškách ze zimního semestru 1927/1928 navazuje na Kanta a jeho pojem subjektivity, aby nově založil metafyziku, a to místo na filosofické teorii logu na původním rozumění času. Přeložil J. Kuneš. 343 stran. 2004.

M. Heidegger, *Hegelovo pojetí zkušenosti*

V Heideggerově hlavním díle *Bytí a čas* vystupuje Hegel především jako představitel „vulgární“ metafyziky času. Přednáška o Hegelově pojetí zkušenosti, kterou Heidegger proslovil v akademickém roce 1942/1943, se však zaměřila na stěžejní motivy vlastní Hegelovy filosofie. Heidegger se zde ptá po povaze filosofie samé i po tom, jak v kontextu Hegelovy filosofie rozumět konečnosti a vztahu konečných jsoucenců k absolutnu. Především se však vypořádává se statusem zkušenosti ve *Fenomenologii ducha*, tedy s pojmem ústředním pro fenomenologii dvacátého století. Heideggerův komentář skýtá svou podrobností dobré východisko pro porozumění vztahu dvou filosofí, které patří k vůbec nejdůležitějším událostem západního myšlení. Obsah tohoto pojednání byl vyložen na semináři k Hegelově *Fenomenologii ducha* a Aristotelově *Metafyzice* (kniha IV a IX) v akademickém roce 1942/43 a zároveň dvakrát přednesen užšímu kroužku zájemců. Přeložil I. Chvatík. 83 stran, cena 148 Kč. 2019.

M. Heidegger, *Nač básníci?*

Přednáška *Nač básníci?* byla proslovena v nejužším kruhu přátel u příležitosti 20. výročí úmrtí R. M. Rilkeho, který zemřel 29. prosince 1926. V rozhovoru s jeho básněmi se Heidegger pokouší vyložit své pojetí bytnosti básnictví a zároveň svou pozdní fenomenologii zjevování. Analyzuje básnické dílo R. M. Rilkeho a odkazuje i na několik básní F. Hölderlina. Heideggerovi přátelé, pro které přednášku napsal, byli jistě podobně jako on sám důvěrně obeznámeni s tvorbou obou těchto velkých německých básníků. Takovou obeznámenost nelze předpokládat u českého publika, a proto překladatel svými překlady většinu zmiňovaných děl doplnil. Přeložil I. Chvatík. 95 stran, cena 138 Kč. Praha 2017.

M. Heidegger, *Rozvrh fenomenologické interpretace
Aristotela*

Slavný Heideggerův text obsahuje první rozvrh jeho filosofických zkoumání, jež vyústila sepsáním díla *Bytí a čas*, a je zásadním, do té doby chybějícím článkem geneze Heideggerovy filosofie, článkem, který dokládá, že jedním z jejích hlavních zdrojů byla široce rozvržená interpretace Aristotelovy filosofie. Přeložil I. Chvatík. 93 stran, cena 178 Kč. 2008.

M. Heidegger, *Věda, technika a zamyšlení**

Překlad dvou významných přednášek z roku 1953 (*Otázka techniky. Věda a zamyšlení*), které reprezentují Heideggerovo definitivní stanovisko k novověké vědě a moderní technice. Přeložili J. Michálek, J. Kružíková a I. Chvatík. 62 stran. 2004 (dotisk 2009).

L. Hejdánek, *Nepředmětnost v myšlení a ve skutečnosti*

Pokus o průhledy do nečekaných problémů myšlení, jež se neomezují na skutečnosti, které jen „jsou“. 197 stran, cena 138 Kč. 1997.

J. G. Herder, *Uměním k lidskosti. Úvahy o jazyce a literatuře*

Ve výboru z všestranné tvorby německého polyhistora 18. století, přítele i soka Goetha a Schillerova, Johanna Gottlieba Herdera, má český čtenář poprvé příležitost seznámit se s autorovými úvahami o jazyce, literatuře a dějinách od antiky po přítomnost a také s poutavým výkladem o spojení evropské kultury s působením svobodných zednářů. Vybral a uspořádal J. Binder s příspěvkem J. Stromšíka. Přeložil J. Binder. 281 stran, cena 348 Kč. 2006.

T. Hobbes, *Leviathan aneb*

Látka, forma a moc státu církevního a politického

Spis patří k základním dílům moderního politického myšlení. Hobbes v něm analyzuje lidskou přirozenost, aby ukázal, na jakých základech spočívá politická moc. Dílo vrcholí polemikou s kardinálem Bellarminem o vztahu světské a duchovní moci. Přeložil K. Berka. K vydání připravili J. Chotaš, Z. Masopust a M. Barabas. 513 stran, cena 598 Kč. 2010 (dotisk 2015, 2019).

E. Husserl, *Ideje k čisté fenomenologii a fenomenologické filosofii I. Obecný úvod do čisté fenomenologie*

Husserl v tomto svazku provádí základní rozlišení mezi empirickým a eidetickým zkoumáním, vysvětluje přístup závorkování, základní rozdíl mezi světem vnímaným jako objekt o sobě a světem vnímaným jako fenomén, pojmy čistého vědomí a fenomenologické pojetí rozumu. Přeložili A. Rettová a P. Urban. Druhé, opravené vydání připravil J. Trnka. 339 stran, cena 388 Kč. 2004, 2019.

E. Husserl, *Ideje k čisté fenomenologii a fenomenologické filosofii II. Fenomenologická zkoumání o konstituci*

Druhá kniha z původně plánovaných tří svazků *Idejí k čisté fenomenologii* patří mezi filosofická díla první poloviny 20. století, jež základním způsobem ovlivnila myšlení Heideggera a Merleau-Pontyho. Husserl v ní prohlubuje obsahové porozumění fenomenologii a objasňuje její vztah k přírodním a duchovním vědám. Přeložili E. Kohák, M. Novák, A. Rettová, P. Urban a H. Janoušek. 380 stran, cena 418 Kč. 2006.

E. Husserl, *Logická zkoumání I. Prolegomena k čisté logice*

Stěžejní dílo, jímž byly položeny základy fenomenologie. První svazek *Logických zkoumání* představuje důsledné odmítnutí psychologismu v logice a dokazuje protismyslnost jeho skeptických a relativistických důsledků. Husserl tuto polemiku zasazuje do projektu čisté logiky, kterou vymezuje jako vědu o ideálních podmínkách možnosti teorie vůbec. *Prolegomena* jsou úvodem nejen k šesti následujícím *Logickým zkoumáním*, jež „novou logiku“ konkrétně rozpracovávají, ale spolu s nimi zároveň i jistým úvodem k Husserlovu celoživotnímu výzkumu logického myšlení, poznání a vědomí vůbec názorně-deskriptivní metodou. Přeložili K. S. Montagová a F. Karfík. 234 stran, cena 258 Kč. 2009.

E. Husserl, *Logická zkoumání III/I.
Zkoumání k fenomenologii a teorii poznání*

Po vydání *Prolegomen k čisté logice* se Husserl rozhodl uveřejnit šest na sebe volně navazujících logických zkoumání, která znamenala převrat v pohledu na povahu a výkony vědomí. Husserl se v hlavní části svých analýz snaží ukázat, jak je možno skloubit

realitu konkrétně se odehrávajících psychických prožitků, jež mají intencionální povahu, s jejich ideální podstatou, tj. významem, a jak je na tomto základě možno nově položit a vyjasnit problematiku vědomí, myšlení a poznání. Svazek II/1 obsahuje prvních pět logických zkoumání (1: „Výraz a význam“, 2: „Ideální jednota species a novější teorie abstrakce“, 3: „K nauce o celcích a částech“, 4: „Rozdíl mezi samostatnými a nesamostatnými významy a idea čisté gramatiky“, 5: „O intencionálních prožitcích a jejich ‚obsazích‘“). Přeložili P. Urban, K. Novotný a H. Janoušek. 501 stran, cena 548 Kč. 2011.

E. Husserl, *Logická zkoumání II/2.*
Základy fenomenologického objasnění poznání

6. logické zkoumání Edmunda Husserla obsažené ve svazku II/2 představuje nejvýznamnější ze všech šesti zkoumání druhého svazku jeho „průlomového díla“. Právě toto zkoumání bylo nejvíce studováno další generací fenomenologů a mnohé z nich také silně ovlivnilo, jak přiznává M. Heidegger. Po položení obecných základů teorie intencionálního vztahu vědomí a jeho předmětu v 5. zkoumání přechází nyní Husserl ke speciální problematice poznání a dospívá k převratně novému vymezení jak tradičních pojmů teorie poznání (smyslovost, rozum, apriori, adekvace aj.), tak i klíčových pojmů ontologických (bytí, předmět, realita, ideality, podstata aj.). Přeložil P. Urban. 229 stran, cena 328 Kč. 2012.

F. H. Jacobi, *O Spinozově učení*
v dopisech panu Mojžíši Mendelssohnovi

Jádro knihy tvoří spektakulární polemika F. H. Jacobiho s M. Mendelssohnem o Spinozově filosofii. Tato polemika, na níž se podíleli i Lessing, Goethe a Herder, definitivně vrátila Spinozu do filosofie. Přeložil J. Loužil. 301 stran, cena 198 Kč. 1997.

K. Jaspers, *Filosofická víra**

Šest přednášek o základních otázkách a smyslu filosofie, o člověku, o vztahu filosofie a náboženství, o věčné pravdě. Přeložili A. Havlíček, B. Horyna, J. Sokol a M. Stretti. 110 stran. 1994.

H. Jonas, *Princip odpovědnosti**

Kniha s podtitulem „Pokus o etiku pro technickou civilizaci“ tohoto německého filosofa proslavila a získala mu prestižní Cenu německých knihkupců. Autor v knize varuje před zneužitím vědy a techniky a navrhuje model praktické morální filosofie, v němž člověk přebírá odpovědnost za svou budoucnost. Přeložili B. Horyna a Z. Bígl. 318 stran. 1997.

I. Kant, *K věčnému míru. O obecném rčení:*

*Je-li něco správné v teorii, nemusí se to ještě hodit pro praxi**

Dva z nejdůležitějších Kantových textů k politické filosofii v novém překladu K. Novotného a P. Stehlíkové. 101 stran. 1999.

I. Kant, *Kritika soudnosti*

Kantova *Kritika soudnosti* (1790) představuje základní spis moderní filosofie umění. Důraz je v ní kladen na svébytnost estetických soudů, jež nepodléhají ani kritériu morálky, ani kritériu pravdivosti. Vedle obecných filosofických kategorií, které Kant nově včleňuje do svého kritického projektu (soudnost, účelnost), jsou zde pojednány pojmy génia, přírodní krásy, vznešenosti či originality uměleckého díla. Zvláštní pozornost je věnována také paradoxům, jež charakterizují estetický soud: ten se neopírá o obecné pravidlo, a přece má všeobecnou platnost, neodkazuje na žádnou vlastnost věci, a přece není čistě subjektivní. V druhé části spisu se Kant věnuje tématům, která se v současnosti vracejí do centra filosofických debat. Zabývá se otázkou teleologie v přírodě, fenoménem organismu či vztahem člověka k ostatním živým i neživým jsoucnům. Druhé, upravené vydání překladu V. Špalka a W. Hansela připravil T. Koblížek. 343 stran, cena 398 Kč. 2015 (dotisk 2018).

I. Kant, *Studie k dějinám a politice**

Předložený výbor obsahuje osm Kantových studií k tématu osvícenství, politiky a filosofie dějin, jež jsou dokladem jeho intenzivního zájmu o společenské dění. Největším přínosem Kantových společensko-teoretických prací je však konkretizace jeho morální teorie. Ve svém stěžejním příspěvku k dějinám politické filosofie, ve spise *K věčnému míru*, předkládá Kant model mírového soužití mezi národy, které je dodnes aktuální. Ve spise

O obecném rčení: Je-li něco správné v teorii, nemusí se to ještě hodit pro praxi vysvětluje Kant smysl a uskutečnitelnost své praktické filosofie založené na kategorickém imperativu. Soubor dále obsahuje statě *Idea všeobecných dějin*, *Recenze Herderových Idejí k filosofii dějin lidstva*, *Domnělý počátek dějin lidstva*, *O domnělém právu z lásky k lidem* *lhát*, *Zodpovězení otázky: Co je osvícenství?* a uzavírá jej *Konec všech věcí*, v němž Kant převádí apokalyptický motiv na situaci, kdy by se křesťanství stalo pouhým souborem příkazů a přestalo být prodchnuto duchem laskavosti a lidského porozumění. Přeložili J. Loužil, P. Stehlíková a K. Novotný. 191 stran. 2013, 2016.

I. Kant, *Základy metafyziky mravů*

Základní spis Kantovy praktické filosofie. Autor v něm stanovuje nejvyšší princip morality, vysvětluje jeho funkci a odlišuje jej od jiných koncepcí založení praktické filosofie. Třetí, opravené vydání překladu L. Menzela připravili M. Barabas a P. Kouba. 103 stran, cena 178 Kč. 2014 (dotisk 2017, 2020).

J. A. Komenský, *Spisy o první filosofii*

Knihla přináší dvojjazyčnou edici metafyzických textů Komenského. Jde o vydání jeho šesti spisů, které představují systematické pojednání o první filosofii: 1) *Prima philosophia*; 2) *Janua rerum reserata sive Universalis sapientiae seminarium, vulgo philosophia prima et metaphysica dicta*; 3) *Scenographiae pansophicae pars II, quae portae scientiarum metaphysicae delineationem exhibet*; 4) *Janua rerum reserata, hoc est Sapientia prima, quam vulgo metaphysicam vocant*; 5) *Mundus possibilis seu totius pansophiae basis*; 6) *Pansophiae gradus secundus, in quo homo mentis suae fontem, Mentem aeternam (et in ea mundum idealem seu archetypum), reperit et contemplatur*. Latinský text je převzat z kritické edice *Dílo J. A. Komenského*, pouze s nutnými revizemi, český překlad je v zásadě pořízen nově, s oporou o již stávající překlady, pokud jsou, a o výsledky nového bádání o Komenského filosofii a jeho terminologickém systému. Publikace je uvedena analytickou studií o Komenského metafyzice a vybavena podrobným odborným komentářem. K vydání připravili V. Balík a V. Schifferová. 765 stran, cena 648 Kč. 2017.

G. W. Leibniz, *Pacidius Philalethovi*

Pacidius Philalethi je filosofický dialog „pojednávající o povaze změny a kontinua, nakolik jsou přítomné v pohybu“ složený *more socratico* v říjnu 1676 během plavby z Anglie do Holandska, na samém konci Leibnizových pařížských let. Mezi epochálními objevy diferenciálního počtu a rovnic zachování pohybu nabízí rozprava Pacidia (Leibnize samotného) a jeho druhů (ztělesňujících hlavní vědecké přístupy doby) metafyzickou analýzu pohybu, změny, prostoru a času; otázek a těžkostí spojených se stavbou kontinua, které se filosofickou tradicí vinou od doby Zénónovy a nesou jméno *labyrint*. Řešení těchto otázek se nadále ukáže zásadním nejen pro Leibnizovo uchopení povahy kontinua a nekonečna a budoucí vývoj filosofie monád, ale obecně také pro možnost založení infinitezimálního počtu. *Pacidius Philalethovi* proto znamenitým způsobem dává nahlédnout stejně tak do cest a úskalí raně novověké přírodní vědy aspirující k nekonečnu, jakož i do pozoruhodného labyrintu Leibnizovy metafyzické invence. K českému překladu tohoto nadlouho zapomenutého klenotu vědecké literatury je připojena obsáhlá úvodní studie, která jednak hledá místo dialogu obecně i dialogu *Pacidius Philalethi* zvláště v Leibnizově době a myšlení; jednak pojednává problém kontinua mezi geometrií a fyzikou jak co do filosofických zdrojů dialogu *Pacidius Philalethi*, tak co do otázky jeho utváření v ohnisku Leibnizových myslitelských snah. Doprovodný komentář k textu přináší konečně vysvětlení některých detailů kriticko-historické povahy, případně další rozevření perspektiv probíraných otázek. Překlad a úvodní studie J. Makovský. 341 stran, cena 328 Kč. 2019.

G. W. Leibniz, *Theodicea*.

Pojednání o dobrotě Boha, svobodě člověka a původu zla

Klasické dílo německého filosofa s podtitulem „Studie o dobrotě Boha, svobodě člověka a o původu zla“ je obhajobou myšlenky, že náš svět je nejlepší ze všech možných světů, proti mínění P. Bayla a jiných, že existence zla na světě je neslučitelná s pojmem Boží dobroty. Přeložil K. Šprunk. 413 stran, cena 438 Kč. 2004 (dotisk 2019).

G. E. Lessing, *Křesťanství rozumu a jiné eseje*

O Lessingova theologická či nábožensko-filosofická pojednání nebyl do 90. let zájem, což souviselo zvláště s potřebou interpretovat Lessinga jako jednoznačného zastávce pokroku a racionality (přestože jeho osobnost a tvorba byly mnohem složitější). Lessingovy myšlenky v oblasti filosofie náboženství a osvícenské theologie, které jsou některými badateli považovány za nejdůležitější část jeho díla, proto zůstávají v českém prostředí téměř opomíjeny. Je to škoda, protože Lessing je typickým představitelem osvícenské, neorthodoxní protestantské theologie i liberálních úvah o původu a podstatě křesťanství. Jeho práce byly důležitým impulsem nejen k diskusím o náboženské toleranci (to je známo), ale také – a možná především – k velké debatě o vymezování hranic mezi náboženskou a sekulární oblastí. Znalost Lessingova díla je důležitá pro všechny, kdo se zajímají nejen o německou osvícenskou filosofii, ale také obecně o politickou filosofii, filosofii náboženství a filosofii dějin. Předkládaný výběr zahrnuje ty Lessingovy texty, které se týkají zmíněné oblasti. Přeložili R. J. Weiniger a J. Kranát. 221 stran, cena 288 Kč. 2016.

J. Locke, *Esej o lidském chápání*

Klasické filosofické dílo z konce 17. století. Úvodem Locke vyvrací Descartovu představu o vrozenosti idejí. Svým „ideismem“ zakládá mj. asociativní psychologii. Ve třetí části vytváří novověkou sémantiku. V závěrečné čtvrté části formuluje stupně a meze poznání včetně toho, jak poznávat „deisticky“ Boha. Dílo vyprovokovalo Leibnize k obsírné replice a Berkeleyho k psychofyzickému paralelismu. Kniha patří mezi základní publikace novověkého myšlení. Autor je považován nejen za klasika tzv. empirismu, ale právem se řadí také mezi stěžejní autory moderního liberalismu. Přeložil M. Dokulil. 767 stran, cena 698 Kč. 2012.

V. Magni, *O Světle mysli a jeho obraze*

Filosofická prvotina Valeriána Magniho (1642) vychází ze středověké a renesanční metafyziky světla. Zároveň jeho přístup vykazuje určité subjektivistické rysy, neboť východisko filosofie spatřuje v analýze poznávacích aktivit filosofovy vlastní mysli (*egoitas*). Magni zde zdůrazňuje epistemologický význam světla jako podmínky smyslového i rozumového poznání a připisuje

světlu i klíčový význam ontologický, protože každé jsoucno je ontologicky závislé na Světle myslí, které je identické s Bohem. Magniho filosofická prvotina byla ve své době (kupř. N. Mersennem) chápána jako blízká filosofii René Descarta. Edici připravila a text přeložila M. Klosová, úvod a komentář připravil T. Neješleba. 205 stran, cena 298 Kč. 2016.

M. Merleau-Ponty, *Fenomenologie vnímání*

Merleau-Ponty vychází ve svém nejvýznamnějším díle z podrobné analýzy vnímání, která jej přivede k nutnosti chápat lidský subjekt jako vtělený a opustit některé teze Husserlovy fenomenologie. Merleau-Ponty domýšlí své východisko v úvahách o prostorovém, sexuálním, řečovém a intersubjektivním rozměru tělesnosti, aby vyvodil důsledky pro klasická filosofická témata, jako je čas, myšlení či svoboda. Přeložil J. Čapek. 559 stran, cena 628 Kč. 2013 (dotisk 2020).

M. Merleau-Ponty, *Viditelné a neviditelné*

Autor se ve své poslední knize obrací k východiskům svého myšlení – k fenomenologii vnímání a lidské tělesnosti – a ještě radikálněji vyjadřuje svůj úmysl zrušit karteziánské rozlišení ducha a těla a dospívá k ontologii „látky světa“ jako posledního základu zjevování. Přeložil M. Petříček. 278 stran, cena 348 Kč. 1998, 2004 (dotisk 2019).

Ch. L. Montesquieu, *O duchu zákonů I*

Nový překlad jednoho z nejdůležitějších děl politické filosofie doby osvícenství je opatřen předmluvou překladatelky a vysvětlivkami. První díl je součástí projektu překladu celého *Ducha zákonů* včetně *Obrany „Ducha zákonů“* (druhý díl a *Obrana* v češtině ještě nikdy nevyšly), kterou Montesquieu napsal v odpovědi na útoky proti knize. Přeložila a poznámkami opatřila H. Fořtová. 378 stran, cena 458 Kč. 2010.

Ch. L. Montesquieu, *O duchu zákonů II.*
Obrana Ducha zákonů

Druhý díl tohoto zásadního spisu dějin politické filosofie a politické sociologie do češtiny nebyl nikdy přeložen, přestože dvousvazkové dílo tvoří jednotlivý celek. Stejně jako první díl, i tento

svazek je opatřen předmluvou překladatelky a vysvětlivkami. Součástí knihy je též překlad *Obrany „Ducha zákonů“*, v níž se Montesquieu vyrovnává s útoky jezuitů a jansenistů na svou knihu. Přeložila a poznámkami opatřila H. Fortová. 583 stran, cena 588 Kč. 2016.

F. Nietzsche, *Dionýské dithyramby a jiné básně*

V Nietzscheových básních je takřka každé slovo prostoupeno ozvěnami jeho učení, a přesto v nich mnohdy vyvstává nezaměnitelný poetický tvar. I tam, kde básně nejsou postaveny na rytmu a rýmu, zbarvují je odstíny zvuku, srázejí se do aliterací, krystalizují v hříčky, hutní metaforami a vytvářejí smyslově naléhavou krajinu, jež je zároveň krajinou ducha. Myšlenkové souvislosti, které je u Nietzscheových básní třeba respektovat, při překládání ještě znesnadňují úkol znovuvyvolat jejich zdroj, intenzitu nálady, jež inspirovala autora. Dvojjazyčné vydání však dovoluje čtenáři vrátit báseň do prostředí jejího zrodu a vyvážit nevyhnutelnou nedostačivost překladu. Vydání druhé, v OIKOYMENH první. Přeložila V. Koubová. 153 stran, cena 228 Kč. 2018.

F. Nietzsche, *Genealogie morálky. Polemika*

Polemický spis *Genealogie morálky* (1887) patří k Nietzscheovým pozdním pracím. Výjimečně v něm opouští aforistickou formu a píše jej v červenci roku 1887 během pouhých tří týdnů jako své snad nejucelenější dílo. Už v předchozí knize *Mimo dobro a zlo* (1886), bezprostředně následující po *Zarathustrovi*, začíná Nietzsche pracovat na své koncepci „vůle k moci“ a zhruba v době, kdy vzniká *Genealogie morálky*, si Nietzsche také plně uvědomuje, že „kritika morálky“ v širším smyslu může sloužit jako způsob, jak nepřímo, ale názorně předvést, že k povaze bytí neodmyslitelně patří *moc*, protože k ní patří *možnost* změny smyslu. Zároveň si v ohlédnutí zpět uvědomuje, že z tohoto důvodu je polemika proti morálce, proti úsilí o nalezení posledního smyslu pro naše poznání i jednání nutně tím, co spojuje různé, často velmi odlišné fáze jeho myslitelské cesty. Z tohoto hlediska je třeba číst i jeho kritiku morálky v užším slova smyslu, tj. kritiku určitého morálního ideálu. Přeložila V. Koubová. 159 stran, cena 248 Kč. 2019.

F. Nietzsche, *Lidské, příliš lidské.*
*Kniha pro svobodné duchy I**

První rozsáhlé dílo, jež Nietzsche napsal v „aforismech“ řazených do tematických skupin. První díl obsahuje 638 aforismů (dohromady je jich přes 1 400). Pod titulem *Menschliches, Allzumenschliches* vyšla v dubnu 1878, k stému výročí Voltairova úmrtí, nejprve jen první část. V polovině a koncem roku 1879 vyšly dva rozsáhlé dodatky („Rozličné názory a výroky“ a „Poutník a jeho stín“), které od roku 1886 tvoří druhý svazek celého díla. Nietzsche se zde definitivně odpoutává od svých vzorů, A. Schopenhauera a R. Wagnera, a obrací se proti dosavadní metafyzické tradici. Nevystupuje ale jen jako pokračovatel osvícenské kritiky náboženských a morálních představ, nýbrž i jako pronikavý psycholog. Pozitivní zájem o „nejbližší věci“ se později ukáže jako klíčový moment v hledání Nietzscheovy vlastní filosofické pozice, vyjádřené ve spisech *Radostná věda, Tak pravil Zarathustra a Mimo dobro a zlo*. Přeložila V. Koubová. 285 stran. 2010.

F. Nietzsche, *Lidské, příliš lidské.*
*Kniha pro svobodné duchy II**

K prvnímu dílu napsal autor dvě pokračování: první vyšlo na jaře 1879 pod titulem *Lidské, příliš lidské. Kniha pro svobodné duchy. Dodatek: Rozličné názory a výroky*. V prosinci téhož roku vyšel s tímž titulem a podtitulem druhý „doplňk“ nazvaný *Poutník a jeho stín*. V roce 1886 byly tyto dva dodatky svázány a uvedeny znovu na trh pod společným označením „Druhý díl“. Tento 2. díl obsahuje dalších 758 aforismů, které se věnují různým tématům lidské přirozenosti, svobodné vůle a morálním úvahám. Autor se zde odpoutává od svých vzorů (A. Schopenhauera a R. Wagnera) a celkově vůbec od dosavadní metafyzické tradice, a to zájmem o „nejbližší věci“. Jeho aforismy jsou (téměř psychologickou) kritikou dosavadních náboženských a morálních představ. Nietzsche v nich poukazuje na různé lidské charakteristiky, které jsou nejen lidské, ale „příliš lidské“. Podle vlastních slov autor píše jen o věcech, které „překonal“, a to svou „poustevníckou mluvou“, která předznamenává např. jeho pozdější slavné dílo *Tak pravil Zarathustra*. Přeložila V. Koubová. 277 stran. 2012.

F. Nietzsche, *Lidské, příliš lidské.*

Kniha pro svobodné duchy

Kniha *Lidské, příliš lidské*, kterou Friedrich Nietzsche při závěrečném zhodnocení své tvorby v *Ecce homo* nazval „pomníkem krize“, je jeho prvním rozsáhlým dílem napsaným formou „aforismů“, jež autor zkomponoval do tematických skupin. Postavou „svobodného ducha“ a filosofickým zájmem o bezpředsudečné poznání „nejbližších věcí“ se zde Nietzsche definitivně odpoutává od svých vzorů, A. Schopenhauera a R. Wagnera, a obrací se proti dosavadní metafyzické tradici. Nevystupuje jen jako pokračovatel osvícenské kritiky náboženských a morálních představ, ale i jako pronikavý psycholog. Třebaže bylo toto dílo poněkud stranou zájmu velkých filosofických interpretací, představuje nesporně rozhodující obrat na Nietzschevě cestě k vlastní filosofické pozici, a právě proto umožňuje lépe porozumět složitému vývoji jeho myšlení. Přeložila a nové vydání obou dílů v jednom svazku připravila V. Koubová. 557 stran, cena 578 Kč. 2018.

F. Nietzsche, *My filologové*

Kniha *My filologové* představuje první český reprezentativní výběr z Nietzscheových raných prací, kdy Nietzsche působil jako profesor klasické filologie na universitě v Basileji. Název odkazuje k materiálu pro stejnojmennou „nečasovou úvahu“, v níž chtěl Nietzsche revidovat humanistický pohled na antiku a zpochybnit dosud bezvýhradně přijímanou roli filologů jakožto vychovatelů, protože podle něho ukazují jen falešně idealizovaný obraz klasičnosti. Zároveň tento titul zastřešuje Nietzscheovy drobnější filologicko-filosofické práce (*Homér a klasická filologie, Pět předmluv k pěti nenapsaným knihám*), v nichž se antika pro Nietzscheho stává živnou půdou k úvahám o moderní společnosti a kultuře a které dokreslují jeho ranou filosofii, formulovanou v té době ve *Zrození tragédie z ducha hudby* a v *Nečasových úvahách*. Druhé, opravené a doplněné vydání přináší v příloze rovněž překlad čtyř dopisů, které se váží k vydání Nietzscheovy knihy *Zrození tragédie* a přinášejí také ohlednutí za jeho „filologickou“ kariérou. Překlady jsou doplněny studií o Nietzscheovi jako klasickém filologovi. Přeložili P. Kouba a P. Kitzler. 157 stran, cena 227 Kč. 2005, 2018.

K. R. Popper, *Bída historicismu*

Kritická studie zabývající se problémem dějin a jejich smyslu. Přeložili J. Odehnalová a J. Moural. 134 stran, cena 228 Kč. 1994, 2000 (dotisk 2008, 2020).

K. R. Popper, *Logika vědeckého bádání**

Jedna z nejdůležitějších filosofických knih tohoto století, v níž Popper radikálně klade otázku výstavby a pravdivosti vědeckých teorií. Přeložil J. Fiala. xliv + 617 stran. 1997.

P. Ricoeur, *Čas a vyprávění I.
Zápletky a historické vyprávění**

V prvním svazku třídílné práce, zabývající se filosofickými aspekty vyprávění, navazuje francouzský filosof na svou předchozí práci o metafoře. Výsledkem je hluboká analýza narativity, chápání času a dějin prostřednictvím vyprávění, jehož kořeny sahají až k Aristotelovi a Augustinovi. Přeložili M. Petříček a V. Dvořáková. 319 stran. 2000.

P. Ricoeur, *Čas a vyprávění II.
Konfigurace ve fiktivním vyprávění**

Druhým svazkem třídílné práce, zabývající se filosofickými aspekty vyprávění, navazuje autor na analýzu zápletky a historického vyprávění ve svazku prvním a věnuje se konfiguraci času v umělecké literatuře, tedy ve fiktivním vyprávění. Ústředním tématem jsou moderní romány času: Proustovo *Hledání ztraceného času*, *Kouzelný vrch* Thomase Manna a *Paní Dallowayová* Virginie Woolfové. Přeložil M. Petříček. 245 stran. 2002.

P. Ricoeur, *Čas a vyprávění III. Vyprávěný čas*

V osmdesátých letech vydal autor postupně tři svazky monumentálního díla *Čas a vyprávění*, v němž se zabývá významem narativní povahy slovesných útvarů, jakými jsou román či historiografická díla. Ve třetím a závěrečném dílu se znovu vrací k aporiím časové zkušenosti, ke sporu mezi Aristotelem a Augustinem, a odtud postupuje až k Heideggerovi, na kterého navazuje svým pokusem o hermeneutiku historického vědomí. Přeložil M. Petříček. 413 stran, cena 458 Kč. 2008.

P. Ricoeur, *Filosofie vůle I. Fenomenologie svobody**

Autor v prvním svazku svého raného díla analyzuje rozhodování, volní pohyb a také lidskou situaci jako to, co nelze změnit, ale k čemu lze přesto zaujmout určitý postoj: svolení. Vedle fenomenologických analýz autor kriticky využívá výsledků různých vědních oborů (zejména fyziologie, psychologie či genetiky). Přeložil J. Čapek. 527 stran. 2001.

P. Ricoeur, *Filosofie vůle II. Konečnost a provinilost*

Druhý svazek Ricoeurova raného díla *Filosofie vůle*, jenž má podtitul „Konečnost a provinilost“, pojednává o symbolice zla, a to souběžně v semitské a řecké kulturní oblasti. Kniha uvádí čtenáře do fenomenologie a hermeneutiky náboženství. Přeložil M. Lyčka. 469 stran, 528 Kč. 2011.

P. Ricoeur, *O sobě samém jako o jiném*

Autor se v deseti studiích zabývá problematikou totožnosti. Studie propojuje trojí záměr: 1. Vyhnout se problematičnosti filosofii, které se zabývají subjektem v první osobě (*já* ve smyslu *ego cogito*), a spíše sledovat linii vyjádřenou zvratným *se*, která vede k různým kladením otázek po *kdo*: např. kdo je mluvčím nějaké rozpravy, kdo je aktérem či cílem nějaké činnosti apod. 2. Rozlišovat (věcnou) totožnost ve smyslu neměnnosti v čase (totožnost-*idem*, stejnost) a (osobní) totožnost ve smyslu dodržování slibu (totožnost-*ipse*, „ipseita“). 3. Obnovit dialektiku sebe a jiného, přejít od pouhého srovnávacího „jako“ (sám *jako* jiný) k niternějšímu spojení sama sebe a jiného: sám *jakožto* jiný. Přeložil M. Lyčka. 407 stran, cena 458 Kč. 2016.

J.-P. Sartre, *Bytí a nicota. Pokus o fenomenologickou ontologii*

Základní dílo francouzského existencialismu, v němž se autor pokusil navázat na Heideggerův filosofický výklad lidské konečnosti, kterou chápe jako možnost být tím, čím nejsem, a nebýt tím, čím jsem. Jean-Paul Sartre v tomto rámci vykládá lidskou svobodu, situovanost všech „projektů“ a v rámci analýzy konkrétních vztahů k druhému člověku podává i svůj slavný výklad, v němž se lidská otevřenost pro možnosti neautenticky zvěčňuje. Přeložil O. Kuba. Nové, opravené vydání připravil M. Petříček. 687 stran, cena 738 Kč. 2006 (dotisk 2014), 2018.

F. W. J. Schelling, *Filosofické zkoumání svobody*

Výbor ze Schellingových spisů z let 1809–1834 představuje jak texty, v nichž tento významný německý myslitel přehodnocuje základy německé klasické filosofie včetně svého vlastního pojetí identity myšlení a bytí, tak i ty, které naznačují cestu k jeho pozdnímu myšlení, zasvěcenému pozitivní filosofii. Oba typy patří v celku jeho díla k nejzajímavějším právě proto, že se v nich uskutečňuje přechod od klasické filosofie vědomí k pohegelovskému myšlení, v němž F. W. J. Schelling zaujímá zcela specifické postavení právě důrazem na meze čistě reflexivní filosofie. Přeložil M. Petříček. 239 stran, cena 298 Kč. 2010.

F. W. J. Schelling, *Klára*
neboli O souvislosti přírody s duchovním světem

Jakkoli by nám prospělo, kdybychom své myšlenky sdělili též přístupnější formou, chceme dát přednost formě přísnější a tímto pojednáním pokud možno podat příklad metody, která se od dosavadní odlišuje tím, že je skutečně neoddělitelná od obsahu – říká se na úvod „farářova vyprávění“. K českým čtenářům se dostává jeden z ústředních textů německé romantiky od myslitele, který po desítky let nebyl ochoten zastavit se v tvůrčím (= poetickém) hledání a spokojit se s co nejrafinovanějším rozvedením jednoho myšlenkového systému. Jednu z etap Schellingovy básnicko-filosofické cesty nám otevírá *Klára*, jež vznikla po předčasně smrti jeho múzy Caroliny. Přeložil P. Babka. 99 stran, cena 158 Kč. 2017.

F. W. J. Schelling, *Systém transcendentálního idealismu*

Spis má být transcendentálně-filosofickým komplementem filosofie přírody a tvořit s ní jednotný celek Schellingova filosofického systému. Zatímco filosofie přírody vychází z objektu a končí subjektem, u transcendentální filosofie je tomu naopak, tj. ukazuje, jak z jistých základních duchovních činností inteligentní bytosti se pro ni ustavuje vědomí objektivního světa. Spis vrcholí analýzou uměleckého díla. Českému čtenáři se tento spis poprvé dostává do rukou v úplné podobě. Přeložili J. Patočka a J. Karásek. 271 stran, cena 328 Kč. 2014.

F. W. J. Schelling, *Věky světa*

Kniha *Věky světa* představuje spolu se spisem *O lidské svobodě* významný dokument k tzv. střední fázi Schellingova myšlenkového vývoje. Svou programovou koncepcí filosofického mýtu formuluje tento spis nový typ idealistické filosofie. Přeložil P. Babka. 100 stran, cena 168 Kč. 2002.

C. Schmitt, *Pojem politična.*

Text z roku 1932 s předmluvou a se třemi korolárii

Carl Schmitt patří k významným a také kontroverzním právním a politickým myslitelům 20. století. Jedněmi je považován za „korunního právníka Třetí říše“, pro druhé je klasikem politického myšlení srovnatelným s Machiavellim či Hobbesem. V době výmarské republiky patřil k zásadním kritikům parlamentní demokracie a také zastáncům decisionismu a k teoretikům novověkého suverénního státu. Ve svém myšlení, jež má kořeny v katolické víře, se zaměřil na otázku moci, násilí či nastolení práva. Jasně a rétoricky brilantně formuloval pojmy jako výjimečný stav, diktatura, suverenita, ale také politická theologie, legalita a legitimita či přítel a nepřítel. Přeložil O. Vochoč. 124 stran, cena 158 Kč. 2007, 2013.

C. Schmitt, *Politická theologie.*

*Čtyři kapitoly k učení o suverenitě**

Kniha z roku 1922 začíná Schmittovou slavnou definicí „Suverén je ten, kdo rozhoduje o výjimečném stavu“, o překročení vlády zákona ve veřejném zájmu. Název knihy je odvozen z tvrzení (3. kapitola), že „všechny důležité pojmy moderní teorie o státu jsou sekularizované theologické pojmy“, tedy že politická teorie se vztahuje ke státu (a suverenitě) obdobně jako theologie k Bohu. Přeložil J. Kranát a O. Vochoč. 52 stran. 2012.

C. Schmitt, *Teorie partyzána.*

Poznámka na okraj k pojmu politična

Autor v díle tematicky rozvíjí stejnou základní myšlenkovou linii jako v *Pojmu politična*. Ústředními body zůstává problematika politického prostoru, legalita a legitimita, mezinárodní vztahy a otázka přirozenosti a nepřirozenosti. Na tomto pozadí popisuje autor vývoj partyzánského hnutí od jeho počátků ve španělské

partyzánské válce proti Napoleonovi až do moderní doby, analyzuje Clausewitzovy úvahy o partyzánsství, zabývá se vlivem, jenž měli na vývoj partyzánského hnutí Lenin, Mao Ce-tung, Stalin, Che Guevara, Castro aj., a zdůrazňuje, že jedním ze základních znaků partyzána je vždy jeho politická angažovanost. Přeložil O. Vochoč. 91 stran, cena 148 Kč. 2008.

R. Spaemann, *Šťěstí a vůle k dobru (pokus o etiku)*

Pokus o nalezení etického základu, který by objasnil dualismus eudaimonismu a universalismu. Přeložili M. Stretti a M. Zajíček. 219 stran, cena 199 Kč. 1998.

M. Weber, *Metodologie, sociologie a politika*

Výbor z díla velkého německého sociálního myslitele je rozdělen do tří tematických částí: metodologické, sociologické a politologické. Uspořádal a přeložil M. Havelka. 351 stran, cena 398 Kč. 1998, 2009 (dotisk 2018).

A. N. Whitehead, *Dobrodružství idejí**

Poslední velká Whiteheadova filosofická práce je věnována úvahám o formování západní civilizace, jimiž autor dovršuje výstavbu své filosofické koncepce. Přeložil Z. Bígl. 291 stran. 2000.

L. Wittgenstein, *Tractatus logico-philosophicus**

Základní dílo současné světové filosofie ve dvojjazyčném německo-českém vydání. Přeložil J. Fiala. 229 stran. 1993.

L. Wittgenstein, *Tractatus logico-philosophicus*

Kniha je napsána formou krátkých, přehledně číslovaných odstavců a vyznačuje se krajní stručností a elegancí. Po svém vydání ovlivnila nejprve hnutí logického pozitivismu a posléze řadu filosofů, nejen analytických. Na prvním místě ovšem ovlivnila autora samého, jehož pozdější filosofování lze velmi dobře chápat právě jako snahu vyrovnat se s tímto svým dílem. Nový překlad P. Glombíčka. 87 stran, cena 148 Kč. 2008 (dotisk 2010), 2017.

EDICE OIKÚMENÉ

V této řadě vychází sekundární literatura nebo texty autorů nezahrnutých do řad klasických děl

G. Agamben, *Homo sacer. Suverénní moc a pouhý život*

V návaznosti na Foucaultův pojem „biopolitiky“ se Agamben snaží předvést, že svrchovaná politická moc je v západní myšlenkové tradici již od Aristotela chápána jako „moc nad životem“. S využitím analýz C. Schmitta a výsledků antropologického bádání Agamben definuje svatého člověka jako bytost, již lze zabít, ale nikoli obětovat. Tento paradox podle Agambena vymezuje postavení moderního jedince v systému, který ovládá kolektivní „holý život“ všech. Přeložila N. Bonaventurová. 189 stran, cena 248 Kč. 2012.

M. Ajvaz, *Světelný prales*

Autor knihy se zabývá způsoby, jakými se na zrodu a povaze smyslu věci podílí vizuální svět. Pojednává také o vztahu jazyka a vizuality jako toho, co je jazykem vyjadřováno, a o vztahu jazyka a vizuality jako toho, co patří k jazyku v podobě písmene. 231 stran, cena 238 Kč. 2003.

H. Arendtová, *O násilí*

Autorka se v souboru tří esejů zabývá problémem násilí a politické moci v moderní společnosti. Přeložili J. Příbání a P. Fantys. 87 stran, cena 128 Kč. 1995, 2004, 2012 (dotisk 2018).

H. Arendtová, *Přednášky o Kantově politické filosofii*

Autorka ve svém díle interpretuje Kantovo politické myšlení a analyzuje motivy politické soudnosti, obrazotvornosti a estetického vkusu. Vydal a interpretačním esejem opatřil R. Beiner. Přeložili V. Pokorný a M. Ritter. 201 stran, cena 248 Kč. 2002.

H. Arendtová – G. Scholem, *Korespondence*

Korespondence s významným religionistou, filosofem Gerhardem (Gershomem) Scholemem začíná v době, kdy Hannah Arendtová zápasí ve francouzském exilu o holou existenci. Spojovacím článkem mezi nimi je osud Scholemova přítele Waltera

Benjamin, s nímž se Arendtová seznámila v emigraci v Paříži a který jí před jejím odjezdem do USA svěřil své rukopisy. Benjaminovi se však z Evropy uniknout nepodařilo – roku 1940 spáchal sebevraždu na francouzsko-španělské hranici. V jednom z prvních dopisů informuje Scholema, který v té době žije už skoro dvě desetiletí v Palestině, o jeho tragickém osudu. Rozbíhá se tak dlouholetý dialog mezi New Yorkem a Jeruzalémem a mezi dvěma protichůdnými osobnostmi – nezávislou politickou teoretičkou Arendtovou a přesvědčeným sionistou Scholemem, profesorem na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě a autorem zásadního díla o židovské mystice a kabale (*Major Trends in Jewish Mysticism*). Přeložili A. Marxová a O. Sekal. 527 stran, cena 598 Kč. 2020.

J. Assmann, *Egypt. Theologie a zbožnost rané civilizace*

Kniha jednoho z nejvýznamnějších znalců staroegyptského náboženství ukazuje na základě původních textů vývoj egyptského pojetí zbožnosti. Přeložili B. Krumphanzlová a L. Bareš. 306 stran, cena 328 Kč. 2002.

J. Assmann, *Panství a spása.*

Politická theologie ve starověkém Egyptě, Izraeli a Evropě

Autor shrnuje výtěžky svých studií ke staroegyptským, staroizraelským a evropským představám o politickém řádu. Soustřeďuje se přitom na proměnlivé vztahy mezi politickým společenstvím a náboženskými soustavami, přičemž rozlišuje dva aspekty politické theologie. První se týká theologických implikací politických pojmů a představ, druhý politických implikací, theologických pojmů a koncepcí. Autor zdůrazňuje, že často vyzdvihovaný proces sekularizace theologických pojmů má i svůj protějšek a že některé centrální theologické pojmy jsou theologizovanými pojmy politickými. Po podrobné a bohatě členěné analýze egyptských a izraelských náboženských a politických soustav a jejich vzájemných vztahů je v závěru věnována rozsáhlá studie postavě Mojžíše. Přeložil O. Vochoč. 335 stran, cena 398 Kč. 2012.

P. Aubenque, *Problém bytí u Aristotela*

Interpretace celku Aristotelovy teoretické filosofie, jak ji Pierre Aubenque podává v tomto svazku, stojí na aporetičnosti řečového

bytí na jedné a dokonalého bytí na druhé straně. V řeči se bytí dává jako vůbec nejobecnější slovo, a pokud má tedy řeč jakýkoli zřetelný smysl, mělo by mít – také a především – vyhraněný smysl slovo „bytí“; pokud ale nemáme skončit ve slepé uličce reprezentované Parmenidem či megariky, nemůžeme mu vyhraněný smysl přisoudit. Dokonalé bytí, představované hvězdami a ještě důrazněji nehybným hybatelem, pak je nutným úběžníkem veškerých úvah o bytí ve sféře pohybu a změny – ale současně je ve své nehybnosti a samostatnosti nemyslitelné, neboť i lidské myšlení je pohyb. Aristotelés, jak jej představuje Aubenque, tedy nezavrhne platónský *chórismos*, naopak jej vyostřuje; odmítá se však spokojit s Platónovými odpověďmi na výzvu sofistiky. Přeložil M. Pokorný. 575 stran, cena 548 Kč. 2015.

P. Aubenque, *Rozumnost podle Aristotela*

V této knize, díky níž má český čtenář poprvé možnost seznámit se s jeho dílem, se autor zabývá Aristotelovým pojmem rozumnosti (*fronésis*). Představuje ji jako ctnost přiměřeného lidského jednání odehrávajícího se ve světě, z něhož mizí stopy transcendentních norem, a ukazuje, že kořeny takového pojetí rozumnosti je třeba hledat nikoli u jeho filosofických předchůdců, zejména u Platóna, nýbrž v lidové moudrosti zachycené starými řeckými básníky. Kniha je doplněna dodatky o Aristotelově pojetí přátelství a o pojmu rozumnosti u stoiků a Kanta. Přeložil C. Říha. 268 stran, cena 289 Kč. 2003.

M. Balabán, *Víra – nebo osud?**

Výklad hebrejského myšlení, konfrontace biblického pojetí víry s fatalitou některých významných náboženských nebo filosofických soustav. 143 stran. 1993.

R. Barbaras, *Touha a odstup*

Jeden z nejvýznamnějších současných francouzských fenomenologů se v tomto díle pokouší vypracovat svébytnou teorii vnímání, která se sice co do svého východiska inspiruje husserlovskou fenomenologií, ale zároveň implikuje i důslednou kritiku některých jejích základních tezí. Vnímající subjekt, jak se ho Barbaras snaží ustavit, takto přestává být nezainteresovanou instancí či transcendentálním egem a jeho vztah ke světu se odehrává na bázi touhy.

Při budování této koncepce se Barbaras kromě Husserla inspiruje zejména K. Goldsteinem, E. Strausem a H. Bergsonem. Přeložil J. Fulka. 183 stran, cena 228 Kč. 2005.

W. Beierwaltes, *Platonismus a idealismus*

Platónská tradice v antické filosofii a její recepcce ve filosofii německého idealismu. Přeložil F. Karfík. 246 stran, cena 189 Kč. 1996.

L. Benyovszky, *Náhlost. Myšlení bytí z času*

Titul promýšlí základní problémy Heideggerovy pozdní filosofie. Cílem studie je analýza *ekstatické temporality (náhlosti)*, tzn. *ne-metafyzicky chápaného času*, a to v protikladu k metafyzickému pochopení, v němž je *ekstatická temporalita* přístupná pouze jako *bytí a čas*. První oddíl studie sleduje, jak se z celkové struktury *ekstatické temporality* ustavuje *bytí, čas, neskrytost (alétheia)* a *zdůvodňující základ*, v druhém oddílu se věnuje problematice významových vrstev *přítomnosti*. 293 stran, cena 328 Kč. 2006.

N. Berďajev, *Dostojevského pojetí světa**

V knize, která vyšla poprvé v Praze r. 1923, se autor vyrovnává se svým hlavním inspiračním zdrojem, Dostojevským, kterého nechápe jen jako literáta, nýbrž také jako hlubokého filosofa. Přeložili I. Mesnjankina a J. Kranát. 147 stran. 2000.

N. Berďajev, *O otroctví a svobodě člověka.
Pokus o personalistickou filosofii**

Autor nalézá vlastní smysl křesťanství – utváření svobodné tvůrčí osobnosti – v odporu vůči všem silám zotročujícím člověka (přírodě, společnosti, egoismu, ale i válce, revoluci a náboženství). Přeložili J. Kranát a I. Mesnjankina. 214 stran. 1997.

N. Berďajev, *Ruská idea*

Tato práce byla napsána po 2. sv. válce, kdy se Berďajev znovu vrací k dějinně filosoficky laděným úvahám o *ruské ideji*, inspirovaných Rusko během posledních pěti století. Přeložili V. Jůzová, K. Marková, H. Nykl, M. Olšovský, J. Šedivý, K. Vosmíková a F. Zachoval. 247 stran, cena 258 Kč. 2003.

N. Berďajev, *Smysl dějin.*
*Pokus o filosofii člověka a jeho osudu**

Kniha o základních otázkách náboženské filosofie dějin. Autor předkládá existenciálně eschatologickou koncepci dějin, blízkou ruskému nábožensko-mravnímu vědomí. Přeložili J. Kranát a I. Mesnjankina. 159 stran. 1995.

R. Bernet – I. Kern – E. Marbach,
Úvod do myšlení Edmunda Husserla

Systematický a historický výklad základních témat Husserlovy filosofie v jejím vývoji od problémů matematiky, logiky a teorie vědy k problémům vnímání, konstituce smyslu, jazyka a světa našeho života. Kniha zohledňuje dosud nevydané Husserlovy rukopisy a odráží stav nejnovějšího husserlovského bádání. Její autoři patří mezi přední světové znalce Husserlova díla. Přeložil P. Urban. 287 stran, cena 328 Kč. 2005.

M. Bič, *V zemi sfing a pyramid (od faraónů k prorokovi)**

Zatím nejúplnější souhrn nejnovějších poznatků o dějinách a kultuře starého Egypta v české literatuře. Bohaté ilustrace v textu, barevná příloha. 469 stran. 1993.

P. Blažíček, *Epičnost a naivita Holečkových Našich**

Další z odborných analýz našeho předního literárního kritika je věnována problému epičnosti. Kniha byla v r. 1993 oceněna cenou ČLF. 118 stran. 1992.

P. Blažíček, *Poezie Karla Tomana*

Prekvapivý pohled na myšlenkovou aktuálnost básnického díla. Úvahy nad ryzí poezií básníka, který se již za svého života stal klasikem. 178 stran, cena 98 Kč. 1995.

P. Blažíček, *Škvoreckého Zbabělci**

Literární rozbor Škvoreckého prvotiny. Kniha získala v r. 1994 cenu *Literárních novin*. 68 stran. 1993.

J. Bleicken, *Athénská demokracie*

Systematický přehled a interpretace athénské demokracie 5. a 4. stol. př. Kr. Kniha je zajímavá jak z politologického, tak historického hlediska. Přeložil J. Souček. 791 stran, cena 598 Kč. 2002.

P. Bouretz, *Svědkové budoucího času I–III*

Autor v sérii devíti rozsáhlých esejů interpretuje myšlenkový vývoj významných židovských myslitelů 20. století s důrazem na otázky týkající se židovské identity: zjevení a zákon, naděje a spása, úcta k jinakosti a zákaz zobrazování. Tematické rozpětí sahá od novokantovského systematika H. Cohena přes filosofickou teologii F. Rosenzweiga či M. Bubera, svébytný marxismus W. Benjamina či E. Blocha, kabalistická zkoumání G. Scholema či politickou filosofii L. Strausse až po úvahy nedávno zesnulých filosofů H. Jonase a E. Lévinase. Přeložil M. Pokorný. Vychází ve třech samostatně neprodejných svazcích. 375, 391 a 387 stran, cena 1 498 Kč. 2009.

Z. B. Bouše, *Epilegomena**

Průřez dílem významného českého teologa: *Pokus o katolickou liturgiku, Paradox křesťanství* a jiné práce k tématům liturgiky a novozákonní exegeze. 153 stran. 1996, 2000.

R. Bultmann, *Dějiny a eschatologie**

Významná práce protestantského teologa, žáka M. Heideggera, který vedle K. Bartha rozhodujícím způsobem ovlivnil teologii 20. století. Přeložil B. Horyna. 129 stran. 1994.

R. Bultmann, *Ježíš Kristus a mytologie**

Autor v knize uvádí do své metody demytologizujícího výkladu Bible. Za dobově podmíněnou mytickou řečí Nového zákona odhaluje jeho trvalý smysl. Přeložil I. Tretera. 66 stran. 1995.

M. Cajthaml, *Evropa a péče o duši.*

Patočkovo pojetí duchovních základů Evropy

Kniha je pokusem o výklad Patočkova pojetí duchovních základů Evropy na širším pozadí jeho myšlení zahrnujícím jeho fenome-

nologii, filosofii dějin a dějiny filosofie. Autor se pokouší o kritickou reflexi Patočkova pojetí evropských duchovních dějin jako formace, transformace a úpadku péče o duši, kterou doplňuje o některé vlastní úvahy ke vztahu mezi antickou a křesťanskou podobou evropského ducha. 171 stran, cena 198 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 118 Kč. 2011.

B. Casper, *Míra lidství. Rosenzweig a Lévinas**

Výbor ze statí jednoho z nejlepších znalců a interpretů díla F. Rosenzweiga a E. Lévinase poskytuje úvod do společných oblastí jejich myšlení v konfrontaci s filosofií Bubera, Heideggera, Kanta aj. Vybrala a uspořádala J. Poláková. Přeložil J. Sokol. 165 stran. 1998.

J. Čapek, *Jednání a situace*

Práce si klade za cíl porozumět tomu, co znamená jednat. Navazuje na filosofické koncepce, které zdůrazňují úzké sepětí lidské aktivity a situace. V první části zkoumá možnosti fenomenologické analýzy úmyslu jako rozlišujícího znaku jednání. Ve druhé se obrací k filosofickým koncepcím, které se pokoušejí o recepci Aristotelova pojmu *praxis* v kontextu myšlení 20. století (Heidegger, Gadamer, Ricoeur, Arendtová). V závěru autor nastiňuje hlavní rysy situace jednání. 215 stran, cena 238 Kč. 2007.

K. Dejmalová – M. Balabán, *Cesty vzhůru*

Soubor textů zabývajících se problematikou překladu starozákonních textů a překlad žalmů 120–135 opatřený úvodem a poznámkami. 87 stran, cena 129 Kč. 1997.

G. Deleuze, *Spinoza. Praktická filosofie**

Rozborem Spinozových základních myšlenek Deleuze ukazuje, že filosofie není abstrakcí odtrženou od každodenního světa, ale že je sama o sobě vždy už praxí a způsobem života. V případě Spinozovy *Etiky* si filosofie klade především tyto úkoly: potlačení afektů umenšujících sílu jednat, odkrytí lidské nesvobody a úsilí o dosažení radosti spojené s adekvátním poznáním a plnohodnotným jednáním. Autor podává velmi osobitou interpretaci Spinozova života a díla a současně s tím obhajuje svůj vlastní způsob filosofování. Přeložil M. Vrabec. 121 stran. 2016.

G. Deleuze – F. Guattari, *Co je filosofie?*

Jedna z nejpozoruhodnějších knih dvojice francouzských autorů, která novým způsobem vymezuje místo filosofie na konci 20. stol. ve vztahu k vědě a umění. Brilantní ukázka toho, co oba autoři charakterizují jako nomádský či rhizomatický styl myšlení. Přeložil M. Petříček. 191 stran, cena 238 Kč. 2001.

J. Derrida, *Síla zákona. „Mystický základ autority“*

V rozsáhlém eseji, který je dekonstruktivní interpretací známého pojednání W. Benjamina *Ke kritice násilí*, se jeho autor zaměřuje na vztah práva a spravedlnosti. Přeložil M. Petříček. 87 stran, cena 148 Kč. 2002.

J. Derrida, *Tradice vědy a skrývání smyslu.
Komentář k Husserlovu Původu geometrie**

Podrobný rozbor uvedeného Husserlova pozdního díla se týká především problému smyslu, různých stupňů ideality a teleologie historického rozumu. Derrida překvapivě vystupuje jako obhájce některých Husserlových základních tezí proti kritice vznesené W. Biemelem či M. Merleau-Pontym. Přeložil a poznámkami opatřil M. Pokorný. 163 stran. 2003.

V. Descombes, *Stejně a jiné.
Čtyřicet pět let francouzské filosofie (1933–1978)**

Originální přehled moderní francouzské filosofie v období let 1933 až 1978. Přeložil M. Petříček. 181 stran. 1995.

M. Detienne, *Mistři pravdy v archaickém Řecku**

Žák a blízký spolupracovník J.-P. Vernanta stopuje vývoj pojmu *alétheia* (pravda) a jeho významové proměny napříč mytickým a básnickým myšlením až na samý práh myšlení filosofického. Přeložila O. Spěváková. 195 stran. 2000.

C. Di Sante, *Židovská modlitba. K počátkům křesťanské liturgie*

Pojednání o struktuře židovské liturgie, vypracované katolickým odborníkem zabývajícím se vztahem židovství a křesťanství. Přeložil D. Korte. 262 stran, cena 248 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 158 Kč. 1995, 2018.

E. R. Dodds, *Řekové a iracionálno*

Britský autor ve svém slavném díle sleduje rozmanité aspekty řeckého sklonu k iracionalitě od Homéra až po 3. stol. po Kr. a nabízí netradiční pohled na kulturu tradičně spojovanou s vítězstvím rozumu. Přeložil O. Prokop. 350 stran, cena 380 Kč. 2000.

I. Dubský, *Filosof Jan Patočka*

Texty o Janu Patočkovi a jeho filosofii. 63 stran, cena 78 Kč. 1991, 1997.

G. Dumézil, *Mýtus a epos I.*

Trojfunkční ideologie v eposech indoevropských národů

Stěžejní dílo strukturalistického pojetí indoevropské mytologie. Přeložil J. Našinec. 695 stran, cena 648 Kč. 2001.

G. Dumézil, *Mýtus a epos II.*

Indoevropské epické vzory: hrdina, kouzelník, král

Ve druhém díle své trilogie odhaluje Dumézil na základě analýzy a srovnání literárního dědictví indoevropských národů pozoruhodné a velmi přesné shody v jejich mytologii. V první části jsou hlavním tématem tři provinění hrdinů (skandinávského Starkada, indického Šišupály a řeckého Héraklea), ve druhé části jde o společný prototyp, z něhož vychází indický kouzelník Kávja Ušan a íránský král Kavi Usan, a ve třetí jsou to shody v životní dráze dvou králů (indického Jajátiho a irského Eochaida Fedlecha) a jejich potomků. Přeložila K. Simon. 471 stran, cena 528 Kč. 2005.

G. Dumézil, *Mýty a bohové Indoevropanů**

Výbor nejdůležitějších statí z díla jednoho ze zakladatelů indoeuropeistiky, obsahující originální autorův výklad indoevropských náboženství. Přeložil I. T. Budil. 263 stran. 1997.

É. Durkheim, *Elementární formy náboženského života.
Systém totemismu v Austrálii**

Francouzský sociolog a filosof v tomto svém stěžejním díle představuje myšlenku, že náboženství je prvotní fakt života, v němž spočívá síla seskupující společnost. Přeložila P. Sadílková. 491 stran. 2002.

P. Dvořák, *Jan Caramuel z Lobkovic*.
Vybrané aspekty formální a aplikované logiky

Kniha pojednává o filosofické logice barokního učenca Jana Caramuela z Lobkovic (1606–1682). Theolog, matematik a logik Caramuel ve své formální logice předjímal některé charakteristické prvky moderní matematické logiky, které došly rozvoje až v polovině 19. století. Caramuelovo dílo také vykazuje zajímavé aplikace logického přístupu v celé řadě filosofických a theologických námětů. Kniha poskytuje systematický vhled do myšlenkového světa vysoce originálního raně novověkého scholastického autora a poukazuje na trvalou aktuálnost mnoha jeho závěrů. 291 stran, cena 288 Kč. 2006.

R. Dworkin, *Když se práva berou vážně*

Dnes již klasické dílo právní a politické filosofie je ucelenou studií o lidských právech a liberálním pojetí právního státu. Přeložil Z. Masopust. 455 stran, cena 598 Kč. 2001 (dotisk 2020).

G. Ebeling, *Podstata křesťanské víry*

Pokus o kritickou sebereflexi křesťanské víry, která není vázána na mytické představy či nadpřirozené a metafyzické kategorie. Kniha spadá do diskuse německé protestantské teologie 60. let k problematice sekulárního člověka. Přeložil O. A. Funda. 159 stran, cena 149 Kč. 1996.

T. Ebert, *Sókratés jako pythagorejec*
a anamnése v Platónově dialogu Faidón

Dialog *Faidón*, tradicí interpretovaný jako důkaz Platónova pojetí anamnése a nesmrtnosti duše, se v Ebertově interpretaci stává Platónovou kritikou teorie anamnése a nesmrtnosti duše. Přeložili R. Šamánek a A. Havlíček. 110 stran, cena 198 Kč. 1999.

L. Elders, *Filosofie přírody u sv. Tomáše Akvinského*.
Přirozenost, vesmír, člověk

Kniha je rozbohem Tomášovy nauky o přírodě a jeho filosofické antropologie. Východiskem analýzy je Tomášova recepce Aristotela a moderní věda. Přeložila A. Cejnarová. 479 stran, cena 448 Kč. 2003.

M. Eliade, *Mefisto a androgyn**

Studie, které se týkají zážitků mystického světla, androgynství, kosmické a eschatologické obnovy člověka a světa v různých kulturách s orientací na náboženský symbolismus, jeho strukturu a význam. Přeložil J. Vízner. 173 stran. 1997.

M. Eliade, *Mýtus a skutečnost**

V této práci se Eliade zabývá povahou a klasifikací mýtu, a to nejsoustavnějším způsobem ve srovnání s úvahami o mýtu roztroušenými v jeho ostatních pracích. Mýty řadí zásadně do dvou kategorií: stvořitelské mýty (jak vznikl svět) a mýty o původu (jak vznikly určité entity v rámci již stvořeného světa). Zdůrazňuje roli cyklického pojetí času (mýty a rity obnovování), ale zajímá ho i eschatologická transpozice mýtu (eschatologie jako kosmogonie budoucnosti). Úpadek mýtů pak vede k vytváření falešných mytologií, které uspokojují potřeby „mytické“ struktury lidského vědomí; přežívání mýtů je signálem protestu člověka proti zotročování historickým časem. Přeložil M. Lyčka. 157 stran. 2011.

M. Eliade, *Mýty, sny a mystéria**

Religionistické studie zabývající se náboženským symbolismem v mýtech, snech a mystériích různých národů a kultur. Přeložil J. Vízner. 195 stran. 1998.

M. Eliade, *Posvátné a profánní**

Obecný úvod do fenomenologického a historického studia náboženství z pera klasika moderní religionistiky určený pro široké publikum. Jednotlivé kapitoly knihy pojednávají o vztahu posvátného a profánního na rovině prostoru, času, přírody a lidského života. Druhé, přehlédnuté a opravené vydání, v OIKOYMENH první. Přeložil F. Karfík. 147 stran. 2006 (dotisk 2010).

E. L. Fackenheim, *Přítomnost Boha v dějinách.*

Židovská tvrzení a filosofické úvahy

V knize představuje Fackenheim svůj koncept „zakládajících zkušeností“ judaismu – společných, znovu zpřítomňovaných zkušeností, jež stvrzují víru v neomezeného Boha přítomného v ome-

zených lidských dějinách. Tuto víru včetně jejích nevyhnutelných paradoxů považuje za ústřední pro židovství i křesťanství, jež označuje za „dějinná náboženství“. Otázkou dnešního židovství pak je, jak smířit Boha dějin s bezprecedentní událostí holocaustu. Židovství i křesťanství se navíc musí během posledního století vyrovnávat se sekularismem: pokud je biblický Bůh bohem veškerých dějin, musí být i bohem současných sekulárních dějin, a to včetně novodobých katastrof, jako je holocaust či Hirošima. V závěru autor naznačuje možnost nové, postnáboženské a postsekulární situace. Přeložila R. J. Weiniger. 103 stran, cena 168 Kč. 2013.

A.-J. Festugière, *Epikúros a jeho bohové*

Pět kapitol o náboženských aspektech epikúrejské filosofie z pera francouzského znalce filosofických a náboženských proudů hellénistické doby. Přeložil R. Hošek. 125 stran, cena 138 Kč. 1996.

J. G. Fichte, *Uzavřený obchodní stát. Filosofický návrh jako dodatek k právní nauce a ukázka budoucí politiky*

Ve své vizi budoucí politiky zúročuje Fichte své zkušenosti s pozorně sledovanými revolučními událostmi ve Francii. Rozhoduje se vyhnout se extrémním polohám chápání státu, za které považuje přílišnou liberalizaci i poručnícký model. Koncepce uzavřeného obchodního státu přitom úzce souvisí s jeho pojmáním lidské přirozenosti a se snahou eliminovat sklon k nečinnosti, přibližující člověka k pasivitě přírody. Fichtova potřeba čelit úpadkovým rysům společenského vývoje nabízí ve své problematičnosti nadčasové téma prolínání myšlenky politických reforem s ideologizací lidského uvažování. Přeložil P. Bláha. 93 stran, cena 148 Kč. 2010.

E. Fink, *Bytí, pravda, svět.*

*Předběžné otázky k pojmu „fenomén“**

Kniha obsahuje text přednášky přednesené v zinném semestru 1955/56 na universitě ve Freiburgu. Pojem „fenomén“ je pro autora výchozím bodem úvah o jevení, bytí, pravdě a světu. Základním motivem Finkovy filosofie je snaha rozumět člověku z jeho vztahu ke světu. Analyzuje základní fenomény lidské existence.

Tyto fenomény – láska, práce, boj o moc, vztah ke smrti, hra – jsou navzájem nepřevoditelné způsoby, jak člověk stojí ve vztahu ke světu, a tím zároveň i způsoby, jak se svět ukazuje, jak je přítomen v lidském jednání. Fink se přibližuje k tématu světa z různých hledisek. Svět je mimo jiné i dimenzí všeho, co je zjevné. Vše, co je, se ukazuje ve světě. Tuto denní samozřejmost činí Fink předmětem svých zkoumání prostřednictvím otázek: co je to jev? V čem spočívá jeho zjevnost, fenomenalita? Problém fenomenality a světa nelze podle Finka řešit prostředky tradiční fenomenologie. Fink zde usiluje o samostatné a kritické vyrovnání se s fenomenologií, o stanovení jejích mezí a pokouší se pokračovat novým způsobem. Přeložil J. Čapek. 141 stran. 1996.

E. Fink, *Filosofie Friedricha Nietzscheho*

Autor rozvinul ve svém díle mj. alternativní podobu fenomenologie světa, jenž stejně jako hra nemá žádný poslední základ či účel (*Hra jako symbol světa*, česky 1993), a pod vlivem Nietzscheho se distancoval od platónské myšlenky stupňování bytí. Ne náhodou se mu proto v této knize podařilo podat jednu z nejcitlivějších interpretací Nietzscheho myšlení na německé půdě. Přeložila D. Petříčková. 223 stran, 298 Kč. 2011.

D. Flusser, *Esejské dobrodružství.*

Židovské společenství od Mrtvého moře: čeho si lze povšimnout u Ježíše, Pavla, Didaché a Martina Bubera

Knih předního židovského novozákonníka sleduje vliv, který má esejství, odštěpená židovská sekta z doby přelomu letopočtu, na formování některých základních linií křesťanství. Přeložil P. Sláma. 199 stran, cena 238 Kč. 1999.

D. Flusser, *Ježíš**

Knih židovského autora českého původu je plastickou a historicky věrnou mozaikou Ježíšova života v kontextu současného židovství. Přeložil J. Schneider. 284 stran. 2002.

H. Fořtová – D. Olšáková (vyd.),

Lev Thun – Alexis de Tocqueville (korespondence 1835–1856)

Významný český šlechtic a politik Lev Thun (1811–1888), pozdější dlouholetý rakouský ministr kultu a vyučování, udržoval

s většími či menšími přestávkami přes dvacet let korespondenci s Alexisem de Tocqueville (1805–1859), největším francouzským politickým myslitelem 19. století. Námětem dopisů je nejen nástup demokracie v moderním světě, ale též tehdy tolik diskutovaná otázka reformy vězeňství, v níž se oba autoři významně angažovali, a v neposlední řadě i Thunova začínající politická kariéra. Zrcadlové česko-francouzské vydání společně s komentovaným zrcadlovým česko-německým vydáním Thunova návrhu vězeňské reformy z roku 1836 a s úvodní studií, v níž autorky zasazují témata korespondence do dobového kontextu. Přeložily a k vydání připravily H. Fořtová a D. Olšáková. 351 stran, 398 Kč. 2012.

L. L. Fuller, *Morálka práva**

Kniha je kritikou právně pozitivistického a legalistického myšlení. Jde o základní dílo poválečné právní filosofie. 229 stran. Přeložil J. Příbáň. 1998 (dotisk 2009).

H.-G. Gadamer, *Člověk a řeč (výbor textů)**

Soubor filosofických esejů jednoho z nejvýznamnějších představitelů filosofické hermeneutiky 20. století. Vybral a uspořádal J. Sokol. Přeložili J. Sokol a J. Čapek. 154 stran. 1999.

H.-G. Gadamer, *Idea Dobra mezi Platónem a Aristotelem*

Studie shrnuje autorův pohled na ústřední myšlenky Platónovy a Aristotelovy filosofie. Přeložili J. Šindelář a F. Karfík. 119 stran, cena 178 Kč. 1994, 2010.

É. Gilson, *Bůh a filosofie**

Čtyři přednášky o metafyzickém problému Boha od nejvýznamnějšího představitele francouzského tomismu a velkého historika středověké filosofie. Přeložil M. Calda. 77 stran. 1994.

É. Gilson, *Bytí a někteří filosofové**

Výklad vývoje pojetí jsoouca a jeho vztahu k bytí od předsókratů až po Kierkegaarda. Přeložil V. Frei. 269 stran. 1997.

J. Grondin, *Úvod do hermeneutiky*

Nejvýznamnější kniha kanadského představitele soudobé hermeneutiky, která shrnuje vývoj metody porozumění od pozdní antiky až po dnešní diskusi o problematice interpretace a mezikulturního dorozumění. Zvláštní pozornost věnuje hermeneutice Heideggerově a Gadamerově. Přeložili B. Horyna a P. Kouba. 247 stran, cena 298 Kč. 1997 (dotisk 2011).

M. Hadas-Lebelová, *Filón Alexandrijský.
Myslitel v židovské diaspoře*

Autorka zasazuje Filónův život a jeho intelektuální činnost do historických souvislostí na přelomu epoch (Filón byl současníkem Ježíšovým), všímá si jeho závislosti na dobovém řeckém filosofickém myšlení na jedné straně a pokusů vyrovnávat se v tomto kontextu s vlastní náboženskou tradicí na straně druhé. Sleduje rovněž osud jeho duchovního dědictví, který měl vliv i na jeho pozdější dějinný obraz: apropiace jeho díla křesťanskou církví vedla k mylným představám o jeho konverzi, či dokonce o jeho biskupské hodnosti. Hlavní zájem práce se však zaměřuje na Filónovy alegorické biblické komentáře, i ve vztahu k midrašické produkci palestinského židovstva, a předkládá základní Filónovy filosoficko-theologické koncepce, týkající se zejména představy Boha a jeho stvořitelského díla prostřednictvím božského Logu. Přeložil M. Lyčka. 265 stran, cena 348 Kč. 2020.

P. Hadot, *Plótinus čili prostota pohledu*

Uvedení do Plótinovy filosofie. Přeložil F. Karfík. 97 stran, cena 88 Kč. 1993.

M. Hanke, *Lhářské paradoxy u autorů italské scholastiky*

Knih se věnuje analýze autoreferenčních paradoxů v italské scholastické tradici patnáctého století. Jejím cílem je výzkum původních textů, jejich rekonstrukce prostředky moderní sémantiky a historická analýza jejich zdrojů. Korpus zkoumaných textů obsahuje texty Pavla z Benátek, Pavla z Perguly, Kajetána z Thiene, Alexandra Sermonety, Frachantiana Vicentina a Mengha Blanchella. Italská logika patnáctého století se paradoxům věnuje jakožto tématu s významnými důsledky pro teoretickou sémantiku a logické teorie založené na sémantické definici pravdivosti a lo-

gického vyplývání. Konkrétně: paradoxy představují (možné) selhání sémantické a logické intuice, resp. (technicky vzato) proti-příklad k definicím pravdivosti a logického vyplývání a na nich založeným systémům odvozovacích pravidel. Základní předpoklady představených principů lze systematicky rekonstruovat prostředky moderní logiky. 203 stran, cena 228 Kč. 2016.

Ch. Hartshorne, *Přirozená theologie pro naši dobu*

Kratší text věnovaný problematice filosofického theismu z dílny amerického filosofa, který je spolu s A. N. Whiteheadem nejdůležitějším představitelem procesuální filosofie. Hartshorne na rozdíl od Whiteheada nepostuluje pojem Boha jako implikát kosmologie, ale jako důsledek konceptualizace základní náboženské ideje. Přeložil P. Macek. 100 stran, cena 138 Kč. 2006.

I. M. Havel, *Zápisky introspektora*

Kniha je pokusem o netradiční pohled na lidské prožívání v perspektivě „první osoby“. Je navržena specifická metoda, zvaná „introspekce plus“, při níž nedochází k separaci mezi subjektem introspekce a výzkumníkem, jak je běžné v současné kognitivní vědě. Introspektor zkoumá své vlastní mžikové prožitky, jako například spontánní mikrosny či letmé pohledy. Po teoretické stránce je práce relevantní jak k analytické, tak i fenomenologické tradici ve filosofii, přičemž vztah k fenomenologii je výraznější. 112 stran, cena 148 Kč. 2018.

A. Havlíček, *Dialog, etika a politika.*

Studie k Platónovým raným a středním dialogům

Kniha *Dialog, etika a politika* vznikala v průběhu téměř dvaceti let. Je rozdělena do tří tematických okruhů (dialog, etika a politika) a její jádro tvoří studie k tzv. raným a středním Platónovým dialogům. Autor navazující na práce Th. Eberta na základě dialogického čtení hledá souvislost mezi péčí o duši, jednotou ctností, dialektikou a ideou dobra. Zároveň ukazuje sporné důsledky, jež vyplývají z přijatých předpokladů, jako je např. „dokonalý“ život občanů v dialogu *Charmidés* nebo nejlepší uspořádání obce v páté knize *Politeie* či dvojí pojetí spravedlnosti v dialogích *Gorgias* a *Politeia*. Završení Platónových eticko-ontologických úvah nachází autor v koncepci dialektiky a ideje dobra

v sedmé knize *Politeie*, která Platónovo střední období uzavírá. 255 stran, cena 248 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 148 Kč. 2016.

L. Hejdánek, *Dopisy přáteli*

Reedice samizdatového vydání prvního ročníku dopisů našeho předního filosofa zachycujících duchovní atmosféru prvních měsíců Charty 77. 134 stran, cena 54 Kč. 1993.

L. Hejdánek, *Filosofie a víra.*

Nepředemtnost v myšlení a ve skutečnosti II

Druhé, rozšířené vydání souboru textů na téma vztahu filosofie a víry. 255 stran, cena 198 Kč. 1991, 1999.

L. Hejdánek, *O umění*

Soubor textů, které se týkají problematiky umění a uměleckého díla. Autor vysvětluje, jaký je vztah pravdy a umění, co je to kýč či proč bychom měli chápat umělecké dílo jako událost. Dotýká se i dalších témat – divadelní hry, hudby, fotografického záznamu skutečnosti, politického vměšování do kultury – a poutavě podhaluje podstatu umění a umělecké tvorby. V dodatku je možné nahlédnout do soukromého myšlenkového deníku autora, ve kterém se uměním zabývá pro svou vnitřní potřebu přijít „věci na kloub“. Knihu lze v jistém smyslu chápat jako pokračování titulu *Nepředemtnost v myšlení a ve skutečnosti*. 141 stran, cena 198 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 118 Kč. 2014.

L. Hejdánek, *Setkání a odstup*

Výbor textů z tvorby L. Hejdánka představuje stati, ve kterých se autor od padesátých let minulého století do současnosti setkává s druhými autory a mysliteli. Jde o formu kritických rozhovorů, v nichž se mohou obě strany dostávat do sporu a do „krize“. Tematicky je výbor velmi pestrý, týká se umění, kultury a básnictví, ale také pravdy, demokracie či podstaty člověka. Podobně pestrý je soubor těch, s kterými se autor setkává (Halas, Trefulka, Hašek, M. Machovec, Z. Mlynář, Rádl, Hromádka, J. B. Souček, Kosík, Patočka, Solženicyn, Dürrenmatt, Cervantes, Turgeněv, Heidegger či Jaspers). 335 stran, cena 388 Kč. 2010.

L. Hejdánek, *Úvod do filosofování**

Úvod do filosofování napsal Ladislav Hejdánek v letech 1971–72 ve vazbě v Ruzyni jako dárek k Vánocům pro jednu ze svých dcer. Text, který jí věnoval, uvádí čtenáře do filosofování nikoli na základě dějin filosofie či přehledu filosofických teorií, ale pomocí filosofického myšlení autora samotného. Kniha tak není pouze úvodem do filosofie obecně, ale v důležitém smyslu také úvodem do myšlení Ladislava Hejdánka. Ve dvanácti sešitech přehledně dělených do kratších kapitol autor představuje základní filosofické otázky a nabízí jejich vlastní řešení. 223 stran. Vy-
dáno také jako e-kniha (PDF), cena 168 Kč. 2012.

J. Heller, *Tři svědkové. Mojžíš – Izaiáš – žalmista**

Výklad *Ex 12, Iz 53 a Ž 22* jako tří starozákonních statí, jež jsou klíčové pro pochopení novozákonního líčení velikonočních událostí Ježíše z Nazaretu. 206 stran. 1995.

A. J. Heschel, *Kdo je člověk?*

Studie *Kdo je člověk?* je rozšířenou verzí přednášky, kterou Heschel proslavil na Stanfordské universitě v roce 1963 (Raymond Fred West Memorial Lectures at Stanford University). Bývá považována za klíčovou práci Heschelovy filosofické antropologie; jde vlastně o zhuštěnou formu výše uvedených filosofických úvah z padesátých let doplněnou o některé pozdější postřehy. Základním tématem je otázka, co znamená být člověkem, jaké jsou základní atributy lidského bytí, v čem spočívá identita člověka, jaký je rozdíl mezi „bytím“ a „žitím“ apod., to vše na pozadí Heschelovy svébytné koncepce vztahu Boha a člověka, jak ji zformuloval ve své „hlubinné teologii“ (depth-theology), jejíž kořeny lze nalézt už v jeho disertaci *Die Prophetie* z roku 1936. Přeložil M. Lyčka. 92 stran, cena 158 Kč. 2017.

P. Hobza, *Filosofie a věda.*

Filosofické pojednání o skutečnosti

První část knihy představuje historickou analýzu vztahu filosofie a vědy, z níž vyplývá, že filosofie je naším sebe-porozuměním. Analýza druhé části ukazuje, že věda je skutečnost (přínejmenším z praktického hlediska našeho jednání nelze dnes totiž vědu od skutečnosti odlišit). 255 stran, cena 278 Kč. 2016.

J. Huizinga, *Erasmus*

Významný nizozemský historik první poloviny 20. století vydal monografii o Erasmu Rotterdamském roku 1924. Tato práce o životě a díle slavného humanistického myslitele se opírá o část Erasmovy korespondence zpracovanou do roku 1524. Podkladem pro český překlad bylo nizozemské vydání z r. 1988 s přihlédnutím k poslednímu Huizingou revidovanému vydání z r. 1936. Publikace je opatřena bohatým obrazovým materiálem. Přeložila J. Holeňová. 251 stran, cena 328 Kč. 2014.

E. Husserl, *Idea fenomenologie*
*a dva texty Jana Patočky k problému fenomenologie**

První Husserlův spis k transcendentální fenomenologii doplněný dvěma texty Jana Patočky (*Epoché a redukce, Co je fenomenologie?*). Přeložili Miroslav Petříček a Tomáš Dimter. 103 stran. 2001, 2015.

V. Hušek, *Ambrosiaster a dějiny spásy*
v kontextu predaugustinovské západní teologie

Monografie sleduje interpretaci dějin spásy v díle Ambrosiastera, anonymního autora konce 4. století. Ambrosiaster člení svůj výklad do několika etap od stvoření světa po Kristův příchod a eschatologické naplnění a věnuje přitom pozornost především otázkám, které mají dopad na každodenní křesťanský život. Jeho pojetí je představeno ve srovnání s dalšími autory západní teologie konce 4. století, kteří byli jeho současníky, partnery v polemickém dialogu či rozvíjeli podobné motivy. 151 stran, cena 178 Kč. 2017.

E. von Ivánka, *Plato christianus*

Základní a ve světové literatuře ojedinělá práce podávající v řadě jednotlivých studií průřez dějinami vlivu Platónovy filosofie na křesťanské myšlení doby pozdně antické a středověké na latinském Západě i řeckém Východě. Přeložil V. Němec. 543 stran, cena 528 Kč. 2003.

J. Janák, *Staroegyptské náboženství I.*
Bohové na zemi a v nebesích

Publikace představuje úvod do staroegyptského náboženství, především s ohledem na problematiku pojetí božského a božských bytostí a jejich odrazu v přirozeném a lidském světě. Náboženství starého Egypta a jeho jednotlivé fenomény jsou tak nahlíženy v jejich provázanosti s místními přírodními podmínkami, přírodními jevy, lidskou existencí a uspořádáním společnosti. Všechny tyto roviny se v egyptské kultuře a náboženství neoddělitelně prostupují. 325 stran, cena 358 Kč. 2009.

J. Janák, *Staroegyptské náboženství II.*
Život a úděl člověka

Kniha se věnuje egyptskému pojetí člověka a lidství. Sleduje přitom strukturu navrženou již v prvním díle tak, aby bylo jasné patrné, že Egyptané nahlíželi na všechny kategorie světových bytostí (bohy, blažené zesnulé, žijící i panovníka) shodným způsobem. V úvodu se věnuje postavení lidské bytosti v rámci egyptské kosmologie a ve vztahu k ostatním bytostem. Dále přechází od problematiky stvoření člověka k motivu zrození a jeho náboženské interpretaci. Velký důraz je kladen také na pojetí „složek a projevů“ bytosti, a to jak za života člověka, tak po smrti. Publikace je tematicky završena rozбором egyptských představ o smrti a vzkříšení, přičemž se vrací na svůj začátek skrze téma smrti jako nového zrození. 269 stran, cena 338 Kč. 2013.

V. Jankélévitch, *Ironie**

V knize *L'Ironie* najdeme většinu pro Jankélévitche typických témat. Ironii vyčerpávajícím způsobem popisuje s pomocí nesčetných příkladů jako stav či typ morálního vědomí, jako rétorickou figuru a jako literární strategii. „Ironie vše zpochybňuje; svým indiskrétním dotazováním boří všechny definice, neustále ruší kazatelskou pedanterii, která se chce usadit v uspokojivé dedukci. Díky ironii myšlení dýchá volněji, když se rozpoznává, tančící a skřípějící, v zrcadle reflexe.“ Přeložil M. Hybler a N. Cuhrová. 149 stran. 2014.

K. Jaspers, *Úvod do filosofie.*
*Dvanáct rozhlasových přednášek**

Autor se v jednom z nejúspěšnějších „úvodů“ zabývá počátky filosofie a postojem filosofů k otázce Boha, smrti, svobody, světa a dějin, vědy a víry. Přeložil A. Havlíček. 119 stran, cena 198 Kč. 1996 (dotisk 2013).

J. Jinek, *Obec a politično v Aristotelově myšlení*

Podrobný výklad vybraných pěti knih Aristotelovy *Politiky* ukazuje politickou vědu v okamžiku jejího zrodu, kdy je vyčleněna obec jako samostatný filosofický problém a současně předmět praktické péče. Význam tohoto kroku vystupuje především ve srovnání s předchozí tradicí, zejména se stanoviskem Platónovým. S rozpoznáním obce a její vnitřní struktury jako skutečné osy politického života a myšlení je spjato uchopení svrchované povahy politična, jež je dána schopností zahrnout všechny ostatní činnosti, postoje a preference. Jde o pochopení, jež se opakuje v dalších uzlových bodech dějin politického myšlení, a Aristotelovu nauku o obci lze proto považovat za rozhodující krok v předání odkazu klasického politického myšlení dalším epochám. 743 stran, cena 588 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 348 Kč. 2018.

A. Kalaš, *Raný pyrrhonismus neboli blažený život bez hodnot?*

Kniha je pokusem odhalit historicky relevantní filosofickou pozici myslitele Pyrrhóna z Elidy. Autor v ní podává pravděpodobný obraz života a myšlení filosofa, který byl pro současníky nezřídka předmětem skandalizace a pro neopyrrhónské skeptiky ideálem neotřesitelnosti a předmětem reinterpretace. Přeložil J. Petrželka. 143 stran, cena 198 Kč. 2008.

J. Karásek, *Duch a jsoucno.*

Studie k Hegelově interpretaci Aristotelovy metafyziky ducha

Předložená studie zkoumá Hegelovy výklady Aristotelovy psychologie a metafyziky ducha (*nús*), jež jsou rozvinuty v jeho přednáškách o dějinách filosofie. Autor se pokouší obhájit Hegelovu hlavní interpretační tezi, podle které Aristotelés nejenže není protikladem Platóna jakožto spekulativního myslitele, nýbrž je

dokonce mnohem spekulativnější. Autor přitom postupuje tak, že nejprve předloží vlastní interpretace vybraných pasáží z knihy *O duši a Metafyziky* a poté představí jejich interpretaci u Hegela. Tím se má stát zřejmou Hegelova hermeneutická korektnost a systematický význam jeho zájmu o Aristotelovo myšlení. Studii lze rovněž chápat jako pokus o zpochybnění v současnosti dominantního materialistického výkladu mysli, resp. ducha. 135 stran, 178 Kč. 2014.

F. Karfík, *Duše a svět. Devět studií z antické filosofie*

Devět studií z antické filosofie věnovaných naukám o duši, poznání a světě u Hérakleita, Parmenida a starých pythagorejců, Platóna a Aristotela, ve stoicismu a u Plótina. Kniha sleduje jednu z vývojových linií antické filosofie, která sahá od před-sókratiků přes stoiky až po novoplatonismus a v jejímž centru stojí Platónův dialog *Timaios*. Dvě závěrečné studie poukazují na ohlasy antických myšlenek ve filosofii 19. a 20. století. 248 stran, cena 249 Kč. 2007.

F. Karfík, *Plótínova metafyzika svobody*

Studie věnovaná rozboru Plótínovy *Enneady* VI,8[39] *O svobodě a vůli Jedna*, v níž Plótinus poprvé v dějinách západního myšlení formuluje myšlenku nekonečné boží svobody. Lze ji číst i jako úvod do Plótínovy filosofie. 223 stran, cena 238 Kč. 2003.

L. Karfíková, *Čas a řeč.*

Studie o Augustinovi, Řehořovi z Nyssy a Bernardu Silvestris

Soubor sedmi statí věnovaných třem autorům 4. až 12. křesťanského století s hlavním zaměřením k tématům času a řeči. Augustinova proslulá analýza času je zde ukázána ve spojitosti s jeho pojetím řeči jako klíče k řečově uspořádané paměti, obsahující vrozené pojmy všech věcí. Zcela jiné pojetí řeči nacházíme u Augustinova staršího současníka Řehoře z Nyssy, pro něhož je to pouhý lidský pokus vyjádřit, jak na nás věci působí, nikoli klíč k vrozeným strukturám mysli (studie je doprovázena překladem delšího úryvku z Řehořova spisu *Contra Eunomium*, II). Poslední z autorů Bernard Silvestris ukazuje ve své mytizující reinterpretaci Platónova *Timaia* člověka jako „bytost času“ ještě z jiné strany než Augustin, totiž jako malý kosmos, který je konečný,

a proto nachází své pokračování v jiném. 214 stran, cena 228 Kč. 2007.

L. Karfíková, *Filosofie Augustinova mládí*

Kniha ukazuje fascinaci „platónskými knihami“, na jejichž četbu Augustin vzpomíná ve svých *Vyznáních*, i jeho postupný odklon od novoplatónských myšlenek pod vlivem křesťanství. Tento pohyb je představen na třech tématech nestejně šíře: na Augustinově pojetí moudrosti (studie „Sapientiae amor“), na jeho představě o vztahu duše a těla (studie „Duše a tělo v Augustinových raných dílech“) a konečně na jeho úvahách o paměti a fantazii (studie „Fantazie a paměť“ v Augustinově korespondenci s Nebridem“, k níž je připojen český překlad dopisů 6 a 7). 150 stran, cena 188 Kč. 2016.

L. Karfíková, *Ideje a slova. Studie k Augustinovi, Plótnovi, Abélardovi, Dionysiu Areopagitovi a Anselmovi*

Kniha obsahuje šest studií k dějinám pozdně antického a středověkého myšlení, soustředěných kolem dvou tematických ohnisek, na nichž je patrná kontinuita i diskontinuita mezi filosofií antiky a středověku. Prvním z těchto témat je otázka idejí, obecného a jednotlivého, druhým pojetí věčnosti a času. Přílohu tvoří Abélardův výklad obecnin podle *Logica „Ingredientibus“*. 227 stran, cena 248 Kč. 2010.

L. Karfíková, *Milost a vůle podle Augustina*

Monografie věnovaná vztahu lidské svobody a Boží milosti v Augustinově myšlení od raných filosofických dialogů přes vrcholná díla až po spor s pelagiány sleduje postupnou krystalizaci jedné z nejkontroverznějších, zároveň však i nejnápadnějších nauk v dějinách západního křesťanství. Kniha může ze zvolené perspektivy posloužit i jako úvod do Augustinova myšlení v celé jeho znepokojivé ambivalenci. 382 stran, cena 389 Kč. 2006.

L. Karfíková, *Milost podle Theodora z Mopsuestie*

Theodor z Mopsuestie († 428) proslul nejen jako bibliista antiochijské školy vyhýbající se metodě alegorizování, ale zároveň jako autor christologické koncepce, v níž je velký význam přičítán Kristovu lidství. Studie zkoumá význam Theodorovy exegeze

i teologie pro představu milosti v celém jeho dochovaném díle. 106 stran, cena 138 Kč. 2012.

L. Karfíková, *Řehoř z Nyssy. Boží a lidská nekonečnost*

Monografie o jednom z nejzajímavějších autorů řecké patristiky sledující motiv Boží nekonečnosti a lidského života jako cesty bez konce. 315 stran, cena 238 Kč. 1999.

L. Karfíková, *Studie z patristiky a scholastiky**

Interpretace textů Órigena, Řehoře z Nazianzu, Augustina, Dionysia Areopagity, Hugona ze Sv. Viktora. 175 stran. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 20 Kč. 1997.

L. Karfíková, *Studie z patristiky a scholastiky II*

Stati věnované Mariu Victorinovi, Basilovi z Caesareje, Řehořovi z Nyssy, Augustinovi, Janu Eriugenovi, Hugonovi ze Sv. Viktora, Chartrovcům a Bonaventurovi. Autorka se na různých tématech a u různých autorů pokouší ukázat, jaký specifický vklad přineslo křesťanství evropskému myšlení. 260 stran, cena 288 Kč. 2003.

A. Kenny, *Tomáš Akvinský**

Monografie o Tomáši Akvinském má tři hlavní části: život, jsoucnost a duch. Součástí svazku je studie S. Sousedíka. Přeložili J. Hošek, J. Polívka a S. Sousedík. 107 stran. 1993.

K. Kerényi, *Mytologie Řeků I. Příběhy bohů a lidí**

O této knize jednoho z velkých historiků řeckého náboženství napsal Thomas Mann: „Je to pravý poklad, překypující příběhy, které zde se vši přesností a ve všech jejich variantách podává znalec, jakého hned tak nenajdete.“ Přeložil J. Binder. 247 stran. 1996.

K. Kerényi, *Mytologie Řeků II. Příběhy héróů**

Druhý svazek řecké mytologie z pera světoznámého badatele zachycuje antická vyprávění o héróích. Největší bohatství vykazuje mytologie Héraklea. I v tomto svazku je autorův výklad provázen bohatými odkazy k antickým pramenům. Přeložil J. Binder. 349 stran. 1998.

J.-F. Kervégan, *Co s Carlem Schmittem?*

Schmitt je nejmladším klasikem politického myšlení. V důsledku toho ale též nabývá na naléhavosti problém jeho prominentního nacistického angažmá. Lze dnes i přesto produktivně využívat Schmittových úvah a argumentů? Kervéganova odpověď se dělí na kapitoly o teologii (tedy otázku, zda je Schmitt „politickým theologem“, nebo naopak právním teoretikem), normativitě (předmět Schmittovy polemiky s H. Kelsenem), legitimitě (ohnisko Schmittova sporu s liberalismem a parlamentarismem), političnu a jednotě světa. Přeložil M. Pokorný. 239 stran, cena 328 Kč. 2015.

P. Kitzler, *Duše a tělo u Tertulliana.*
Dvě studie k Tertullianově antropologii

Kniha je věnována Tertullianovi z Kartága (3. stol. po Kr.), jednomu z prvních latinsky píšících raně křesťanských autorů, a jeho názorům na lidskou duši, jež byly do značné míry ovlivněny sticismem. První studie se zabývá Tertullianovým pojetím lidské duše jako těla svého druhu (*corpus sui generis*); druhá zkoumá jeho představy o původu a předávání této tělesné duše, jež je v posledku „odnoží“ (*tradux*) duše Adamovy, z rodičů na jejich potomky. Kniha je doplněna exkursem o traducianismu v rané církvi a českým překladem vybraných kapitol Tertullianova spisu *De anima*. 123 stran, cena 148 Kč. 2018.

P. Kouba, *Smysl konečnosti**

Studie vycházejí z heideggerovského konceptu bytí ve světě a Nietzscheovy kritiky „morálního výkladu světa“ a ukazují konečnost jako bytí v protikladných, neslučitelných perspektivách. Nejvýrazněji se tento ontologický charakter projevuje v oblastech politiky a umění. 223 stran. 2001.

P. Kouba, *Život rozumění*

Jak spolu souvisejí časo-prostorový a řečový charakter naší zkušenosti? Jakou roli hraje rozdílný „smysl“ času a prostoru při rozumění významu? Předkládané studie tematizují zkušenost smyslu z hlediska přítomnosti, jíž není míněna jen jedna časová dimenze, nýbrž přítomnost ve světě, tj. vazba mezi přítomným a spolu-přítomným (ne-přítomným). Takto pojatá přítomnost je

zkoumána se zřetelem k autorům, kteří směřodatně určili pojem přítomnosti ve významu časovém (Platón, Bergson, Heidegger, Merleau-Ponty), ale i se záměrem systematickým, který význam tohoto pojmu rozšiřuje a mění. Vyjasňování poměru mezi rozuměním jako takovým a vědeckým poznáním míří k pojetí bytí jako individuální přítomnosti ve světě, na niž se podílejí i věci a bytosti, jež nevládnou řečí a nevztahují se k všeobecnému dimenzím prostoru a času. 159 stran, cena 198 Kč. 2014.

P. Kouba, *Fenomén duševní poruchy.*

*Perspektivy Heideggerova myšlení v oblasti psychopatologie**

Monografie je věnována zkoumání psychopatologické problematiky z hlediska filosofie bytí, na jejímž základě Ludwig Binswanger a Medard Boss postavili tzv. psychiatrickou *daseinsanalýzu*. Otázka duševní poruchy je přitom tematizována zejména v souvislosti s konečností lidského bytí, v níž jsou hledány ontologické podmínky šílenství jako takového. V rámci odkrývání těchto ontologických podmínek je filosofie bytí rovněž konfrontována s myšlenkovými koncepcemi, které se zřetelem k otázce šílenství vypracovali Michel Foucault, Gilles Deleuze a Félix Guattari. V tomto smyslu práce přesahuje rámec heideggerovské filosofie a rozvíjí tematické možnosti, které psychiatrická *daseinsanalýza* opomíjí. 263 stran, cena 268 Kč. 2007.

D. Kroupa, *Masaryk – Patočka – Havel.*

Úvahy a studie z let 1979–2017

Kniha zahrnuje texty z let 1979 až 2017 věnované filosofii českých myslitelů: Tomáši Garrigueovi Masarykovi, Janu Patočkovi a Václavu Havlovi. Hlavním společným rysem jejich uvažování je filosofie nakloněná k činu. Masaryk, Patočka i Havel chápali politiku jako činnost založenou na mravním základě a hledali nový duchovní rozměr života moderního člověka, který nenachází oporu ani v metafyzice, ani v tradiční podobě náboženství. Jejich hledání, i když se zdá, že občas zabloudilo do slepé uličky, může být inspirativní i pro současné myšlení, zejména pro řešení soudobých politických problémů, jako je role národa a národního státu, otázka budoucího uspořádání Evropy, vztah k násilí, válce a revoluci. Především však je povzbuzením a ospravedlněním osobní angažovanosti i v situacích, které nejsou takovým proje-

vům nikterak nakloněny. 245 stran, cena 248 Kč. 2018 (dotisk 2019).

J. Lear, *Aristotelés. Touha rozumět*

Filosofický úvod do Aristotelova myšlení. Jeho autor si volí stejné východisko jako sám Aristotelés, který v první větě své *Metafyziky* tvrdí, že všechny lidské bytosti touží svou přirozeností po porozumění. Avšak co pro nás znamená, že jsme v tomto světě vedeni touto touhou? Co znamená, že nějaký tvor má svoji přirozenost? Co je naše, lidská přirozenost? Jaký musí být svět, je-li poznáván rozumem, a jací musíme být my, máme-li mu systematicky porozumět? Zkoumáním těchto otázek nás Jonathan Lear uvádí do podstaty Aristotelovy filosofie a provází nás ústředními pasážemi jeho *Fyziky*, *Metafyziky*, *Etiky*, *Politiky*, jeho biologických a logických spisů. Kniha je psána jasným stylem, jímž chce autor přimět čtenáře k aktivní účasti. Může se stát podnětným úvodem pro všechny studenty filosofie a pro široký okruh zájemců o Aristotela, tohoto giganta západních duchovních dějin. Přeložil J. Jinek. 367 stran, cena 358 Kč. 2016.

E. Lévinas, *Etika a nekonečno**

Výbor z esejů, rozhovorů a talmudických výkladů. Zpočátku je Lévinas pod vlivem filosofie Husserlovy a Heideggerovy, později se však od obou těchto filosofů odklání a zdůrazňuje prioritu vztahu k bližnímu před Heideggerovou neosobností Bytí. Lévinasova etika není však etikou všeodpouštějící lásky (zde je cítit jeho polemika zejména s kvietistickým křesťanstvím), ale etikou spravedlnosti, která je podle něho zakotvena v židovské ústní tradici, zejména pak v její písemně fixované podobě, Talmudu. Sepětí s judaismem je neodmyslitelným aspektem Lévinasovy osobnosti. Vybral Miroslav Petříček, přeložili V. Dvořáková a M. Rejchrt. 231 stran. 1994, 2009.

E. Lévinas, *Existence a ten, kdo existuje**

Autor svými fenomenologickými rozbory lidského váhání a únavy odhaluje tíživou a děsivou povahu holého bytí, popisuje anonymní „ono je“ a pokouší se ukázat možnosti jeho překonání. Přeložil P. Daniš. 85 stran. 1997, 2009.

B. Loewenstein, *Projekt moderny.
O duchu občanské společnosti a civilizace**

Kniha českého autora, která vyšla nejprve německy, podává výklad a analýzu myšlenkových a sociálních základů moderní společnosti a civilizace. Přeložili R. Kalivoda a D. Kalivodová. 296 stran. 1995.

B. Loewenstein, *Víra v pokrok. Dějiny jedné evropské ideje*

Kniha představuje syntézu autorova historického a filosofického uvažování. Jejím tématem je kritický výklad víry v pokrok, jenž autorovi pomáhá porozumět duchovní, po staletí se utvářející identitě Evropy. 559 stran, cena 588 Kč. 2009.

J. B. Lotz, *Martin Heidegger a Tomáš Akvinský.
Člověk – čas – bytí*

Významný křesťanský myslitel hledá paralely v myšlení M. Heideggera a T. Akvinského. Podobně jako K. Rahner využívá Lotz podnětů z I. Kanta, J. Maréchala a M. Heideggera, jež ovšem domýšlí s tím výsledkem, že přinejmenším Tomáše Akvinského se nemůže týkat paušální výtka zapomenutosti na bytí, ba že Tomáš promyslel otázku bytí hlouběji než Heidegger. Přeložil K. Floss. 237 stran, cena 199 Kč. 1998.

P. Macek, *Bůh ve filosofii Charlese Hartshorna*

Charles Hartshorne (1897–2000) je vedle Alfreda N. Whiteheada nesporně nejvýznamnějším procesuálním filosofem dvacátého století. Jeho zájmem byl především filosofický pojem Boha, který by byl filosoficky konzistentní a zároveň odpovídal obecné náboženské intuici. Kriticky domýšlel i Anselmův ontologický argument pro Boží existenci a pokoušel se o dialog s teologií. Česky vyšla jeho *Přirozená theologie pro naši dobu* (2006). Předkládaná studie uvádí do procesuální filosofie jako takové, zabývá se hlavními aspekty Hartshornova pojetí a věnuje i kritickou pozornost jeho konfrontaci s theismem některých představitelů křesťanské klasiky. Zabývá se i částí theologické odezvy na jeho postuláty, nastiňuje možnou sprízněnost jeho vize s teologií nenásilí a naznačuje příslib i meze celého Hartshornova projektu. 287 stran, cena 288 Kč. 2017.

A. MacIntyre, *Ztráta ctnosti. K morální krizi současnosti**

Autor analyzuje morální krizi současnosti a odmítá étos moderního a modernistického světa včetně liberálního individualismu, marxismu a stalinismu. Východisko z krize hledá v Aristotelově etice. Přeložili P. Sadílková a D. Hoffman. 332 stran. 2005.

T. Matějčková, *Hegelova fenomenologie světa*

Autorka interpretuje Hegelovu *Fenomenologii ducha* jako popis cesty, na níž vědomí na každé „zastávce“ formuluje konkrétní model světa. V jednotlivých modelech se kříží deskripce i normativní nárok: modely slouží porozumění situace, v níž vědomí aktuálně žije, ale zároveň jsou i výrazem toho, v jakém světě vědomí chce žít. Formulace modelů proto není jen teoretickým výkonem, ale vždy rovněž stanoviskem, které proměňuje aktuální svět. Cesta *Fenomenologie*, která je cestou konfliktů, nakonec ústí do světa, v němž vědomí může být svobodné. Tímto světem je skutečnost post-osvícenecké moderny: právě zde totiž vědomí nahlíží, že svět není vůči člověku cizí a že naopak jeho vlastní myšlení vstupuje do světa, např. v podobě moderních institucí, jejichž úběžníkem je rovnost, nikoliv hierarchické vztahy. Proti tradičním interpretacím Hegelovy filosofie představuje autorka čtení, které neústí v suverenitu absolutního ducha pojatého jako čisté myšlení povznesené na předmětnost. Absolutní vědění lze naopak interpretovat jako odmítnutí představy, že by se jednotlivá podoba vědomí mohla považovat za absolutní. Jak čteme v závěru *Fenomenologie ducha*, nekonečno kypí duchu vstříc z mnohosti, která je ve světě, nikoliv ze suverénní jednoty absolutního ducha. 373 stran, cena 358 Kč. 2018, 2020.

A. Matoušek, *Spát, běžet a rozumět*

Kniha ve svých šesti studiích přináší fenomenologický výklad lidského života orientovaný a vedený centrálním deskriptivním vodítkem, jímž jsou bytostně spjaté a vzájemně se podmiňující děje vydělování, závislosti, interakce a otevírání. Tyto děje jakožto základní rozměr života jsou sledovány jak na rovině v užším smyslu tělesné, tak na úrovních komplexnějších, týkajících se lidské existence jako celku. 119 stran, cena 148 Kč. 2019.

D. Mayer, *Konverze k judaismu*
v zrcadle židovské ústní tradice a historie

Kniha je věnována konverzím jak z hlediska všeobecně historického, tak i z hlediska osudů jednotlivých konvertitů, a to od biblických dob až do konce 18. století. Důležitou součástí knihy jsou nejen základní halachická ustanovení, ale i příklady židovské ústní tradice (Mišna, Gemara, midraše), které se konverzí či konvertity zabývají. Českému čtenáři se touto cestou dostává poprvé do rukou kniha, která ho seznámí s vývojem a proměnami jedné ne zcela běžně známé stránky života židovské pospolitosti. 261 stran, cena 298 Kč. 2010.

R. G. MacRae, *The Matter with Truth*

Úvahy o pravdě od kanadského filosofa. Anglicky. 104 stran, cena 30 Kč. 1990.

M. Merleau-Ponty, *Řeč, dějinnost, příroda.*
Shrnutí přednášek z Collège de France (1952–1960)

Maurice Merleau-Ponty pronesl na Collège de France patnáct přednáškových cyklů (1952–1960). Po každém roce sepsal k příslušnému cyklu shrnutí a ta průběžně publikoval v ročenice Collège. Souborné vydání shrnutí, které v roce 1968 uspořádal Merleau-Pontyho žák a přítel Claude Lefort, tak přináší ucelený přehled o tom, jak Merleau-Ponty interpretoval řadu důležitých filosofických témat ve středním a pozdním období své filosofické kariéry. Mezi tato témata patřilo zejména vyjadřování, mluva a řeč, dějinné utváření smyslu, příroda, život a lidské tělo ve vztahu k nim či výtvarné umění a literatura. Kromě toho Merleau-Ponty v přednáškách představil i své pojetí filosofie jako radikálního tázání či dialektiky bez syntézy. Přeložil J. Halák. 107 stran, cena 158 Kč. 2019.

J. B. Metz, *Úvahy o politické teologii**

Průřez filosofickým a theologickým myšlením představitele jednoho z nejvlivnějších theologických směrů současnosti. Přibližuje aktuální problémy křesťanské spirituality ve světě na pomezí moderny a postmoderny. Přeložili B. Horyna a L. Karfíková. 98 stran. 1994.

J. Michálek, *Co je filosofie?**

Fenomenologický úvod do studia filosofie pro středoškolské a vysokoškolské studenty z pera Patočkova žáka. 139 stran. 1992, 1995 (2., rozšířené vydání).

J. Michálek, *Corpus organicum*
(*Živé ve filosofickém myšlení*)

Pojem „živého“ ve filosofickém myšlení, a to především u Kanta a jeho antických předchůdců. 72 stran, cena 128 Kč. 2001.

J. Michálek, *Topologie výchovy*
(*Místo výchovy v životě člověka*)*

Práce je pokusem nalézt místo výchovy v životě člověka, tzn. určit to základní nosné a nepominutelné pro výchovu jakožto učení životu. 92 stran. 1996.

J. Moreau, *Svět Leibnizova myšlení*

Knihla uvádí do systému Leibnizovy filosofie v jeho vývoji od prvních náčrtů klonících se k atomismu a mechanicismu až po definitivní formulaci spirituálního dynamismu. Přeložil M. Pokorný. 215 stran, cena 238 Kč. 2000 (dotisk 2004).

R. G. Mulgan, *Aristotelova politická teorie.*
Úvod do studia politických teorií

Se svrchovanou znalostí sepsaný úvod do Aristotelova politického myšlení, jež dodnes zůstává neotřeseným základem západní politické kultury. Přeložil M. Mocek. 199 stran, cena 228 Kč. 1998.

O. Navrátilová, *Stát a náboženství v Hegelově filosofii*

Z čeho žije moderní sekulární stát a kde je možno hledat zdroj jeho legitimity? Nakolik lze říci, že náboženství patří ke kulturnímu podloží, z něž tento stát, navzdory svému sekulárnímu charakteru, vyrůstá? Co vede jednotlivce k podřízení se státní moci a v jakém vztahu jsou požadavek úcty vůči státním zákonům a náboženské přesvědčení občana? Studie *Stát a náboženství v Hegelově filosofii* má za cíl ukázat, jaké odpovědi na tyto otázky lze hledat ve filosofii G. W. F. Hegela. Tento německý myslitel chápe

stát i náboženství jako projev svobodné a duchovní povahy člověka. S ohledem na tento společný základ odhaluje jak jejich vzájemnou provázanost, tak i napětí, které je v jejich vztahu vždy nutně přítomno. 207 stran, cena 258 Kč. 2015.

F. Nietzsche, *Rané texty o hudbě a řeči*

Výbor z nejranějšího období tvorby F. Nietzscheho představuje nepublikované texty a náčrty, které většinou zůstávají ve stínu autorovy prvotiny *Zrození tragédie*, ačkoli již v nich lze vidět zlom, který vyvrcholí spiskem *O pravdě a lži ve smyslu nikoli morálním*. Tematickým ohniskem těchto textů, které ve většině případů spisku *O pravdě a lži* těsně předcházejí, je figurativní charakter řeči a meze její symbolické funkce, které jsou promyšleny v souvislosti se vztahem řeči k hudbě. Přeložil R. Roreitner. 172 stran, cena 198 Kč. 2011.

M. Nussbaumová, *Křehkost dobra.*

Náhoda a etika v řecké tragédii a filosofii

Autorka v knize podává výklad některých Aischylových a Sofokleových tragédií, Platónových dialogů a Aristotelových textů z hlediska problematiky dobra. Přeložili D. Korte a M. Ritter. 839 stran, cena 698 Kč. 2003.

J. Ortega y Gasset, *Úvaha o technice
a jiné eseje o vědě a filosofii*

Těžištěm svazku je přednáškový cyklus z roku 1933, ve kterém španělský filosof podnikl jeden z vůbec prvních pokusů o teoretické uchopení techniky a jejího vztahu k člověku. V dalších esejích se Ortega y Gasset vyjadřuje k pozdnímu Heideggerovi, s nímž se setkal na kolokviu v Darmstadtu, k filosofickému stylu, k architektuře či k teoretickým problémům fyziky. Přeložil M. Špína. 127 stran, 188 Kč. 2011.

R. Palouš, *Heretická škola. O filosofii výchovy ve světověku
a Patočkově pedagogice čili filipika proti upadlé škole*

Filosofická studie o proměně školy na instituci určenou dnešní technovědnou civilizací. Obsahuje rozbor Sókratových dialogů, Komenského Božího světa jako školy, výukových antinomií E. Finka, jinnosti druhého E. Lévinase, edukační odpovědnosti

P. Ricoeura, pedagogiky komunikace K. Schallera a otevřené duše J. Patočky. Též pojednává o problému tolerance, o současném věku jako světověku a o školském vývoji. 95 stran, cena 148 Kč. 2008.

J. Patočka, *Kacířské eseje o filosofii dějin*

Jedno z nejvýznamnějších Patočkových děl, pocházející z roku 1975, shrnuje v šesti esejích jeho pozdní filosofii dějin i současně dějinné situace, v níž vyústily jeho celoživotní úvahy o problému přirozeného světa lidského života. 135 stran, cena 158 Kč. 2007 (dotisk 2010, 2016, 2020).

J. Patočka, *Living in Problematicity*

Soubor textů, jež pokrývají celé Patočkově tvůrčí období, má ukázat autora také jako myslitele, jenž promýšlel problémy života ve společnosti. Na pozadí těchto úvah o politické filosofii čtenář pochopí, jak Patočkova účast na přípravě Charty 77 vyplývá z jeho celkového filosofického postoje. Uspořádal, do angličtiny přeložil a doprovodnou studii napsal E. Manton. 83 stran, cena 198 Kč. 2007, 2020.

J. Patočka, *Lovaňské přednášky.*

Příspěvek českých zemí k ideálu moderní vědy

Jádro *Lovaňských přednášek* tvoří výklad tří významných příspěvků k rozvoji moderního vědeckého myšlení, na jejichž vzniku se podílelo prostředí českých zemí. Jde o Keplerovu astronomickou fyziku, Komenského projekt univerzální výchovy a Bolzanovo vědosloví. Spojnicí mezi těmito koncepcemi je ideál sjednoceného vědění. Rámecem *Lovaňských přednášek* je zamyšlení nad kulturními dějinami českých zemí obsahující kritiku jejich národního pojetí inspirovaného Herderovou filosofii. Z francouzštiny přeložil F. Karfík. 98 stran, cena 148 Kč. 2016.

J. Patočka, *Tělo, společenství, jazyk, svět**

Přednášky ze školního roku 1968/1969 na Filosofické fakultě University Karlovy jsou úvodem do fenomenologie a obsahují první nástin výkladu existence jako trojjediného životního pohybu. Ze záznamů přednášek sestavil J. Polívka. 203 stran. 1995.

J. Patočka, *Úvod do fenomenologické filosofie*

Přednášky proslouvené v letech 1969–1970 na filosofické fakultě UK. Ze záznamů přednášek sestavil J. Polívka. 189 stran, cena 218 Kč. 1993, 2003 (dotisk 2010).

J. Patočka, *Věčnost a dějinnost.*

Rádlův poměr k pojetím člověka v minulosti a současnosti

Patočkův text z pozůstalosti zkoumající roli, jakou hrála v moderních filosofických pojetích člověka dějinnost. *Věčnost a dějinnost* završuje řadu článků, jimiž se Patočka filosoficky vyrovnával s Rádlovou *Útěchou z filosofie*. Jeden z nich, k tomuto vydání připojený článek „Český humanismus a jeho poslední slovo v Rádlovi“, tematicky odpovídá kapitolám, které v rukopisu *Věčnosti a dějinnosti* chybějí. 135 stran, cena 148 Kč. 2007.

J. Peregrin, *Význam a struktura**

Kniha je pokusem o smření dvou zdánlivě těžko slučitelných přístupů k jazyku: strukturalismu F. de Saussura a současné (post)analytické filosofie, vycházející z myšlenek filosofů, jako jsou W. V. O. Quine, D. Davidson či W. Sellars. 292 stran. Vydáno také jako e-kniha (PDF), zdarma ke stažení. 1999.

J. Pieper, *Základní formy sociálních pravidel hry*

Sociologická studie zaměřená proti romantickému přeceňování společností. Přeložil I. Ozarčuk. 61 stran, cena 62 Kč. 1994.

Z. Pinc, *Fragmenty k filosofii výchovy.*

*Eseje a promluvy z let 1992–1998**

Statě a promluvy k filosofii a antropologii výchovy. 149 stran. 2000.

D. Pleštil, *Okem ducha. Živá příroda*

v přírodopisných spisech Johanna Wolfganga Goetheho

Práce podává ucelený obraz svébytného biologického myšlení velkého básníka a přírodovědce. Věnuje se dobovému i biografickému kontextu Goethova přírodovědného bádání, jeho vědeckému stylu i přírodovědcům, kteří goethovskou přírodovědu dále rozvíjeli. 452 stran, cena 478 Kč. 2006.

P. Pokorný, *Ježíš Nazaretský.*
Historický obraz a jeho interpretace

Autor uvádí do současného ježíšovského bádání méně běžnou formou: v hlavní stati odpovídá na základní problémy tak, jak je pro něj formulovala redakce mezinárodního sborníku k tomuto tématu; poté v několika studiích předkládá své historické a exegetické příspěvky. Čtenář má tak možnost seznámit se nejen se současným obrazem Ježíšova života, jeho sebepochopením a jeho působením na okolí, ale i s metodikou ježíšovského bádání a s možnostmi interpretace jeho výsledků. 174 stran, cena 218 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 128 Kč. 2005 (dotisk 2011).

P. Pokorný, *Řecké dědictví v Orientu.*
*Helénismus v Egyptě a Sýrii**

Zasvěcený popis rozmachu hellénistické kultury a jejího vlivu na obrovské území od Egypta po Indii. 377 stran. 1993.

K. R. Popper, *Otevřená společnost a její nepřátelé I.*
*Platónovo zařikávání**

Nové, opravené vydání Popperova slavného spisu, v němž se zamýšlí nad základními otázkami politické filosofie i nad kořeny totalitárního smýšlení u Hérakleita, a především u Platóna. Do protikladu k Platónovi a jeho odmítání individuálních svobod staví Popper individualistický altruismus Sókrata a dalších myslitelů „velké generace“, do protikladu k obskurantismu a demagogii kritickou racionalitu. Překlad M. Caldý revidoval J. Moural. 391 stran. 1994, 2011.

K. R. Popper, *Otevřená společnost a její nepřátelé II.*
*Vzednutí proctví: Hegel, Marx a co následovalo**

Nové, opravené vydání Popperova slavného spisu, v němž se zamýšlí nad základními otázkami politické filosofie i nad kořeny totalitárního smýšlení u Hegela, a především u Marxe. Do protikladu k Hegelově a Marxově víře v předurčené směřování dějin staví Popper přesvědčení, že budoucnost je otevřená a že přežití svobodného světa závisí a vždy bude záviset na tom, jak dobře budou stoupenci svobody situaci rozumět a jak se budou snažit. Překlad J. Odehnalové revidoval J. Moural. 429 stran. 1994, 2015.

J. Prosecký, *Prameny moudrosti.*
Mudroslovná literatura staré Mezopotámie

Překlady sumerských a akkadských úvah o člověku s úvodní studií. 121 stran, cena 98 Kč. 1995.

F.-X. Putallaz – R. Imbach, *Povoláním filosof.*
Siger z Brabantu a středověká universita

Dva prvořadí medievalisté v této krátké knížce z roku 1997 shrnují všechny dostupné poznatky o jedné z nejkontroverznějších postav středověkého myšlení a nabízejí zcela novou hodnoticí perspektivu. Sigerova stanoviska autoři zasazují do institučního rámce středověké university, rekonstruují jeho dialog s Tomášem Akvinským a zdůrazňují myšlenku, jíž se řídila veškerá jeho aktivita: vykonávat povolání filosofa. Přeložil M. Pokorný. 143 stran, cena 198 Kč. 2005.

G. Reale, *Platón. Pokus o novou interpretaci velkých*
Platónových dialogů ve světle nepsaných nauk

Přední italský historik starověké filosofie předkládá v tomto filosofickém bestselleru (jen v Itálii 20 vydání) „nové paradigma“ výkladu Platóna, jež má své kořeny v práci tübingenských badatelů K. Gaisera a H. Krämera. Ústní tradice se chápe jako pomoc psanému, tzn. že „nepsané nauky“ jsou pojaty jako klíč ke správnému pochopení rozhodujících míst Platónových dialogů. Přeložil M. Cajthaml. 699 stran, cena 698 Kč. 2005.

P. Rezek, *Filosofie a politika kých**

Analýza a kritika filosofického a politického myšlení heroizované doby tzv. neoficiálního myšlení minulých let. 107 stran. 1991.

P. Rezek, *Jan Patočka a věc fenomenologie*

Sebrané texty o Patočkově pojetí filosofie. 135 stran, cena 148 Kč. 1993.

F. Ricken, *Obecná etika**

Hledání odpovědi na hlavní etické problémy na základě srovnání různých metodických přístupů. Přeložila D. Petříčková. 165 stran. 1995.

P. Ricoeur, *Život, pravda, symbol**

Výbor z kratších studií významného francouzského filosofa, které publikoval v padesátých a šedesátých letech a které se mj. týkají vztahu etiky a politiky. Uspořádal a přeložil M. Rejchrt, úvodní studii Jeana Lacroix přeložil J. Sokol. 255 stran. 1993.

A. Rich, *Etika hospodářství I. Theologická perspektiva**

Moderní evangelický pohled na problémy a souvislosti dnešního světového hospodářského řádu, který hledá cestu ke spravedlivému a humanistickému uspořádání. První díl. Přeložili K. Floss, V. Frei, A. Rozehnal a V. Žilinský. 247 stran. 1994.

A. Rich, *Etika hospodářství II. Sociálně-etický pohled na tržní, plánované a světové hospodářství*

Moderní evangelický pohled na problémy a souvislosti dnešního světového hospodářského řádu, který hledá cestu ke spravedlivému a humanistickému uspořádání. Druhý díl. Přeložil B. Horyna. 375 stran, cena 128 Kč. 1994.

J. M. Rist, *Stoická filosofie*

Monografie o stoické filosofii z pera slavného znalce antické filosofie. Přeložil K. Thein. 343 stran, cena 268 Kč. 1998.

M. Ritter, *Poznáním osvobodit budoucí.
Benjaminova teorie pravdy*

Kniha nabízí celkovou interpretaci myšlení Waltera Benjamina prostřednictvím výkladu jeho teorie pravdy. Pravda je podle Benjamina ve věcech samých, nikoli v poznání, ve světě však není vyjádřena dokonale, a Benjamin si proto klade otázku, jakými poznávacími a výrazovými prostředky ji lze zpřítomnit. Zpřítomnění pravdy přitom není jen teoretickým problémem, ale také problémem etickým a politickým, ba dokonce eschatologickým: pravda si žádá své zpřítomnění, svou aktualizaci, a je proto zapotřebí změnit, spasit svět. Rekonstrukce Benjaminovy teorie pravdy tak umožňuje ukázat provázanost teoretických a praktických, materialistických a náboženských momentů Benjaminova myšlení. 191 stran, cena 188 Kč. 2018.

V. Rozanov, *Svět ve světle „ruské ideje“*

Nejvýraznější postava ruské literatury a filosofie přelomu 19. a 20. století, přezdívána též „ruský Nietzsche“. Výbor prací z let 1888–1908. Vybrala I. Mesnjankina, přeložili A. Havlín, V. Jůzová, K. Marková, H. Nykl a K. Vosmíková. 235 stran, cena 238 Kč. 1999.

J.-P. Sartre, *Vědomí a existence**

Výbor ze Sartrových kratších textů obsahuje kritiku pojetí „já“ ve filosofii vědomí (*Transcendence ega*, 1936), dále kritiku psychologických a konkrétněji psychoanalytických představ o emocích, jež ústí do vlastní, fenomenologické analýzy emocionálního chování (*Nástin teorie emocí*, 1938), a na závěr přednášku *Sebevědomí a sebepoznání* (1948). Pojtkem všech tří textů je Sartrova představa o vědomí, jež je samo sobě plně přístupné („průhledné“) a nemůže si před sebou nic zastírat. V tomto smyslu je lidská existence existencí plně vědomou. Přeložili J. Čapek a M. Petříček. 135 stran. 2006 (dotisk 2011).

W. Schadewaldt, *Z Homérova světa a díla.*

Stati a pojednání k homérské otázce

Kniha je souborem statí, pojednání a přednášek vydaných při různých příležitostech od poloviny třicátých, ale hlavně během čtyřicátých let, poslední příspěvky jsou z konce let padesátých. O jejím významu svědčí už jen skutečnost, že vyšla ve čtyřech vydáních, z nichž předposlední a poslední bylo vždy rozšířeno. První část knihy se zabývá tzv. „homérskou otázkou“, a to z různých úhlů pohledu (historický přehled bádání, geneze textu, postava „Homéra“, resp. postava homérského pěvce, Homérova doba, odrazy krétsko-mykénské umění v *Iliadě* apod.). Druhá část, kterou doporučujeme číst s Homérovým textem u ruky, pojednává o vybraných scénách z *Iliady* i *Odysseie* (Hektor a Andromaché, Achilleovo rozhodnutí, Hektorova smrt, Odysseův návrat apod.; sem je zařazena i široce citovaná studie o Achilleově štítu). Text ilustrují vyobrazení, většinou vázová, ale i drobných bronzových předmětů a zbraní. Zájemce o hlubší vhled do bádání o homérské otázce a básních zde nalezne obsáhlý seznam odborné literatury, doplněný v ediční poznámce o literaturu současnou (S. Fischerová). Přeložil D. Korte. 445 stran, cena 488 Kč. 2020.

R. Schmidt – C. Spreckelsen, *Nietzsche pro začátečníky.*
Tak pravil Zarathustra. Úvod do četby

Tak pravil Zarathustra je nejslavnější, ale možná i nejobtížnější knihou Friedricha Nietzscheho. Ve stejné míře se v ní totiž setkáváme s básnickým filosofem, jakož i s filosofujícím básníkem, který se zdánlivě uzavřel jakékoli systematice. K tomu přistupuje i problematika neobvyklé historie textu, v níž mají své místo i podvrhy a zneužití ve službách ideologie. Kdo však heslům typu „nadčlověka“ a „vůle k moci“ nedůvěřuje a chtěl by, nebo dokonce musí číst Nietzscheho tak často citované dílo v originále, ten na následujících stranách nalezne užitečného průvodce. Tato kniha je nabídkou, abychom spolu se dvěma zkušenými čtenáři vyrazili ne zrovna nenáročnou cestou, při které se budeme krok za krokem důvěrně seznamovat s vlastní řečí tohoto radikálního filosofa, abychom byli na konci připraveni pustit se s požitkem a úspěchem do samotného textu. Přeložil P. Kitzler. 149 stran, cena 148 Kč. 2017.

Q. Skinner, *O státě*

Soubor dvou autorových textů, v nichž je sledován výskyt a způsob užití slova „stát“ v kontextu minulých politických debat. V první esejí autor ukazuje, že jednoznačně moderní pojem státu se objevuje teprve u autorů konzervativního a absolutistického tábora 16. a 17. století, zejména u Hobbese. Ve druhé esejí autor tyto výsledky prohlubuje: Hobbes již pro něj není absolutistickým myslitelem, nýbrž objevitelem „fiktivního“ pojetí státu, jež se naplno rozvinulo v teoretických sporech následujících staletí, které lze vystopovat v aktuálních diskusích v rámci současné americké politiky. Odlišnost a zároveň vnitřní souvislost obou textů je osvětlena v autorově předmluvě pro české vydání. Přeložil J. Jínek. 119 stran, cena 178 Kč. 2012.

Š. Smolen, *Sehnsucht. Úvod k romantické touze**

Práce na základě širokého srovnávání literárních textů a výtvarného umění 19. století předkládá portrét fenoménu romantické touhy (Sehnsucht) vztažené k cíli, který je vzdálený, zahalený, nedosažitelný či skrytý. Podrobně tuto zkušenost, v níž se protíná radost a smutek, charakterizuje a pomocí metody ideálních typů představuje spektrum postojů k ní od přitakávajících po ostře kri-

tické. Zvláště se dotýká tématu možných naprosto protikladných hodnocení Sehnsucht v rámci křesťanství. Studie ukazuje praktické důsledky jednotlivých odpovědí na otázku po vztahu mezi nekonečnou touhou a konečným světem, mezi přísliby vzdáleného naplnění a všedním dnem. 175 stran. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 108 Kč. 2017.

J. Smolík, *Současné pokusy o interpretaci evangelia**

Reedice úspěšné studie, která zasáhla do ekumenické diskuse u nás i ve světě. 163 stran. 1993.

J. Sokol, *Čas a rytmus*

Kniha *Čas a rytmus* je pokusem o shrnutí celé tradice myšlení o čase od antiky po současnost. Především tradice filosofické, od Hésioda a Platóna až po Heideggera, Patočku a Lévinase, ale také tradice vědecké. Na dnešním pojetí času se totiž významně podíleli také ti, kdo kdysi pozorovali oblohu a vytvářeli kalendáře, i ti, kdo konstruovali různé hodiny. Právě na vývoji mechanických hodin ukazuje autor vývoj časových představ ve středověku a raném novověku. V řadě přehledových kapitol si pak všímá různých věd a jejich vztahu k času: geologie, která objevila jeho hloubku, fyziky, která ho dokázala matematizovat, biologie, sociologie, ekonomie, psychologie – a ovšem i historie. Závěrečné kapitoly tvoří autorův původní příspěvek k filosofii času, totiž výklad o pozoruhodném fenoménu rytmu a jeho souvislosti s lidskou časovostí. Neboť rytmus je jistě tělesný – a přitom z něj vyrůstá to nejduchovnější, co člověk zná: hudba a poezie. Rytmus prožíváme jako vnitřní – a přitom je něčím, co nás spojuje a strhává. Třetí, přepracované vydání. 332 stran, cena 338 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 198 Kč. 1996, 2004, 2019.

S. Sousedík, *Dějiny, dějepis, filosofie dějin*

Současní autoři zabývající se teorií dějepisného poznání zastávají převážně skeptické stanovisko vůči možnosti objektivního poznání minulých dějin lidstva: přiklánějí se více či méně k mínění, že dějepisné poznání je vposled určitým druhem porozumění historika sobě samému. V kritické distanci k tomuto pojetí zastává Sousedík realistickou teorii dějepisného bádání. Hájí přesvědčení, že historickým bádáním lze dosáhnout výsledků, jež se sho-

dují s tím, co se v minulosti skutečně událo. První část zkoumá, jak si představit dějinnou minulost lidstva, jaká je dříve, než se stane předmětem dějepisného bádání (tj. dějiny jako „*factum brutum*“). Druhá část se zabývá otázkou, jak dějepisec pro účely svého bádání musí dějiny pojaté jako *factum brutum* adaptovat (takto adaptovanou minulost nazývá autor „dějiny jako *res gestae*“). Autor ukazuje, v čem tato adaptace spočívá, a dovozuje, že dějepisec, postupuje-li náležitě, nemění dějinná fakta tak, aby to bránilo objektivnímu poznání minulosti. Ve třetí části se autor věnuje tzv. filosofii dějin, tj. pokusu vložit do dějin a priori něco, co v nich empirický dějepis nenalézá, totiž nějakou představu jejich celkového průběhu, směřování či „smyslu“. V kritickém přístupu k takto pojaté filosofii dějin navazuje autor na podněty formulované hlavně Karlem Popperem. 146 stran, cena 198 Kč. 2019.

S. Sousedík, *Identitní teorie predikace*

Monografie je věnována otázkám sémantiky singulárního predikativního výroku. Na základě aristotelských východisek koncipuje autor realistickou sémantickou teorii tohoto elementárního jazykového útvaru a stanoví její metafyzické, empirickým poznáním nepostižitelné předpoklady. Monografie je původním českým příspěvkem k takto vymezené problematice. 167 stran, cena 198 Kč. 2007.

R. Spaemann – R. Löw, *Účelnost jako filosofický problém. Dějiny a znovuobjevení teleologického myšlení*

Němečtí filosofové v základním interdisciplinárním díle podávají přehled dějin teleologického myšlení od antiky po současnost a osvětlují odmítání teleologických jevů v novověké přírodní vědě. Ukazují, že antiteleologické pozice ve vědě jsou vnitřně rozporné a vycházejí z předpokladů, které nelze v samotných přírodních vědách diskutovat. Autoři docházejí k závěru, že člověk vposled stojí před alternativou: buď interpretovat přírodu teleologicky, nebo chápat samotného člověka antropomorfisticky. Přeložil K. Šprunk. 333 stran, cena 368 Kč. 2004.

L. Strauss, *Eseje o politické filosofii**

První český překlad z díla známého německého myslitele obsahuje šest esejů o politické filosofii. Sestavil a předmluvu napsal

A. Havlíček, přeložili M. Mocek, V. Sochor a J. Šindelář.
111 stran. 1995.

L. Strauss, *Obec a člověk*

Kniha sestává z eseje o Aristotelově *Politice*, Platónově *Ústavě* a o Thúkydidových *Dějinách peloponnéské války*. Všechny tři eseje slouží autorovi k tomu, aby na klasické politické filosofii ukázal ideologičnost moderní politické filosofie. Přeložil M. Mocek. 255 stran, cena 289 Kč. 2007.

W. Stroh, *Latina je mrtvá. Ať žije latina!*
Malé dějiny velkého jazyka

Kniha se zabývá latinským jazykem jako univerzálně dorozumivacím prostředkem západní kultury po více než dva tisíce let. Vedle chronologického přehledu historických fází existence latiny uvádí též specifika jejího uplatnění. Autor zdůrazňuje, jak několik tzv. smrtí latiny v průběhu kulturní chronologie paradoxně podpořilo její nesmrtelnost: tento jazyk se v zásadě nezměnil od starověku až po současnost, a tak umožňuje jak dialog vedený s velikány minulosti, tak živou konverzaci a poučení o kořenech našeho komplikovaného současného světa. Přeložil J. Janoušek. 381 stran, cena 388 Kč. 2016 (dotisk 2019).

T. A. Szlezák, *Za co vděčí Evropa Řekům.*
O základech naší kultury v řecké antice

Evropská civilizace je svým smyslem pro liberalismus, individualismus, toleranci a otevřenost vůči jiným kulturám celosvětově jedinečná. Za tuto svou identitu vděčí podle autora, profesora klasické filologie, plodům řeckého umění a myšlení. Vliv řecké kultury působil buď přímo, nebo zprostředkovaně úmyslným přejímáním řeckých vzorů v renesanci. V mnoha oborech umění a věd mají Řekové zakladatelský význam. Překlad D. Korte. 303 stran, cena 358 Kč. 2014.

M. Šedina, *Bakchantky a včely.*
Řecký mýtus a filosofie u Klementa Alexandrijského

Tři studie o postavách řeckého mýtu v gnostických metaforách Klementa Alexandrijského. Studie předkládané v této publikaci navazují na autorovy dřívější úvahy o vztahu filosofie a básnic-

kého mýtu v rámci klasické řecké literatury. Stejně téma je nyní nahlédnuto z perspektivy rodící se křesťanské filosofie. Způsob, jakým se Klement Alexandrijský pokouší využít některých klasických postav řeckých mýtů, jako je Prométheus, Hermés či Dionýsos, k objasnění svého pojetí biblických dějin spásy, nám ukazuje, do jaké míry mohlo původní schéma mytického příběhu ovlivnit formování křesťanské duchovní tradice. 143 stran, cena 149 Kč. 2007.

M. Šedina, *Sny křesťanských proroků.*

Svět jako vůle a představa v Órigenově polemice s Kelsem

Studie předkládané v této publikaci vycházejí z dosavadní práce autora nad Órigenovými texty. Zabývají se dvěma klíčovými tématy jeho myšlení: otázkou, jakou míru svobody zakouší lidská vůle ve světě ovládaném Boží prozřetelností, a na ni úzce navazujícími úvahami o povaze náboženské vnímavosti, která křesťanům umožňuje vystihnout Boží záměry mnohem lépe, než to dokázali pohanští básníci a filosofové. 281 stran, cena 298 Kč. 2018.

M. Šedina, *Sparagmos*

Tři studie věnované Homérově *Iliadě*, Euripidovým *Bakchantkám* a Platónovu dialogu *Symposion*. Autor v nich ukazuje způsob, jakým řecká poetika využívala při formování svých básnických mýtů jejich původního rituálního pozadí. 247 stran, cena 148 Kč. 1997.

L. Šestov, *Kierkegaard a existenciální filosofie (výbor statí)*

Autor zaujímá svérázné místo v evropském existenciálním myšlení. Zaměřuje se především na kritiku racionalismu jak ve filosofii, tak v teologii. Uspořádala I. Mesnjankina. Přeložili A. Červenková, J. Češka, I. F. Dokoupil, M. Foltýn, A. Havlín, M. Hubová, J. Kranát, K. Marková, H. Nykl, K. Scharffová, P. Synek a A. Vitteková. 100 stran, cena 98 Kč. 1997.

Š. Špínka, *Duše a zlo v dialogu Faidón.*

Duše a řeč I

Studie věnovaná vztahu duše, řeči a zla v dialogu *Faidón*. Společně se svazkem *Duše a krása v dialogu „Faidros“* vytváří dva díly rozsáhlejšího projektu věnovaného vztahu duše a řeči v Pla-

tónově filosofii. Kniha *Duše a zlo v dialogu Faidón* se soustřeďuje na ohroženost našeho života ontologickou a etickou zasloupeností, k níž lidskou duši svádí její částečnost a spojení s individuálním tělem. Toto zaslepení může být překonáno „útekem k řeči“ jako transparentnímu obrazu toho, co je, a péčí o vzájemnost duší, jež je na takovém „úteku“ založena. 191 stran, cena 218 Kč. 2010.

Š. Špinka, *Duše a krása v dialogu Faidros*
Duše a řeč II

Studie věnovaná vztahu duše, řeči, těla a krásy v dialogu *Faidros*. Kniha navazuje na svazek *Duše a zlo v dialogu „Faidón“* a společně s ním vytváří dva díly rozsáhlejšího projektu věnovaného vztahu duše a řeči v Platónově filosofii. Kniha se zaměřuje na paralelu mezi řečí a tělem a ukazuje nejen šance, ale také rizika lidské vzájemnosti. Krásné tělo i krásná řeč jsou schopny v lidské duši vyvolat hnutí lásky, kterou Platón pojímá jako rozpomínku na skutečnou krásu. Tělo i řeč se tedy mohou stát médii rozpomínky na to, co skutečně je, a tak příležitostí k překonání naší zasloupenosti, mohou však být také zaměněny za to, po čem duše touží a na co se jejich prostřednictvím rozpomíná. Právě v této ambivalenci představují řeč a tělo prostor, v němž se uskutečňuje lidský život pojatý jako mnohoznačný pohyb vtělených duší přispívající k utváření celku kosmu. 279 stran, cena 298 Kč. 2009.

J. S. Trojan, *And the Nightingales Sing.*
Theological Reflections and Dialogues

Anglické vydání souboru článků, úvah, vzpomínek a rozhovorů z přelomu 70. a 80. let. Přeložili L. a J. Čulíkoví, část 13. kapitoly přeložil G. Turner. 312 stran, cena 70 Kč. 1992.

J. S. Trojan, *Etické vztahy v ekonomice*

V předkládané knize se autor zabývá těmi oblastmi ekonomického života, v nichž se uplatňují především institucionální vztahy. Ty představují specifický typ mezilidských vztahů, včetně mravních problémů, jež se v nich objevují. Jimi se na rozdíl od individuální či personální oblasti zabývá právě sociální etika. Autor ukazuje, že svět ekonomických vztahů je s mravní problematikou neoddělitelně spjat. Zároveň se snaží prokázat, že mravní odpovědnost

v této oblasti má svébytný charakter právě proto, že vztahy účastníků ekonomického života se rozvíjejí v institučním prostředí, které s sebou přináší odlišný typ nároků na mravní odpovědnost. Dotýká se filosofických podnětů, s kterými je etická problematika spojena již od svých počátků. Text je tak určen nejen akademické obci, pracovníkům a reprezentantům v podnikové a podnikatelské sféře, ale též všem čtenářům, kterým není etická problematika v institucích lhostejná. 215 stran, cena 278 Kč. 2012.

J. S. Trojan, *Idea lidských práv v české duchovní tradici*

Sonda do české duchovní tradice od předhusitské éry do konce 18. století. Autor analýzou textů a duchovních proudů sleduje první impulsy a podněty k problematice lidských práv. 255 stran, cena 238 Kč. 2002.

J. S. Trojan, *Ježíšův příběh – výzva pro nás**

Autor přibližuje Ježíšův příběh v perspektivě, která je v napětí s tím, jak se obvykle prezentuje. Chce mu porozumět jako výzvě dotýkající se našich životů v jejich každodennosti: co znamená Ježíšův příběh pro mne, pro mé vztahy k druhým lidem, pro mé úkoly na veřejnosti i v soukromí. Jde o přemýšlení, které chce zaujmout odbornou veřejnost theologickou i filosofickou. Ale má své poselství i pro ty, kdo se nevyhýbají základním životním otázkám. Trojan se brání pojetí, že to rozhodující pro nás přináší až Ježíšova oběť na kříži. Čtenáře oslovuje odkazem k hlubším polohám příběhu toho, kdo nesl jméno Ježíš z Nazaréta. 413 stran. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 98 Kč. 2005.

J. S. Trojan, *Kontrasty a alternativy*

Autor předkládá výklad několika biblických textů, které jsou na první čtení protikladné, vzájemně se téměř vylučují anebo nabízejí alternativní možnosti. Látka je zpracována v dotyku se společenskými otázkami, jejich filosofickými předpoklady a poskytuje tak četné podněty pro orientaci v základních otázkách dnešní společnosti. 203 stran, cena 228 Kč. 2007.

J. S. Trojan, *Moc v dějinách*

Zamyšlení nad krizí naší doby. 198 stran, cena 148 Kč. 1994.

J. S. Trojan, *Moc víry a víra v moc*

Studie o fenoménu moci. Reedice samizdatového vydání. 167 stran, cena 48 Kč. 1993.

E. Tugendhat, *Přednášky o etice*

V knize nacházíme završení autorova myšlenkového vývoje v oblasti etiky a morálky. *Přednášky o etice* budí zaslouženou pozornost jak vypracováním významné původní koncepce filosofické etiky, tak pronikavými komentáři k učení velkých postav etického myšlení, jako jsou Kant, Aristotelés, Habermas, MacIntyre či Adam Smith. Přeložil J. Moural. 311 stran, cena 348 Kč. 2004.

J.-P. Vernant, *Hestia a Hermés.*

Studie k duchovnímu světu Řeků

Soubor statí předního francouzského hellénisty, věnovaných náboženství, filosofii, umění a politice, podává všestranný obraz řeckého myšlení a mentality. Přeložil M. Pokorný. 223 stran, cena 248 Kč. 2004.

J.-P. Vernant, *Počátky řeckého myšlení*

Počátky řeckého myšlení (1962) patří dnes již ke klasickým knihám. Vyšly nedlouho po rozluštění mykénské písmo a načrtly smělý, plastický a přesvědčivý obraz proměny řeckého světa a řeckého myšlení mezi 12. a 5. stol. př. Kr. – mezi zánikem mykénské palácové civilizace a vznikem klasické řecké *polis*. Přeložil M. Rejchrt. 93 stran, cena 128 Kč. 1993, 1995, 2012.

P. Veyne, *Věřili Řekové svým mýtům?*

*Esej o konstitutivní imaginaci**

Kniha z pera světoznámého francouzského autora. Přeložili M. Šubrtová a J. Šubrt. 166 stran. 1999.

B. Waldenfels, *Znepokojivá zkušenost cizího*

Bochumský filosof vycházející z fenomenologie E. Husserla a M. Merleau-Pontyho zkoumá vztah vlastního a cizího. Problematiku tohoto vztahu sleduje mimo jiné na fenoménech, jako je dialog, praktické jednání, násilí a utrpení, technika, práce, nouze

a přebytek, všední den, moderní malířství a řád velkoměsta. Přeložil J. Čapek. 287 stran, cena 238 Kč. 1998.

W. Weischedel, *Skeptická etika*

Autor se pokouší nalézt východisko z etiky jako normativní vědy originálním řešením v podobě „skeptické etiky“. Přeložil J. Karásek. 165 stran, cena 218 Kč. 1999.

EDICE OIKÚMENÉ: MALÁ ŘADA

T. W. Adorno, *Schéma masové kultury*

Adornova stať nalezená v autorově pozůstalosti představuje volné pokračování kapitoly o kulturním průmyslu z *Dialektiky osvícenství*. Lze ji považovat za shrnutí Adornovy kritiky masové kultury. Čtenář v ní nalezne Adornovu diagnózu základních prvků masové kultury: reklamy, filmu, rozhlasu, hudby. Přeložili M. Váňa a M. Hauser. 62 stran, cena 128 Kč. 2009 (dotisk 2010, 2019).

Aristotelés, *Metafyzika A*

Metafyzika A je úvodní knihou souboru Aristotelových spisů věnovaných otázkám první filosofie. Aristotelés zde definuje filosofii jako vědu o prvních počátcích a příčinách. Na pozadí své vlastní nauky o příčinách podává přehled názorů svých předchůdců od Thaléta přes pythagorejce až po Platóna a podrobuje je kritice. Nový český překlad F. Karfíka. 71 stran, cena 118 Kč. 2015.

M. Balabán, *Víra (u) Václava Havla*.
Noetický sestřih Havlových Dopisů Olze

Posametový prezident Václav Havel, politik, spisovatel a meditační, se představuje ve svých *Dopisech Olze* také jako filosof, i když se nesnaží podat ucelený noetický koncept. Havlovy úvahy, někdy s filosofickým vyústěním, lze soustředit kolem pojmu *víra*. Víra je Havlovi „stav ducha“ nebo „duchovní zkušenost“, je to vztahování se k „absolutnímu horizontu“; je to vztahování ke smyslu všeho bytí. Havlův „Bůh“ není objekt, věc nad

jinými věcmi. Je to osobní tajemství, (extatická) záležitost ústící do personálního objektivna. Absolutní horizont (víry) není z tohoto světa, není to svět, je to pravda. 58 stran, cena 98 Kč. 2009.

H.-G. Gadamer, *Problém dějinného vědomí*

Středobodem předložených přednášek je zrod dějinného vědomí v humanitních vědách. Gadamer načrtává, jak se toto vědomí vyvíjelo napříč Schleiermacherovým, Hegelovým, Droysenovým a Diltheyovým dílem. Zvláštní důraz klade na Heideggerovu hermeneutiku fakticity. Na pozadí této skici rozvíjí vlastní koncepci hermeneutiky. Přednášky proslovené před francouzským publikem krátce po sepsání knihy *Pravda a metoda* tak čtenáři nabízejí výstižný úvod do Gadamerova hlavního díla. Přeložili J. Sokol a J. Němec. 99 stran, cena 148 Kč. 2019.

M. Heidegger, *Anaximandrův výrok**

Studie z roku 1946 pochází ze sbírky textů vydané autorem v roce 1950 pod názvem *Holzwege*. Studie promýšlí jeden z nejstarších filosofických výroků, podává jeho výklad a zdůvodňuje jeho svérázný překlad. Autor se snaží ukázat, jaký význam má promýšlení Anaximandrova výroku pro porozumění rozdílu mezi celkem jsoucím a bytím. Osvětlení tohoto rozdílu pak má přispět k odstranění zapomenutosti na bytí a zásadním způsobem pomoci překonat zmatek, v němž se nachází dnešní člověk, posedlý světovládou a bezmezným ovládnutím přírody. Přeložil I. Chvatík. 87 stran. 2012.

M. Heidegger, *Rozhovory k osmdesátým narozeninám*

Titul obsahuje dva rozhovory, které poskytl Heidegger francouzskému časopisu *L'Express* (1969) a německé televizi *ZDF* (1969). „Málokteré jméno má ve světě ducha stejnou váhu jako jméno Martina Heideggera,“ píše Richard Wisser v úvodu malé knížky vzpomínek na přátelství s jubilantem, v níž byl rovněž uveřejněn text filosofova interview pro německou televizi. „Naše doba není chudá na velké osobnosti. Mnoho lidí dnes přemýšlí, málo je však velkých myslitelů,“ píše Richard Wisser a pokračuje: „Pro Martina Heideggera, který byl nazván myslitelem v nuzné době, se myšlení stalo životní záležitostí. Oprostil toto slovo od nánosů, kterými je kontaminuje běžný jazyk, když je používá pro pouhou

duchaplnost, plánování či badatelství. V narůstající bezmyšlenkovitosti dnešní doby udržel při životě povědomí o nezbytnosti klidného a rozvázného zamyšlení. Komu dnes přijde slovo ‚myslet‘ na mysl, pomyslí především na Martina Heideggera, jehož myšlení nemůže nikdo, kdo myslí, obejít. Heidegger ukázal, že myšlení může být záležitostí každého dne, aniž by se stalo něčím pouze každodenním.“ Přeložili I. Chvatík a J. Němec. 52 stran, cena 98 Kč. 2013.

M. Heidegger, „*Už jen nějaký bůh nás může zachránit*“.
*Rozhovor s M. Heideggerem pro německý časopis Der Spiegel**

V roce 1966 Heidegger napsal čtenářský dopis časopisu *Spiegel*, v němž projevil nesouhlas s některými údaji o svém chování za třetí říše šířenými v literatuře. Po dvaceti letech jeho mlčení k tomuto tématu byl jeho krok něčím senzačním. Redaktoři R. Augstein a G. Wolff uskutečnili ještě téhož roku s Heideggerem rozhovor, který dalekosáhle přesáhl problematiku jeho postojů za vlády nacismu a zachytil jeho názory na současný stav světa. Na Heideggerovo přání byl rozhovor uveřejněn až po jeho smrti roku 1976, tedy 10 let poté, co k němu došlo. Dodnes nicméně neztratil na zajímavosti. Přeložil I. Chvatík. 53 stran. 2013.

M. Heidegger, *Věk obrazu světa**

Přednáška, která se v originále jmenuje *Die Zeit des Weltbildes*, byla několikrát přednesena v letech 1935–1936 a uveřejněna ve sbírce textů vydané autorem v roce 1950 pod názvem *Holzwege*. Dodatek byl sepsán v roce 1956 a poprvé uveřejněn spolu s přednáškou v roce 1960. Studie promýšlí a problematizuje metafyzické pojetí jsoucna a pravdy prostupující všemi jevy, které charakterizují epochu novověku. Pro podrobnou analýzu si vybírá jeden z nich, totiž fenomén moderní vědy, výzkumu a techniky a podává jeho výklad, který je dodnes vysoce aktuální. Přeložil I. Chvatík. 63 stran. 2013.

D. Henrich, *Základní struktura filosofie moderní doby*

Emeritovaný historik filosofie z university v Mnichově se v této přednášce, později přepracované do stati, pokouší o alternativní výklad novověku z hobbesovského pojmu zachování (*conservatio sui*) jako o alternativu k heideggerovskému sebevědomí. Se-

bezachování je pro Henricha základem moderního aktivismu, snahy o sebeprosazení a prosazení pluralitních hodnot. Přeložili M. Havelka, J. Karásek a I. Chvatík. 71 stran, cena 98 Kč. 2009.

K. Jaspers, *Mezní situace**

Zásadním dílem německého filosofa Karla Jaspersa je třísvazková kniha *Philosophie*. Titul z ní přináší překlad klíčové části 2. svazku, konkrétně 7. kapitoly s názvem „Grenzsituationen“. Jedná se o text, v němž je z celého Jaspersova díla vůbec nejobširněji vyložena jeho koncepce tzv. „mezních situací“. Jaspers zde nejenom objasňuje specifičnost mezních situací obecně a jejich význam pro stávání se existencí, ale především postupně analyzuje jednotlivé mezní situace: smrt, utrpení, boj a vinu. Vzhledem k významu konceptu mezních situací v Jaspersově filosofii existence, ale též k jeho relevanci pro další obory, jako je psychologie, teologie, lékařství či paliativní péče, lze očekávat, že kniha bude sloužit jako cenný studijní materiál pro studenty a badatele nejenom z oboru filosofie, ale i jiných disciplín. Jelikož se téma tohoto textu se citelně dotýká každého člověka, může kniha oslovit i širší čtenářskou obec. Přeložil V. Němec. 103 stran. 2016.

I. Kant, *Úvod ke Kritice soudnosti. První verze*

Jedná se o první verzi úvodu do *Kritiky soudnosti* z r. 1790, která nikdy za Kantova života nevyšla. Autor se v ní opírá o analýzu soudnosti a odhaluje její specifický apriorní normativ, jenž identifikuje v principu účelnosti. První verze úvodu na rozdíl od verze napsané pro druhé vydání třetí *Kritiky* v r. 1793 tematizuje navíc specificky filosofickou problematiku, totiž problém filosofie jako systému. Přeložil J. Karásek. 87 stran, cena 138 Kč. 2011 (dotisk 2020).

P. Kouba, *Řeč a zjevnost*

Studie *Řeč a zjevnost* stručně načrtává pojetí řeči a rozumění v Heideggerově *Bytí a času* a poté se věnuje způsobu, jímž dnes raného Heideggera recipuje americký normativní pragmatismus (Dreyfus, Brandom, Crowell ad.). Problematické body této recepce umožňují exponovat na malé ploše obecnější rozdíl mezi filosofiemi jazyka (komunikace) a filosofií rozumění, jež řeč a řečovou povahu zkušenosti spojuje s temporalitou a situovaností

lidského bytí. Tento rozdíl, který udržoval a udržuje velkou část moderní filosofické diskuse v mimoběžných drahách, chce *Řeč a zjevnost* zachytit na půdě prohloubeného pojmu rozumění. Vodítkem je při tom pokus upřesnit a nově využít všeobecně přijímanou, ale málo promyšlenou distinkci mezi jazykem a řečí. Pouze ve sféře řeči lze totiž vykázat, že mluvit o věci znamená nejen sdílet významy, nýbrž být ve světě s druhými a proti druhým. 77 stran, cena 98 Kč. 2017.

M. Merleau-Ponty, *Proměna vnímání a zkušenost pravdy. Podklady ke kandidatuře na Collège de France*

Svazek zahrnuje dva Merleau-Pontyho texty ze sklonku r. 1951, jejichž původním účelem bylo představit jej přijímací komisi jako kandidáta na prestižní Collège de France. Texty obsahují zpracované shrnutí Merleau-Pontyho prvních publikací (*Struktura chování, Fenomenologie vnímání*) i popis projektů, na nichž právě pracoval (*Próza světa*) a které plánoval (*Viditelné a neviditelné*), především však přehled problémů a témat, jimž se chtěl věnovat ve své výuce na Collège. Na rozdíl od naprosté většiny ostatních materiálů vydávaných po Merleau-Pontyho smrti tak texty ke kandidatuře představují filosofův myšlenkový projekt jako jednotnou stavbu, v níž je propojeno mnoho dílčích, na první pohled ne zcela souvisejících témat. Středobodem všech zamýšlených zkoumání tak je otázka, jak se tělesně-perceptivní život, jehož specifickou podobu Merleau-Ponty popsal ve svých prvních knihách, prodlužuje a proměňuje s nástupem kulturních nástrojů a řeči a vede ke „zkušenosti pravdy“, tj. k překročení naší dílčí situace v poznání. Přeložil J. Halák. 71 stran, cena 98 Kč. 2018.

M. Merleau-Ponty, *Svět vnímání*

Sedm promluv, které Maurice Merleau-Ponty napsal pro rozhlasový pořad nazvaný „Hodinka francouzské kultury“, bylo uvedeno v podání samotného autora v roce 1948. Obecným tématem tohoto pořadu bylo „utváření myšlení“. Přeložila K. Gajdošová. 79 stran, cena 98 Kč. 2008 (dotisk 2013).

F. Nietzsche, *O pravdě a lži ve smyslu nikoli morálním*

Jeden z nejznámějších krátkých textů Nietzscheho raného období (z roku 1873), za autorova života nevydaný. Obsahuje první ná-

běh ke kritice metafyziky, který vychází z metaforičnosti lidského poznání. K textu jsou připojeny tematicky související záznamy z pozůstalosti z téže doby. Přeložila V. Koubová. 59 stran, cena 98 Kč. 2007, 2010, 2017.

J. Patočka, *Dvě máchovské studie*

Dvě studie věnované filosofické interpretaci Máchova básnického díla. První z nich, *Symbol země u K. H. Máchy*, vyšla v roce 1944, druhá, *Čas, věčnost a časovost v Máchově díle*, byla původně vydána ve sborníku *Realita slova Máchova* (1967). 95 stran, cena 98 Kč. 2007.

J. Patočka, *Negativní platonismus*

Programové shrnutí Patočkových úvah na téma filosofie svobody z počátku padesátých let. Na přelomu 40. a 50. let 20. století koncipoval Patočka pod tímto titulem systematický filosofický rozvrh sahající od otázek ontologických až po analýzu současných forem civilizace. Krátký text *Negativní platonismus* formuluje jeho myšlenkové jádro. 71 stran, cena 128 Kč. 2007 (dotisk 2019).

Plútarchos, *O Sókratově daimoniū*

Plútarchos zasadil svůj spis *O Sókratově daimoniū* žánrově na pomezí historické novely a filosofického dialogu, do rámce skutečných událostí konce roku 378 př. Kr. v Thébách, kdy místní demokraté spolu se skupinou exulantů svrhli oligarchy vládnoucí krvavě a krutě pod ochranou spartské posádky. Spiklenci se scházejí v thébském Simmiově domě pod záminkou hovorů o filosofii. O jejich jednáních, činech a rozmluvách na filosofická témata, jež vedou mezi konspiracemi, referuje o něco později hostitelům v Athénách jeden z účastníků převratu, Kafisias, bratr nejslavnějšího thébského vojevůdce Epameinóna. Přeložil a poznámkami opatřil D. Korte. 109 stran, cena 158 Kč. 2020.

Plútarchos, *Proč už Pythie nevěští ve verších*

Řecký filosof, historik a esejista, jenž ve svých dílech často řešil náboženské otázky. Pojednání je součástí řady dialogů, jejichž děj je zasazen do delfské věštírny a dotýká se otázek spojených s jejím fungováním. Plútarchos, který na sklonku života působil jako

Apollónův kněz v Delfách, zde reflektuje skutečnost, že zatímco za starých časů byly nejslavnější věštby vydávány v hexametrech, v jeho době jsou takřka výhradně prozaické. V rámci různorodé diskuse se snaží vymezit vztah mezi lidským a božským faktorem při inspirovaném věštění a hájí názor, že zmizení veršovaných věštek je důsledkem proměny ducha doby, nikoli známkou ochabnutí věšterné síly Delf. Přeložil a poznámkami opatřil R. Chlup. 78 stran, cena 98 Kč. 2006.

F. Ravaisson, *O zvyku*

Pojednání *O zvyku* (*De l'habitude*, 1838) je nejvýznamnějším Ravaissonovým spisem. Vychází v něm především z Aristotela, ale i z francouzských spiritualistů (Maine de Biran) a přírodovědců přelomu 18. a 19. století. Svou analýzu zvyku zasazuje na jedné straně do kontextu obecné filosofie přírody, aby stanovil, jaký typ jsoucnů může zvyk (trvalou dispozici) získat. Na druhé straně vztahuje fenomén zvyku k filosofii ducha, neboť duch získávající určitý návyk přestává být plně sebevědomý a plně svobodný, získává zčásti neměnnou „přirozenost“. Fenomén zvyku ukazuje na ontologickou jednotu přírody a ducha. Jak v oblasti přírody, tak v oblasti svobody, která se stala zvykem, nacházíme tutéž nereflektovanou spontaneitu. Přeložili M. Haloun, L. Šarkadyová, Š. Grimmich a J. Lockenbauer. 71 stran, cena 98 Kč. 2014.

F. Schiller, *O tragickém umění*

Dvě Schillerovy stati o tragickém umění (*O příčině potěšení z tragických předmětů*, *O tragickém umění*) nejpůsobivěji vyslovují jeho myšlenku o očištné a výchovné roli umění. Přeložila P. Valentová. 62 stran, cena 80 Kč. 2005.

C. Schmitt, *Římský katolicismus a politická forma*

Ve svém raném díle se Schmitt zaměřuje na specifickou povahu racionality spojené s katolickou církví, kterou staví do kontraposice vůči myšlení ekonomicko-technického věku. Význačnost *ratio* stojícího v pozadí moci či lépe autority katolické církve nachází především ve schopnosti být jednotou protikladů a reprezentovat či zpřítomňovat duchovní ideu, resp. osobu. Ekonomické myšlení není podle výkladu německého filosofa reprezentace schopno, neboť za ním nestojí žádná ideu či entita k repre-

zentování, takže nakonec není schopno ani politiky v pregnantním smyslu. Přeložil L. Kollert. 61 stran, 98 Kč. 2013.

Tertullianus, *Mučedníkům*

Ve spise *Mučedníkům* se Tertullianus obrací na křesťany, kteří ve vězení očekávají mučednickou smrt, a snaží se je povzbudit, aby vytrvali ve svém odhodlání a nebáli se pro Boha zemřít. Pro tento jeho záměr se však zcela nehodila ani jedna z klasických literárních forem, které předepisovala antická tradice, tedy ani „útěcha“ (*consolatio*), ani „povzbuzení“ (*exhortatio*). Tertullianus proto obě formy smísil, podle starobylé rétorické tradice sahající až k Aristotelovi a detailně propracované Quintilianem je doplnil o „pohanská“ exempla, charakteristický motiv filosofické diatriby, a vytvořil tak žánr nový, specifický a křesťanský, jež někteří badatelé neváhají počítat mezi nejpůsobivější díla svého druhu z celého starověkého křesťanství. Přeložil a úvodem a poznámkami opatřil P. Kitzler. 56 stran, cena 98 Kč. 2019.

E. Voegelin, *Politická náboženství*

Krátký spis z r. 1938 představuje jedno z nejdůležitějších Voegelinových děl. Ukazuje strukturální podobu ideologických masových hnutí (fašismu, nacismu, komunismu) s politickými náboženstvími, interpretuje je jako jejich sekularizovanou podobu a zařazuje do jejich historického vývoje. Kniha podnítila trvalou diskusi o vztahu sekulární politiky a kultury k náboženství, která dnes nově získává na aktualitě. Přeložil J. Frei. 87 stran, cena 138 Kč. 2016.

DĚJINY FILOSOFIE

V této řadě vycházejí české překlady současných nejlepších monografií k jednotlivým obdobím dějin evropské filosofie

Sv. 1

G. S. Kirk – J. E. Raven – M. Schofield,

Předsókratovští filosofové. Kritické dějiny s vybranými texty

Základní monografie o předsókratovské filosofii, seznamující s posledním stavem bádání. Kniha obsahuje rozsáhlý výběr staro-

řeckých textů s českými překlady. Přeložili F. Karfík, P. Kolev a T. Vítek. 663 stran, cena 648 Kč. 2004 (dotisk 2019).

Sv. 2

A. Graeser, *Řecká filosofie klasického období.
Sofisté, Sókratés a sokratikové, Platón a Aristotelés**

Tento svazek zahrnuje sofisty, Sókrata, sokratiky, Platóna a Aristotela. Přeložil M. Petříček. 445 stran. 2000.

Sv. 3

A. A. Long, *Hellénistická filosofie.
Stoikové, epikurejci, skeptikové*

Kniha mapuje hlavní směry řecké filosofie (epikureismus, skepticismus, stoicismus aj.) po smrti Alexandra Velikého do konce římské republiky. Přeložil P. Kolev. 341 stran, cena 398 Kč. 2003, 2020.

Sv. 5

A. de Libera, *Filosofie v období středověku.
Byzanc, země islámu, židovské obce a latinský Západ*

Profesor Collège de France Alain de Libera, jehož klíčová monografie *Penser au Moyen Âge* z roku 1991 a dlouhá řada dalších objavitelských článků a knižních analýz podstatným způsobem změnila historiografii středověkého myšlení, předkládá v této knize souvislý esej o komplexní *historičnosti* středověké filosofie v jejích institucionálních a politických rámcích. De Liberova kniha je významnou měrou zaměřena polemicky proti obvyklým synoptickým prezentacím „středověkého myšlení“ v singuláru; autorovým úmyslem rozhodně není podat učebnicově vyrovnaný přehled všech významných postav a témat. Jeho hlavní snahou je představit různé konstelace toho, jak staletími označovanými za středověká procházelo antické dědictví a získávalo – v křesťanském, islámském i židovském kulturním prostředí – nové akcenty a podoby. Přeložil M. Pokorný. 493 stran, cena 589 Kč. 2001, 2019.

Sv. 8

W. Röd, *Novověká filosofie I.*
Od Francise Bacona po Spinozu

Dějiny filosofie od Bacona po Spinozu (Descartes, Pascal, Hobbes a další). Přeložil J. Karásek. 383 stran, cena 418 Kč. 2001 (dotisk 2016).

Sv. 9

W. Röd, *Novověká filosofie II.*
Od Newtona po Rousseaua

Dějiny filosofie od Newtona po Rousseaua (Locke, Leibniz, Berkeley, Wolff, Lessing, Hume a další). Přeložil J. Karásek. 578 stran, cena 628 Kč. 2004, 2020.

Sv. 10/1

W. Röd, *Německá klasická filosofie I.*
Od Kanta k Schopenhauerovi

Tento svazek představuje Kantovo přelomové dílo ve všech jeho aspektech. Další část knihy je věnována bohatému působení Kantovy filosofie. Nejvýznamnější z myslitelů, kteří se kriticky vyrovnávají s Kantem, je Schopenhauer, jehož dílo *Svět jako vůle a představa* bezprostředně vyrůstá z kritického zhodnocení Kantovy filosofie. Přeložil J. Karásek. 351 stran, 428 Kč. 2016.

Sv. 10/2

W. Jaeschke – A. Arndt, *Německá klasická filosofie II.*
Od Fichta po Hegela

Svazek od autorů Jaeschkeho a Arndta pojednává o filosoficky plodném období, v němž se myslitelé jako Fichte, Schelling a Hegel vyrovnávají s Kantovou filosofií. Autoři se nevěnují jen ústředním postavám německého idealismu, ale seznamují čtenáře s obnoveným zájmem o Spinozovo myšlení, s filosofickým odkazem raných romantiků či se „sporem o atheismus“. Přeložila T. Matějčková. 367 stran, 468 Kč. 2016.

Sv. 12

H. Holzhey – W. Röd, *Filosofie 19. a 20 století II.*
*Novokantovství, idealismus, realismus a fenomenologie**

Tento svazek se zabývá počátky současného filosofického myšlení a jeho hlavními představiteli na přelomu 19. a počátku 20. století. Obsahuje výklad hlavních myšlenkových proudů této doby soustředěných kolem novokantismu, idealismu, realismu a fenomenologie. Zahrnuje celou škálu myslitelů od H. Cohena a E. Cassirera přes E. Husserla, M. Schelera a M. Merleau-Pontyho na jedné straně a H. Plessnera, A. Gehlena a B. Croceho na straně druhé až k M. Weberovi či G. Lukácsovi. Přeložil M. Pokorný. 515 stran. 2006.

Sv. 13

R. Thurnher – W. Röd – H. Schmidinger,
Filosofie 19. a 20 století III.
*Filosofie života a filosofie existence**

Svazek se věnuje filosofii na přelomu 19. a 20. století a obsahuje detailní výklad hlavních myšlenkových proudů té doby soustředěných kolem filosofie života a filosofie existence. Zahrnuje širokou škálu myslitelů od S. Kierkegaarda a F. Nietzscheho přes H. Bergsona a O. y Gassetta až k francouzským existencialistům (J.-P. Sartre a A. Camus) a německým myslitelům existence (K. Jaspers, M. Heidegger). Přeložil M. Petříček. 523 stran. 2009.

DĚJINY POLITICKÉHO MYŠLENÍ

V této řadě vycházejí původní práce českých badatelů
k jednotlivým obdobím dějin politického myšlení

Sv. II/1

V. Herold – I. Müller – A. Havlíček (vyd.),
Politické myšlení raného křesťanství a středověku

V první části druhého svazku dějin politického myšlení je podán systematický a kritický výklad politického myšlení od počátků křesťanství až po vrcholný středověk. Velká pozornost je věnována ranému křesťanství, Augustinovi, byzantskému, arabskému a židovskému politickému myšlení, počátkům českého politic-

kého myšlení, zápasu mezi světskou a duchovní mocí v letech 1050–1200 a Tomáši Akvinskému. 647 stran, cena 638 Kč. 2012.

Sv. II/2

V. Herold – I. Müller – A. Havlíček (vyd.),
Politické myšlení pozdního středověku a reformace

Ve druhé části druhého svazku dějin politického myšlení je podán systematický a kritický výklad politického myšlení od krize středověku až po evropskou reformaci. Velká pozornost je věnována Dantemu, Ockhamovi a Marsiliovovi, státní theologii Karla IV., počátkům konciliarismu, ideovým kořenům reformace v českých zemích, Janu Husovi, husitskému hnutí, Petru Chelčickému, Mikuláši Kusánskému a evropské reformaci. 519 stran, cena 578 Kč. 2012.

KNIHOVNA POLITICKÉHO MYŠLENÍ

H. Arendtová, *Eichmann v Jeruzalémě.*
Zpráva o banalitě zla

Klasické dílo politického myšlení, které ve své době vzbudilo značné kontroverze. Autorka se v roce 1961 vydala jako reportérka do Jeruzaléma, kde sledovala soud s nacistickým funkcionářem Adolfem Eichmannem. Ze statí původně určených pro magazín *The New Yorker* vznikla kniha, která je vlastně filosofickou reportáží. Kromě popisu okolností soudu, při němž uplatňuje svoji schopnost přesného pozorování, formuluje rovněž filosofické teze, které tvoří rámec, v němž lze uvažovat o vině a odpovědnosti v nacistickém Německu. Kniha měla bouřlivou odezvu a vyvolala spory, jež filosof Isaiah Berlin označil dokonce za „občanskou válku intelektuálů“. Mezi dodnes nejdiskutovanější postřehy Hannah Arendtové patří teze, že zlo spáchané Eichmannem mělo kořeny v absenci myšlení a „banálnosti“. Přeložil M. Palouš. Nové, opravené vydání, v OIKOYMENH první. 325 stran, cena 398 Kč. 2019.

H. Arendtová, *Mezi minulostí a budoucností.*
Osm cvičení v politickém myšlení

Eseje, v nichž se Hannah Arendtová táže po povaze svobody, autority a dějin, pojí motiv osudového přeryvu: přerušení západní filosofické tradice vyústilo v totalitu dvacátého století. Knihu publikovanou poprvé r. 1961 proto uvádí výrokem Reného Chara, francouzského básníka a člena odporu v době nacistické okupace Francie: „Naše dědictví nám nebylo odkázáno žádnou závětí.“ Citát, který se jako ozvěna nese osmi eseji, poukazuje k obtížné pozici moderního člověka: mezi minulostí a budoucností se rozvěvela propast, k jejímuž přemostění nelze užít zděděné pojmy. Přeložili M. Palouš a T. Suchomel. Nové, opravené vydání, v OIKOYMENH první. 299 stran, cena 428 Kč. 2019.

B. Constant, *Principy politiky*

Principy politiky jsou Constantovým hlavním politickým spisem, systematickým přednesem jeho politické teorie. Obsahují zásady, které autor později rozvinul ve svých spisech a které hájil v praktické politice. Constant zde reflektuje Montesquieuova *Ducha zákonů*, kriticky se vypořádává s Rousseauem a navazuje na ekonomickou teorii Adama Smitha. Jeho kniha je reflexí toho, co pro politické myšlení znamenal otřes Francouzské revoluce. Předložený svazek obsahuje první český překlad rukopisné verze *Principů politiky* z roku 1806. Tato verze je výrazně delší než spis vydaný roku 1815, Constant zde navíc mnohem odvážněji rozvíjí své teze. Rukopisná verze *Principů politiky* vyvrátila pochyby ohledně jednoty Constantova myšlení a potvrdila jeho význam pro politickou teorii klasického liberalismu, za jejíhož předního představitele je dnes Constant považován. Překlad obsahuje Constantovy poznámky a je doplněn vysvětlivkami. Přeložila H. Fořtová. 441 stran, cena 478 Kč. 2018.

E. Jünger, *Chůze lesem**

Lesní chodec coby člověk odolávající totalitní moci a bojující proti ní za svobodu. „... Svoboda sama je však nesmrtelná, být nosí pokaždé šat své doby. Nadto musí být vždy znovu dobývána.“ Alegorický politický manifest známého německého filosofa, beletristy a esejisty, blízkého svým myšlením M. Heideggerovi. Přeložili M. Petříček a J. Němec. 75 stran. 1994, 2018.

J. S. Mill, *Vybrané spisy o etice, společnosti a politice I*

První díl rozsáhlého výboru z Millova díla představuje Milla především v kritické návaznosti na zakladatele utilitarismu Jeremyho Benthama: svazek obsahuje Millovu klasickou stať *Utilitarismus* a jeho rozsáhlé intelektuální portréty Benthama a Coleridge jakožto nejvýznamnějších reprezentantů obou proudů dobového britského myšlení, reformního a konzervativního. Dodatek svazku tvoří úvodních pět kapitol z Benthamova klasického spisu *Úvod k principům morálky a zákonodárství*. Přeložili K. Šprunk a M. Pokorný. 229 stran, cena 338 Kč. 2016.

J. S. Mill, *Vybrané spisy o etice, společnosti a politice II*

Od svého otce zdědil John Stuart Mill zájem o institucionální, politickou a právní reformu a také kontakt s osobou i dílem Jeremyho Benthama. Pod vlivem autorů, jako byl Coleridge, Carlyle, Goethe či Wordsworth, se radikalismus původní verze utilitarismu pokusil zmírnit a více zdůrazňoval význam kultivace našich vloh, citů a představitosti. Druhý svazek výboru z Millova díla obsahuje v nových překladech Millovy klasické spisy *O svobodě* a *Úvahy o zastupitelské vládě*, věnované základním charakteristikám liberální společnosti, tedy svobodě slova a volebnímu právu. Přeložili M. Pokorný, O. Beran a F. Vahalík. 375 stran, cena 428 Kč. 2018.

M. Oakeshott, *Racionalismus v politice*

Oakeshottovo dílo je pojímáno jako zásadní příspěvek do konzervativní tradice. Vybrané eseje ho ukazují jako myslitele, který promýšlí otázky, jako jsou podstata politična, lidské přirozenosti, racionality, vztahu mezi politikou a hodnotami, času a historie aj. Nabízený svazek, z velké části výběr z jeho poválečných článků, které vyšly v roce 1962 pod titulem *Rationalism in Politics and Other Essays*, podává obraz jeho politického myšlení. Přeložil O. Vochoč. 226 stran, cena 348 Kč. 2020.

J.-J. Rousseau, *Úvahy o polské vládě
a o její zamýšlené reformě*

Úvahy o polské vládě (1771) jsou posledním Rousseauovým politickým dílem. Vznikly v době, kdy se Rousseau po mnohých peripetích vrátil v červnu 1770 do Paříže a věnoval se psaní bio-

grafických děl, která podle autorova přání vyšla až po jeho smrti. Impulsem pro vznik *Úvah* byla žádost vzbouřených polských konfederátů o sepsání reformy polské ústavy. Rousseau této žádosti vyhověl pod podmínkou, že jeho spis nebude zveřejněn, ilegální kopie díla však v Paříži kolovaly již rok po jeho dokončení. Rousseau v tomto spisu řeší možnost přežití polského národa ve chvíli ohrožení státní existence Polska. Předjímá tak národnostní hnutí 19. století a opět se ukazuje jako bytostně originální myslitel. *Úvahy o polské vládě* svými četnými odkazy na *Společenskou smlouvu* potvrzují jednotu autorova politického myšlení i to, že Rousseau ani v pozdní fázi svého života neztratil nic ze síly své výřečnosti a svého přesvědčení. Překlad je doplněn vysvětlivkami překladatelky, rejstříkem, seznamem literatury a doslovem zasazujícím tento spis do dobových reálií. Přeložila H. Fořtová. 150 stran, cena 168 Kč. 2019.

L. Strauss, *Eseje o politické filosofii I*

První díl chystaného dvousvazkového výboru nejvýznamnějších článků L. Strausse, tvůrce svébytného pojetí politické filosofie a zakladatele vlivné školy politického myšlení. Výbor je koncipován tak, aby čtenáře seznámil s oběma pilíři Strausovy koncepce, v níž systematická zkoumání jsou vždy opřena o výsledky bádání v oblasti dějin politického myšlení. První svazek obsahuje texty zkoumající pojmy politické filosofie, modernity, dějin a přirozeného zákona. Přeložili M. Mocek, V. Sochor a J. Šindelář. 273 stran, cena 348 Kč. 2018.

E. Voegelin, *Věda, politika a gnóze a další texty*

V 50. letech rozvinul Eric Voegelin tezi o gnostické povaze modernity. Teze narazila na zásadní kritiku, dnes však s diferenciací přístupů k projektu moderny znovu nabývá na aktualitě. Tento svazek přináší nejdůležitější texty, v nichž Voegelin analyzuje základní rysy gnóze a snaží se ukázat jejich přítomnost v moderní politické teorii, filosofii dějin i praktické politice. Přeložil J. Frei. 101 stran, cena 158 Kč. 2018.

DĚJINY NÁBOŽENSKÉHO MYŠLENÍ

Dějiny náboženského myšlení Mircea Eliadeho

M. Eliade, *Dějiny náboženského myšlení I.*
Od doby kamenné po eleusinská mystéria

První díl *Dějin náboženského myšlení* – proslulého díla, do něhož rumunský historik náboženství Mircea Eliade shrnul výsledky své celoživotní práce –, *Od doby kamenné po eleusinská mystéria*, zachycuje nejstarší vrstvy dějin náboženství lidstva, od prvních projevů v prehistorickém období přes zaniklé civilizace starého Egypta, Mezopotámie, Íránu nebo chetitské říše až po rané fáze velkých světových náboženství na území Indie, Izraele a Řecka. Přeložili K. Dejmalová, F. Karfík, M. Lyčka, J. Našinec a B. Patočková. 549 stran, cena 588 Kč. 1995, 2008, 2019.

M. Eliade, *Dějiny náboženského myšlení II.*
Od Gautamy Buddha k triumfu křesťanství

Dějiny náboženského myšlení představují Eliadeho poslední velké dílo. Na rozdíl od své starší knihy *Traité d'histoire des religions*, kde se pokusil o systematický výklad morfologie projevů posvátna napříč nejrůznějšími kulturami i dějinnými epochami, líčí zde Eliade jednotlivá náboženství lidstva v jejich dějinách. Toto dílo zároveň vyjadřuje autorovo přesvědčení o základní jednotě náboženských dějin lidstva, které zároveň ukazuje jako dějiny krizí, inovací a proměn náboženského vědomí člověka, které se nepřestává vyvíjet. Druhý svazek *Dějin* je věnován náboženstvím starověké Číny, Indie, Evropy a Íránu a také judaismu až po vznik křesťanství. Přeložili K. Dejmalová, M. Lyčka, J. Našinec, B. Patočková, P. Sadílková a O. Spěváková. 549 stran, cena 578 Kč. 1996, 2014, 2019.

M. Eliade, *Dějiny náboženského myšlení III.*
Od Muhammada po dobu křesťanských reforem

Třetí svazek *Dějin náboženského myšlení* je věnován náboženstvím starověké Eurasie, křesťanství po dobu křesťanských reforem, islámu, judaismu až po chasidismus a tibetským náboženstvím. Přeložili F. Karfík, M. Lyčka a J. Našinec. 360 stran, cena 428 Kč. 1997, 2019.

M. Eliade, *Dějiny náboženského myšlení IV.*
Od epochy objevů po současnost

Závěrečný svazek *Dějin náboženského myšlení* byl napsán řadou významných religionistů a etnologů, neboť Eliade krátce před svou smrtí již neměl dost sil projekt sám dokončit. Dvanáct kapitol je věnováno především náboženským světům Austrálie, Oceánie, Japonska, Číny, Indonésie, západní a východní Afriky a Severní, Jižní a centrální Ameriky. Poslední kapitola se zabývá náboženskou kreativitou a procesem sekularizace v Evropě od dob osvícenství se zvláštním zaměřením na německou filosofii. Přeložil J. Hoblík. 551 stran, cena 589 Kč. 2007, 2008, 2019.

STAROVĚKÉ PÍSEMŇICTVÍ LEVANTY

Sv. I

J. Mynářová – J. Dušek – P. Čech – D. Antalík (vyd.),
Písemnictví starého Předního východu

Prostřednictvím sedmnácti geograficky a jazykově členěných kapitol seznamuje tento svazek čtenáře s problematikou starověkého předovýchodního písemnictví. Jednotlivé oddíly se vyznačují jednotnou základní strukturou, v níž jsou zachyceny hlavní podoby, rozsah a charakter textů. Právě jednotná forma zpracování umožňuje čtenářům sledovat jejich hlavní analogie. Každou kapitolu doprovází bohatý seznam literatury. Zvláštní pozornost je věnována písemnictví syropalestinského regionu, které je v knize představeno jako integrální, ale i odlišná součást písemnictví starověkého Předního východu v době předhellénské. Asi 830 stran, cena 698 Kč. 2013.

Sv. II

D. Antalík – P. Čech – J. Mynářová – J. Dušek (vyd.),
Na stezkách domu Baalova.
Náboženské texty literární a kultické

Tento svazek je komentovanou antologií primárních písemných pramenů literární a kultické povahy, které se bezprostředně vztahují či vznikly v prostoru starověké Syropalestiny ve 3.–1. tisíciletí př. Kr. Kniha je členěna chronologicky a geograficky, a to dle

míst nálezů příslušných textů. Značně obsáhlé jsou zejména soubory textů pocházející ze 2. tisíciletí př. Kr., a to především z jednoho z hlavních center východního Středomoří, tj. starověkého Ugaritu. 349 stran, cena 398 Kč. 2014.

Sv. III

J. Mynářová – J. Dušek – P. Čech – D. Antalík (vyd.),
Poskytni králi výmluvná slova.
Korespondence starověké Levanty

Další ze svazků komentované antologie k dějinám a kultuře syropalestinského regionu v době předhellénské je věnován korespondenci. Svazek je uspořádán chronologicky a geograficky. Z časového pohledu pokrývá úsek 3. až 1. tisíciletí před Kr. Geograficky je členěn dle lokalit, kde byly příslušné texty objeveny. Zatímco materiál 3. tisíciletí před Kr. je doložen pouze zlomkovitě, prostřednictvím dopisů z Ebly (raná doba bronzová), pak 2. tisíciletí před Kr. nabízí značné bohatství textů (Mari, Ugarit, Amarna). Materiál z 1. tisíciletí před Kr. je zastoupen především výběrem starohebrejských dopisů. 189 stran, cena 248 Kč. 2014.

Sv. IV

P. Čech – J. Mynářová – D. Antalík – J. Dušek (vyd.),
Jak je psáno. Vědecké, právní, administrativní
a školní texty starověké Levanty

Mezi písemnými prameny ze starověké Levanty tvoří nezanedbatelnou součást texty vědecké, právní, administrativní a školní povahy. Prostřednictvím komentované antologie se tak čtenář může seznámit s vývojem jednotlivých skupin textů či žánrů. Pro řazení textů má nezanedbatelnou důležitost i chronologické uspořádání, které umožňuje snadný pohled na vývoj konkrétního druhu textů. Zatímco nejstarší texty pocházejí již ze 3. tisíciletí př. Kr., tak nejmladší reprezentují bohatství doby železné v 1. tisíciletí př. Kr. 239 stran, cena 298 Kč. 2015.

Sv. V

J. Dušek – D. Antalík – P. Čech – J. Mynářová (vyd.),
Jako pták v kleci. Epigrafické památky starověké Levanty

Tento svazek obsahuje komemorativní, dedikační a náhrobní nápisy, dále pak graffiti, amulety, nápisy na pečetítkách a jiných

drobných předmětech, které byly napsány ve starověké Levantě v době bronzové, železné a perské (cca od 3. tisíciletí př. Kr. do r. 332 př. Kr.). Klínopisné písemnictví doby bronzové je zastoupeno nápisy z Eby, Mari, Terky, Emaru a Ugaritu. Nápisy z doby železné jsou ze tří oblastí Levanty. Tou první jsou aramejské státy v severní Levantě, druhou pak foinická města na pobřeží Středomořího moře a nakonec nápisy ze států jižní Levanty (Izrael, Judsko, pelištejská oblast, Ammón, Moáb a Edóm). 289 stran, cena 348 Kč. 2014.

Sv. VI

J. Mynářová (vyd.),

Počátek vítězství krále Horního a Dolního Egypta.

Dějiny starověké Levanty

Šestý svazek řady *Starověké písemnictví Levanty* představuje čtenáři historický vývoj Levanty, a to prostřednictvím syntézy písemných pramenů a hmotné kultury. Ve své úvodní části předkládá kulturně-historický vhled do prostoru starověké Levanty, a to nejen prostřednictvím písemných pramenů, ale i skrze archeologickou výpověď. Všechny klíčové historické mezníky i zásadní společenské a kulturní fenomény jsou doplněny odkazy na konkrétní texty publikované v předchozích svazcích a vytváří tak jakési *vademezum* dějin Levanty. Zvláštní pozornost je věnována vztahům Egypta a chetitské říše, tedy mocností, které se zejména ve druhé polovině 2. tis. př. Kr. významně podílely na utváření dějinného i kulturního uspořádání Levanty. Třetí část knihy pak tvoří již tradičně koncipovaná komentovaná antologie, která má čtenáři usnadnit pochopení vybraných částí úvodního historického exkursu. 294 stran, cena 348 Kč. 2015.

SEBRANÉ SPISY JANA PATOČKY

Sv. 2

J. Patočka, *Péče o duši II*

Soubor statí a přednášek o postavení člověka ve světě a v dějinách z let 1970–1977 (převážně nevydané texty a přednášky ze sedmdesátých let: *Evropa a doba poevropská*, *Platón a Evropa* atd.). Tento díl souboru *Péče o duši* obsahuje texty o duchovních

základech Evropy, jež svou tematikou tvoří přechod k vyvrcholení Patočkových úvah o dějinném bytí v *Kacířských esejích*. Patočka sestupuje při analýze krizí z konce šedesátých let k počátkům, z nichž dějinný svět v evropském smyslu vzešel, k ustavení jeho myšlenkových základů v řecké filosofii. 398 stran, cena 248 Kč. 1999.

Sv. 3

J. Patočka, *Péče o duši III*

Soubor statí, přednášek a poznámek k problematice postavení člověka ve světě a v dějinách zahrnující zejména texty ze 70. let. Závěrečný díl souboru *Péče o duši* obsahuje kromě *Kacířských esejů o filosofii dějin* (doplňených autorovými *Vlastními glosami*) další tematicky související texty. V přílohách jsou uvedeny varianty hlavních textů, Patočkovy vlastní překlady *Kacířských esejů* do němčiny a rozsáhlý soubor zredigovaných magnetofonových záznamů přednášek a diskusí, které předcházely konečnému vypracování textů pro publikaci. Závěrečnou část tvoří dodatky k předchozím svazkům *Péče o duši*. 842 stran, cena 496 Kč. 2002.

Sv. 4

J. Patočka, *Umění a čas I*

První svazek souboru statí, přednášek a poznámek k problémům umění obsahuje autorem publikované texty, jež zahrnují Patočkovy studie tematizující trojí povahu filosofické meditace soustředěné k uměleckému dílu: ve vztahu k širšímu celku vzdělanosti, ve vztahu k mýtu, ve vztahu k problému otevírajícího se smyslu, resp. pohybu lidské existence (prolomení do svobody jako otevřenosti). 543 stran, cena 368 Kč. 2004.

Sv. 5

J. Patočka, *Umění a čas II**

Druhý svazek tohoto souboru obsahuje dohotovené nepublikované texty, recenze a drobné publikované texty k problémům umění. V přílohách jsou obsaženy Patočkovy náčrty, poznámky a fragmenty a také německé originály textů z předchozích oddílů. 451 stran. 2004.

Sv. 6

J. Patočka, *Fenomenologické spisy I.*
Přirozený svět. Texty z let 1931–1949

Soubor prací, přednášek a poznámek k fenomenologii. První díl přináší texty uveřejněné do roku 1949. Jádrem svazku je disertace *Pojem evidence a jeho význam pro noetiku*, která byla obhájena na FF UK roku 1931 a která dosud nevyšla tiskem, a Patočkův habilitační spis *Přirozený svět jako filosofický problém*, publikovaný roku 1936. 471 stran, cena 398 Kč. 2008.

Sv. 7

J. Patočka, *Fenomenologické spisy II.*
Co je existence. Publikované texty z let 1965–1977

Druhý díl *Fenomenologických spisů* zahrnuje fenomenologické texty, které Jan Patočka uveřejnil doma či v zahraničí po roce 1949. Vzhledem k tomu, že v 50. letech se zabýval převážně studiem a vydáváním díla J. A. Komenského, pochází první velká práce tohoto svazku až z roku 1965. Svazek tedy obsahuje pozdní autorovu fenomenologickou tvorbu a představuje ústřední část celých *Sebraných spisů*. 669 stran, cena 596 Kč. 2010.

Sv. 8/1

J. Patočka, *Fenomenologické spisy III/1.*
Nitro a svět. Nepublikované texty ze 40. let

První svazek třetího dílu *Fenomenologických spisů* zahrnuje nepublikované rukopisy z let 1939–1945, v nichž Patočka dále rozvíjí svou koncepci fenomenologie z konce 30. let: na místo transcendentální subjektivity staví neobjektivovatelné nitro a v souvislosti s tím usiluje o vypracování nové teorie intencionality. 341 stran, cena 398 Kč. 2014.

Sv. 8/2

Jan Patočka, *Fenomenologické spisy III/2. O zjevování.*
Nepublikované studie, fragmenty a poznámky z 50.–70. let

Druhý svazek třetí části tematického souboru fenomenologických spisů Jana Patočky, tedy druhý svazek textů k fenomenologii, které autor nepublikoval, obsahuje studie, náčrtky přednášek, přípravné poznámky a fragmenty nalezené v pozůstalosti z 50.–70. let 20. století. Německy a francouzsky psaná část těchto materiálů

je zde v souladu se zásadou Sebraných spisů Jana Patočky přeložena do češtiny. V příloze jsou otištěny cizojazyčné originály textů, které dosud nebyly uveřejněny v žádné zahraniční publikaci. 817 stran, 598 Kč. 2016.

Sv. 9

J. Patočka, *Komeniologické studie I.*
Texty publikované v letech 1941–1958

První díl souboru Patočkových komeniologických studií obsahuje chronologicky uspořádané stati, recenze a příležitostné texty o J. A. Komenském publikované v letech 1941–1958. Významnou součástí komeniologických studií jsou vedle rozborů díla Komenského též Patočkovy srovnávací studie Komenského s jeho významnými současníky, především Mikulášem Kusánským, Descartem, Baconem aj., z budoucích pak především s Leibnizem a Herderem. Patočka tak v mnoha směrech překračoval pole samotné komeniologie a jeho studie jsou důležitým příspěvkem k dějinám evropské filosofie vůbec. 426 stran, cena 248 Kč. 1997.

Sv. 10

J. Patočka, *Komeniologické studie II.*
Texty publikované v letech 1959–1977

Druhý díl souboru obsahuje chronologicky uspořádané stati, recenze a příležitostné texty o J. A. Komenském, které autor publikoval v letech 1959–1977. 396 stran, cena 248 Kč. 1998.

Sv. 11

J. Patočka, *Komeniologické studie III.*
Nepublikované texty

Svazek obsahuje Patočkovu téměř dokončenou, avšak nevydanou monografii o Komenském *Didaktika a pansofie* a náčrty nepublikovaných komeniologických studií. 671 stran, cena 496 Kč. 2003.

Sv. 12

J. Patočka, *Češi I. Soubor textů k českému myšlení
a českým dějinám. Práce publikované**

Soubor textů k českým dějinám a české filosofii. Vedle knihy *O smysl dneška*, která šla krátce po svém vydání v roce 1971 do

stoupy, přináší tento svazek významné Patočkovy studie o Masarykovi, jakož i celou řadu kratších článků, úvah a glos k českým osobnostem minulosti i nedávné současnosti, včetně textů o Chartě 77. 901 stran. 2006.

Sv. 13

J. Patočka, *Češi II. Soubor textů k českému myšlení a českým dějinám. Práce nepublikované*

Tento svazek *Sebraných spisů* obsahuje mj. nedokončenou stať *Co jsou Češi*, v níž se autor zamýšlí nad smyslem českých dějin, dále přednášky o „příspěvku českých zemí k modernímu vědeckému ideálu“ proslovené v šedesátých letech v Lovani a také text o Masarykově vystoupení v kauze „hilsneriády“. 517 stran, cena 398 Kč. 2007.

Sv. 14/4

J. Patočka, *Platónova péče o duši a spravedlivý stát. Přednáškový cyklus ze školního roku 1971/72**

Rekonstrukce přednáškového cyklu Jana Patočky ze školního roku 1971–1972 pořízená na základě magnetofonových nahrávek a zápisů posluchačů. Byl to poslední cyklus, který Patočka proslavil na Filosofické fakultě University Karlovy, než byl donucen odejít do důchodu. Text zde vychází vůbec poprvé. Nebyl uveřejněn ani v samizdatovém Archivním souboru prací Jana Patočky, protože se jej teprve nedávno podařilo sestavit. 313 stran. 2012.

Sv. 15

J. Patočka, *Aristotelés, jeho předchůdci a dědicové. Texty z 50. a 60. let*

Tento svazek *Sebraných spisů* obsahuje úplný text knihy, za níž Patočka obdržel v roce 1964 od Československé akademie věd titul doktora věd (DrSc.). Monografie staví Aristotela do souvislosti vývoje pojmu pohybu od presokratiků až po vznik moderní vědy, kdy je Aristotelés vystřídán Galileem. Přitom se snaží korigovat jednostrannost vžitých představ o Aristotelovi a ukazuje, že je možno jej pochopit a vyložit pouze jako myslitele v ustavičném vývoji, který problémy klade, rozvíjí, ale neuzavírá. Svazek obsahuje rovněž materiály z pozůstalosti, které se k tématu vztahují. 635 stran, cena 548 Kč.

Sv. 20

J. Patočka, *Dopisy Václavu Richterovi.*
Soubor korespondence z pozůstalosti

Korespondence dokládá Patočkův hluboký zájem o problematiku umění a uměnovědy. Přátelská a důvěrná korespondence je zachycena ve 106 Patočkových dopisech, k nimž bohužel chybějí Richterovy protějšky. Svazek vyšel ke 100. výročí narození brněnského uměnovědce Václava Richtera. 263 stran, cena 248 Kč. 2001.

Sv. 21

J. Patočka, *Korespondence s komeniologi I.*
S přílohami o Chartě 77, norském vydání Kacířských esejů aj.

V tomto svazku je vůbec poprvé vydána Patočkova korespondence s komeniologi, např. s norskou komenioložkou českého původu M. Blekastadovou, se S. Sousedíkem, dále pak s L. Mašínovou, J. Popelovou, J. Ludvíkovským, J. Bramborou aj. Edice poskytuje pramenný základ pro úplnější poznání díla našeho předního interpreta Komenského, pro dějiny filosofie a literatury i pro politické dějiny 20. století. V tomto ohledu je zvláště cenným pramenem korespondence M. Blekastadové z doby bezprostředně po smrti J. Patočky s předními evropskými vědci (např. s L. Landgrebem, R. Jakobsonem). 653 stran, cena 548 Kč. 2011.

Sv. 22

J. Patočka, *Korespondence s komeniologi II*

V tomto svazku je poprvé zpřístupněna Patočkova korespondence se slavistou, filosofem, žákem E. Husserla a objevitelem Komenského *Obecné porady* D. Číževským, s německým filosofem výchovy, komeniologem a pozdějším vydavatelem Patočkova souborného komeniologického díla K. Schallerem a s francouzskou komenioložkou M. Denisovou. Jde o rozsáhlou a významnou součást Patočkovy komeniologické pozůstalosti, jež přesahuje úzký rámec komeniologie a přináší velmi cenné prameny pro úplnější poznání myslitelského odkazu J. Patočky. 366 stran, 348 Kč. 2011.

FONTES LATINI BOHEMORUM

Edice dosud nevydaných latinských děl českého středověku, popř. humanismu, v kritické edici s českým překladem, poznámkami a úvodní studií. Její hlavní náplní je vydávání významných spisů theologických, historických, literárních, ale také děl středověké odborné prózy (matematika, lékařství atd.).

Sv. 1

Stanislav ze Znojma, *De gracia et peccato*

Traktát o milosti a hříchu je poslední z velkých prací filosofa a theologa, který žil na přelomu 14. a 15. stol. a jehož život a činnost byly spjaty s pražskou universitou. Edici latinského textu s českou a německou předmlouvou připravila Z. Silagiová. xxxv + 191 stran, cena 279 Kč. 1997.

Sv. 2

Bratr Kolda z řádu dominikánů,
Tractatus mystici / Mystické traktáty

Dva mystické traktáty pražského dominikána Koldy – *O statečném rytíři (De strenuo milite)* a *O nebeských příbytcích (De mansionibus celestibus)* – napsané pro Kunhutu, dceru Přemysla Otakara II., a zachované v jednom z nejkrásnějších iluminovaných rukopisů české proveniencce. Edici latinského textu s českým překladem připravila D. Martínková, předmluvu napsal P. Spunar. xxviii + 91 stran + 8 stran barevné přílohy, cena 229 Kč. 1997.

Sv. 3

Křišťan z Prachatic,
Algorismus prosaycus / Základy aritmetiky

Autor (14.–15. stol.), mistr pražské university, sepsal své dílo pro výuku matematiky na artistické fakultě. Edici latinského textu s českým překladem, českou a německou úvodní studií a poznámkami připravila Z. Silagiová. lxiii + 187 stran, cena 279 Kč. 1999.

Sv. 4

Křišťan z Prachatic,

De sanguinis minucione / O pouštění krve

Spis pojednává o problematice pouštění krve žilou, jejíž součástí je i vyšetřování krve. Edici latinského textu s českým překladem, českou a německou úvodní studií a poznámkami připravila H. Florianová-Miškovská. xxvii + 114 stran, cena 265 Kč. 1999.

Sv. 5

Adam Rosacius, *Oratio panegyrica*

de Boemiae reviviscentia / Řeč oslavující ožítí Čech

Slavnostní řeč pražského humanisty z r. 1615 o dějinách vzdělanosti v českých zemích od doby cyrilometodějské do doby Rudolfa II., pronesená na půdě pražského Karolina. Edici latinského textu s českým překladem a s českou a německou předmluvou připravila D. Martínková. xxviii + 255 stran, cena 348 Kč. 2000.

Sv. 6

Quadragesimale Admontense / Quadragesimale admontské

Sbírka postních kázání neznámého autora ze 14. stol., pravděpodobně mnicha patřícího k okruhu Konráda Waldhausera. Jeho kázání, plná humorných exemplů, představují stav tehdejší společnosti a církve. Latinskou edici, překlad, poznámky a úvodní studii připravily D. Martínková, Z. Silagiová, H. Šedinová a H. Florianová. cxvii + 694 stran, cena 598 Kč. 2007.

Sv. 7

Matouš z Krakova, *Tractatus Birgittini / Brigitské traktáty*

Tato kniha obsahuje dva Matoušovy spisy: *Proposici ke svatořečení svaté Brigity Švédské*, kterou Matouš pronesl při kanonizačním procesu a v níž žádost o kanonizaci zdůvodňuje, a *Umučení Krista*, výtah z Brigitiných *Revelací*, v nichž švédská světice popisuje svou vizi posledních Kristových okamžiků. Úvodní studie přináší podrobný životopis Matoušův a rozbor jeho brigitských traktátů, kromě toho se zabývá významem a úlohou Brigitina kultu v českém prostředí. Latinskou edici, překlad, úvodní studii v české a v anglické verzi a poznámky připravila D. Breedveld-Baránková. clvi + 106 stran, cena 348 Kč. 2009.

Jan Vodňanský, *De monstruosis hominibus (Vocabularius dictus Lactifer IV) / Lidská monstra (Vokabulář zvaný Lactifer IV)*

Vocabularius dictus Lactifer je latinský slovník, jeden z prvních bohemikálních tisků (vytištěn v Plzni r. 1511). Základní soubor termínů čtvrté knihy (*De monstruosis hominibus*), jež označují individuální tělesné anomálie, podivné exotické národy a hybridní mytologická monstra, převzal autor, český františkánský kazatel, ze slovníku *Vocabularius brevilocus* německého humanisty Johanna Reuchlina a doplnil jej o jména lidských monster, jež našel v dalších dílech antických a středověkých autorů. Sám navíc vytvořil mnohé názvy monster a text obohatil o jejich české ekvivalenty. Latinskou edici, překlad, komentář a obrazovou přílohu připravila H. Šedinová. cxxiv + 249 stran (z toho 32 stran barevné obrazové přílohy). 398 Kč. 2014.

EDICE MATHESIS

V této řadě vycházejí kolektivní monografie, slovníky
a učební texty

D. Antalík, *Jak srovnávat nesrovnatelné.
Strategie mezináboženské komparace*

Autor ukazuje nejen metodické, ale i ideologické předpoklady, z nichž vycházela či vychází mezináboženská komparace v diskursu religionistiky, biblistiky a tzv. staré orientalistiky. Zvláštní pozornost věnuje různým srovnávacím „strategiím“, které tyto disciplíny uplatňovaly při výzkumu téhož, autorem preferovaného badatelského pole v podobě náboženských kultur starověkého Předního východu. Nepodává celkové dějiny odborné diskuse v rámci daných humanitních oborů, nýbrž nabízí průhled do jednoho kouta jejich dílen. 231 stran, cena 238 Kč. 2005.

J. Assmann, *Egypt ve světle teorie kultury*

Autor podává výklad faraonské kultury v údolí Nilu z hlediska teorie kultury. Přeložila L. Cejpková. 78 stran, cena 138 Kč. 1998.

M. Balabán (vyd.), *Logos a svět.*
Sborník k sedmdesátinám L. Hejdánka a J. S. Trojana

Tematicky různorodé příspěvky (např. symbolika izraelské mytologie, biblické úvahy, interpretace Rádlá, vztah evoluce a pokroku) rozebírají problematiku, která je blízká oběma evangelickým jubilatům. 289 stran, cena 148 Kč. 1997.

K. von Ballestrem – H. Ottmann (vyd.),
*Politická filosofie 20. století**

Kniha německých autorů, vydaná v r. 1990, obsahuje portréty několika významných postav a hlavních proudů filosofického myšlení o politice. Sjednocujícím ohledem sborníku je téma „filosofie a politika“ v dějinné a ideové konstelaci 20. století. Záměrem je postihnout různé současné, resp. současnost ovlivňující filosofické přístupy k fenoménu politiky, nikoli podat souhrnný přehled všech významnějších teorií o dané problematice. Přeložili P. Barša, K. Kazdová, J. Ogrodská, O. Vochoč a M. Znoj. 302 stran. 1993.

F. Culdautová, *Nástin gnostické theologie*

Autorka charakterizuje gnosticismus v jeho theologickém kontextu a gnostické pojetí neznámého boha Stvořitele-Démiurga a Spasitele konfrontuje s tradiční křesťanskou dogmatikou. Přeložil J. Kranát. 82 stran, cena 148 Kč. 1999.

J. Čapek (vyd.), *Filosofie Henri Bergsona.*
*Základní aspekty a problémy**

Monografie obsahuje studie věnované klíčovým tématům Bergsonovy filosofie (paměť, vnímání, dualismus, svoboda, pojem „intuice“, pohyb, pojem „život“). Autoři jednotlivých studií (J. Fulka, M. Petříček, O. Švec, J. Čapek, J. Hrdlička, P. Kouba, M. Čapek, A. Markoš) se také zaměřují na vztah Bergsonovy filosofie k současnosti. 189 stran. 2003.

H. R. Drobner, *Patrologie.*
Úvod do studia starokřesťanské literatury

Drobnerova příručka patrologie přináší souhrnné a přehledné chronologické podání dějin starokřesťanské literatury a nauky

církevních autorů prvních osmi staletí. Kniha slouží jako systematický úvod do oboru patrologie, shrnuje konsensuální příspěvky k jednotlivým tématům a je doplněna obsáhlou aktualizovanou bibliografií. Přeložila M. Recinová. 807 stran, 748 Kč. 2012.

I. Dubský, *Ve věci Heidegger.
Problém Heideggerovy biografie*

Předkládaná práce je věnována kontroverzním stránkám života a díla Martina Heideggera. Fariasovo „skandální odhalení“ Heideggerova příklonu k nacismu vyvolalo prudké polemiky, o nichž kniha pojednává. Dubský dospívá k závěru, že teprve korektní a korigující Safranskiho biografie uvádí souvislosti životní a myšlenkové cesty M. Heideggera na pravou míru. 109 stran, cena 138 Kč. 1997.

E. Fink – J. Patočka, *Briefe und Dokumente 1933–1977**

Celoživotní korespondence mezi Janem Patočkou a jeho německým kolegou Eugenem Finkem. Sestavili M. Heitz a B. Nessler. 190 stran. 1999.

A. Havlíček (vyd.), *Platónova Ústava a Zákony*

Česká verze textů z 1. mezinárodního pražského platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 4.–5. 4. 1997. 203 stran, cena 248 Kč. 1999.

A. Havlíček (vyd.), *Platónův dialog Hippias Menší*

Sborník textů ze 3. českého platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 25.–26. 10. 2002. 148 stran, cena 198 Kč. 2006.

A. Havlíček (vyd.), *Platónův dialog Charmidés*

Sborník textů ze 4. českého platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 11.–12. 11. 2004. 223 stran, cena 248 Kč. 2008.

A. Havlíček (vyd.), *Platónův dialog Lysis*

Sborník textů z 2. českého platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 20.–21. 10. 2000. 223 stran, cena 248 Kč. 2003.

A. Havlíček (vyd.), *Platónův dialog Menón**

Sborník textů z 1. českého platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 23.–24. 10. 1998. 109 stran. 2000.

A. Havlíček – M. Cajthaml (vyd.), *Plato's Symposium. Proceedings of the fifth Symposium Platonicum Pragense*

Sborník textů z 5. mezinárodního pražského platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 12.–15. 10. 2005. 349 stran, cena 438 Kč. 2008.

A. Havlíček – J. Jínek (vyd.), *Platónův dialog Alkibiadés*

Kolektivní monografie k Platónovu dialogu *Alkibiadés I* se zaměřuje především na téma pravosti dialogu a na vztah duše, těla a ‚já‘. 191 stran, cena 228 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 138 Kč. 2010.

A. Havlíček – J. Jínek (vyd.), *Platónův dialog Hippias Větší*

Kolektivní monografie k Platónovu dialogu *Hippias Větší* se zaměřuje především na problém krásy a idejí. 181 stran, cena 218 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 128 Kč. 2012.

A. Havlíček – J. Jínek (vyd.), *Platónův dialog Ión*

Kolektivní monografie k Platónovu dialogu *Ión* se zaměřuje především na vztah filosofie a řečnictví v klasickém Řecku. Asi 191 stran, cena 238 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 138 Kč. 2014.

A. Havlíček – F. Karfík (vyd.), *Plato's Parmenides.*

Proceedings of the fourth Symposium Platonicum Pragense

Sborník textů z 4. mezinárodního pražského platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 9.–11. 10. 2003. 323 stran, cena 398 Kč. 2005.

A. Havlíček – F. Karfík (vyd.), *Plato's Phaedo.*

*Proceedings of the second Symposium Platonicum Pragense**

Sborník textů z 2. mezinárodního pražského platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 20.–23. 10. 1999. 474 stran. 2001.

A. Havlíček – F. Karfík (vyd.), *Plato's Protagoras.*

Proceedings of the third Symposium Platonicum Pragense

Sborník textů z 3. mezinárodního pražského platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 11.–13. 10. 2001. 258 stran, cena 348 Kč. 2003.

A. Havlíček – F. Karfík (vyd.), *Plato's Sophist.*

Proceedings of the seventh Symposium Platonicum Pragense

Sborník textů ze 7. mezinárodního pražského platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 11.–14. 11. 2009. 392 stran, 428 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 258 Kč. 2012.

A. Havlíček – F. Karfík (vyd.),

The Republic and the Laws of Plato.

Proceedings of the first Symposium Platonicum Pragense

Sborník textů z 1. mezinárodního platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 4.–5. 4. 1997. 230 stran, cena 248 Kč. 1998.

A. Havlíček – F. Karfík – Š. Špínka (vyd.), *Plato's Theaetetus.*

Proceedings of the sixth Symposium Platonicum Pragense

Sborník textů z 6. mezinárodního pražského platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 17.–20. 10. 2007. 387 stran, cena 458 Kč. 2009.

A. Havlíček – K. Thein – J. Jirsa (vyd.), *Plato's Statesman.*

Proceedings of the eighth Symposium Platonicum Pragense

Sborník textů z 8. mezinárodního pražského platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 10.–12. 10. 2011. 240 stran, 298 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 178 Kč. 2013.

T. Hermann – A. Markoš (vyd.),

Emanuel Rádl – vědec a filosof / Scientist and Philosopher

Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané u příležitosti 60. výročí úmrtí a 130. výročí narození E. Rádl. V interdisciplinární výměně, která prostupuje jednotlivé tematické bloky „Biolog“, „Filosof“ a „Politický a náboženský myslitel“, jde

o aktuální otázky současné vědy a filosofie. 707 stran, cena 568 Kč. 2005.

B. Horyna, *Úvod do religionistiky**

Metodologický vstup do studia religionistiky, který vymezuje hlavní pojmy, teorie vývoje náboženství a vnitřní systematiku oboru. 131 stran. 1994.

I. Chvatík (vyd.), *Fenomén jako filosofický problém.
Sborník prací k filosofii Jana Patočky a Eugena Finka*

Sborník textů ze stejnojmenné konference, pořádané u příležitosti 90. výročí narození Jana Patočky ve dnech 6.–11. 4. 1997 v Praze. 398 stran, cena 320 Kč. 2000.

J. Jinek (vyd.), *Platónova Obrana Sókrata*

Kolektivní monografie se systematicky věnuje hlavním filosofickým problémům Platónovy *Obrany*, zejména péči o duši, povaze moudrosti a vědění a vztahu filosofa k náboženství, smrti a k obci. Zvláštní pozornost je věnována dramaturgickým kulisám, tedy situaci na soudu, a jedinečné postavě Sókratově. 186 stran, cena 258 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 148 Kč. 2017.

J. Jinek – J. Jirsa (vyd.), *Platónův dialog Euthyfrón*

Kolektivní monografie se systematicky věnuje hlavním hermeneutickým i filosofickým problémům Platónova dialogu *Euthyfrón*. Autoři se soustředí zejména na tři témata: za prvé na roli obou jeho mluvčích, za druhé na filosofický problém zbožnosti a za třetí na otázku, zda lze v dialogu nalézt rozvinutou teorii idejí. 147 stran, cena 178 Kč. 2019.

J. Jinek – V. Konrádová (vyd.), *For Friends, All Is Shared.
Friendship and Politics in Ancient Greek Political Thought*

Autoři kolektivní monografie zkoumají antické pojetí přátelství (*filia*) a jeho politický význam, a to jak v širším kontextu starořecké literatury, tak v reflexi klasických autorů, zejména Platóna a Aristotela. 262 stran, cena 288 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 168 Kč. 2017.

J. Jirsa – F. Karfík – Š. Špínka (vyd.), *Plato's Philebus. Proceedings of the ninth Symposium Platonicum Pragense*

Kolektivní monografie z 9. mezinárodního pražského platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 14.–16. 11. 2013. 238 stran, cena 338 Kč. Vydáno také jako e-kniha (PDF), cena 198 Kč. 2017.

W. Joest, *Fundamentální teologie. Problémy základů a metody teologie*

Ceněná, přehledně strukturovaná, stručná, ale přitom obsahově bohatá učebnice poskytuje vhled do základních otázek evangelické teologie. Jednotlivé kapitoly (předmět teologie, zjevení, Písmo svaté, vztah Starého a Nového zákona, víra a rozum, problém kánonu, otázka biblické hermeneutiky, teologie jako věda aj.) mají stejnou strukturu: Joest nejprve klade zásadní otázky k danému tématu a poté v kritickém rozhovoru nastiňuje reprezentativní pokusy o jejich řešení v dějinách evangelické teologie. Nakonec připojuje formou delší řady tezí vlastní odpověď. Přeložili P. Gallus a O. Kolář. 315 stran, cena 348 Kč. 2008.

J. Kis (vyd.), *Současná politická filosofie. Sborník textů anglosaských autorů 20. století*

Čítanka k politické filosofii anglosaských autorů dvacátého století (B. Ackerman, I. Berlin, R. Dworkin, F. Hayek, R. M. Hare, A. MacIntyre, T. Nagel, J. Narveson, R. Nozick, S. Okin, J. Rawls, J. Raz, C. Taylor, M. Walzer). Texty sestavil a předmluvou opatřil maďarský politolog J. Kis. Přeložili P. Barša, K. Kazdová, J. Ogrodská, O. Vochoč a M. Znoj. 501 stran, cena 278 Kč. 1997.

L. Klenicki – G. Wigoder (vyd.), *Slovník židovsko-křesťanského dialogu**

Titul je pokusem o theologické zmapování pole, na kterém se židovsko-křesťanský dialog odvíjí. Zvolená forma – židovské a křesťanské pojetí theologických pojmů – umožňuje názorné srovnání, dávající vyniknout ideovému bohatství, založenému na různosti a odlišnosti. Každý pojem je vyložen jedním křesťanským a jedním židovským autorem. Přeložil M. Lyčka. 188 stran. 1994.

J. Kuneš (vyd.), *Kantův morální zákon*

V knize, která sestává ze dvou obsáhlých textů dvou předních kantovských badatelů, Konrada Cramera a Michaela Wolffa, je probírán Kantův morální zákon jako východisko Kantovy praktické filosofie. S důrazem na Kantovu *Kritiku praktického rozumu* je především vyloženo, v jakém smyslu je morální zákon základnější než obecně známější kategorický imperativ a co znamená, že vědomí morálního zákona lze podle Kanta nazývat „faktum rozumu“. Sestavil a přeložil J. Kuneš. 115 stran, cena 178 Kč. 2018.

J. Němec – D. Souček, *Jan Patočka. Bibliografie 1928–1996**

Úplný přehled publikací předního českého filosofa J. Patočky z let 1928–1996, připravený Archivem Jana Patočky. 303 stran. 1997.

J. Patočka, *Texte – Dokumente – Bibliographie**

První vydání německy dosud nepublikovaných textů a dokumentů o Patočkových kontaktech s německými filosofy, doplněné o německé vydání bibliografie. Sestavili L. Hagedorn a H. R. Sepp. 786 stran. 1999.

H. Schmidinger, *Úvod do metafyziky*

Metafyzika se po dlouhodobém kritickém odmítání opět dostává do popředí zájmu. Do této situace na rozcestí podává Schmidingerova kniha pomocnou ruku především tím, že se poctivě vyrovnává s dosavadní kritikou metafyziky, aby pak odpovědně naznačila její další možnosti, včetně jejich kulturního a civilizačního dopadu. Předností textu je nové skloubení historického a systematického výkladu, jakož i pečlivé uvádění do základních filosofických pojmů. Přeložil a úvodní slovo napsal K. Floss. 455 stran, 498 Kč. 2012.

O. Sikora – J. Sirovátka (vyd.), *Lévinas v konfrontaci*

Kniha přináší českému čtenáři paletu dialogů myslitelů evropské tradice s Lévinasovou expresivní fenomenologií jinakosti, zastoupenou v první řadě knihou *Totalita a nekonečno*. Společným cílem statí je přispět k reflexi a dalšímu rozvíjení Lévinasovy filosofie, která je rozvíjena jako radikální polemika se zásadními proudy

evropského myšlení, i když z nich Lévinas zároveň vychází. V knize proto nechybí konfrontace s Hegelovým pojetím vztahu k druhému, Kantovou ideou autonomie, Heideggerovým rozvrhem fundamentální ontologie či Husserlovou fenomenologií. Protože zaměření knihy není historické, ale filosoficko-systematické, jsou do ní zařazeny také rozhovory s mysliteli, kteří s Lévinasem sdílejí motivy, jakými jsou tělesnost (Patočka) či vztahová existence vůči druhému (Sartre, Merleau-Ponty) a vůči Bohu (Kierkegaard, Buber). Nechybí rovněž téma myšlení diference a negace (Derrida, Adorno), motiv zranitelnosti (Butler), smrtelnosti a vztahu k jazyku (Blanchot). 278 stran, cena 298 Kč. 2020.

J. Smolík, *Kristus a jeho lid. Praktická eklesiologie*

Skriptum Evangelické theologické fakulty University Karlovy. 279 stran, cena 199 Kč. 1997.

J. Smolík, *Křesťanství bez antijudaismu*

Pohled do dějin Židů a křesťanů, objev Izraele a theologická revize antijudaismu, nové hodnocení „nového judaismu“, Bible v rukou Židů a křesťanů, Nový zákon – kniha židovská. 221 stran, cena 228 Kč. 2002.

B. Sutor, *Politická etika**

Křesťanská sociální nauka aplikovaná na oblast politické etiky. Přeložili Z. Bígl a Z. Drápala. 391 stran. 1996.

V. Suvák (vyd.), *Antisthenica Cynica Socratica*

Příspěvky v tomto výboru rekonstruují Antisthenovo myšlení v širším rámci antické filosofie. Antisthenés zde představuje spojnici mezi klasickou sókratovskou tradicí a hellénistickými formami sokratismu. Hlavní důraz je kladen na kynismus, který přejímá sókratovský odkaz právě díky Antisthenově etické nauce. 437 stran, 478 Kč. 2015.

J. Šubrt, *Římská literatura*

Dějiny latinsky psané literatury od jejích počátků v polovině 3. stol. př. Kr. až do konce 5. stol. po Kr. včetně křesťanských autorů. Černobílé ilustrace. 502 stran, cena 489 Kč. 2005.

O. Švec (vyd.), *Filosofie jednání*

Sborník příspěvků k filosofickému rozboru jednání se člení do pododdílů „Co znamená jednat?“, „Morální jednání“, „Účel jednání“, „Společensko-politický kontext jednání“, „Racionalita jednání“, „Emoce a motivace“. Jejich autoři (F. Karfík, J. Sokol, J. Čapek, O. Švec, F. Wolff, P. Canivez, B. Znepolski, S. Virvidakis, P. Kontos) v nich shrnují výsledky své práce k danému problému. 243 stran, cena 258 Kč. 2005.

Š. Špinka – A. Havlíček (vyd.), *Platónův dialog Euthydemos*

Sborník textů z 5. českého platónského symposia, konaného v Praze ve dnech 10.–11. 11. 2006. 179 stran, cena 218 Kč. 2008.

J. S. Trojan (vyd.), *Landgabe.*

*Festschrift für Jan Heller zum 70. Geburtstag**

Sborník textů k sedmdesátým narozeninám předního českého novozákonníka Jana Hellera. Anglicky a německy. 302 stran. 1995.

J. S. Trojan (vyd.), *Nepřeslechnutelná výzva. Sborník prací k 100. výročí narození českého bohoslovce J. L. Hromádky**

Do sborníku ke 100. výročí narození českého bohoslovce J. L. Hromádky přispěli J. S. Trojan, L. Hejdánek, J. Veber, J. Vokoun, J. Procházka, B. B. Bašus a P. Keřkovský. 110 stran. 1990.

FILOSOFICKÉ INTERPRETACE

Ediční řada původních i překladových studií zaměřená na interpretaci vybraných filosofických témat a textů

Sv. 1

M. Pokorný (vyd.), *Hérakleitos z Efesu. Zkušenost a řeč*

Sborník interpretačních statí (E. Hussey, Ch. Kahn, K. Robb ad.) se zaměřuje na metafyzický výklad světa a lidské existence, jak nám je přibližován v dochovaných zlomcích Hérakleita z Efesu. Tematický důraz je přitom kladen na promyšlenou mnohoznačnost Hérakleitova autorského stylu a na filosofickou relevanci

jeho svébytné poetiky; vedle souvislostí s íónskými filosofy přírody, s Parmenidem, Empedokleem či Démokritem je zkoumán také Hérakleitův vztah k Homérovi a orální epice, k Hérodotovi, Sofokleovi apod. Sestavil, přeložil a předmluvou opatřil M. Pokorný. 199 stran, cena 278 Kč. 2008.

Sv. 2

J. Fulka – A. Tesková (vyd.),

Maurice Merleau-Ponty. Založení a podstata

Myšlení Maurice Merleau-Pontyho prošlo od jeho raných prací o vnímání složitým vývojem, vedoucím až k nezavršenému pokusu o vybudování ontologie smyslově vnímatelného. Předkládaný sborník, sestavený z větší části ze sekundárních textů předních merleau-pontyovských specialistů a doplněný ukázkami Merleau-Pontyho poznámek k přednáškám věnovaným pojmu založení, nabízí různé pohledy na problematiku vymezenou dvěma pojmy, které jsou pro pozdní Merleau-Pontyho myšlení určující: pojmy ideality a založení. Vzhledem k tomu, že právě uvažování o tematice spojené s těmito dvěma pojmy vedlo některé Merleau-Pontyho následovníky k vypracování vlastních fenomenologických projektů, lze tento svazek považovat nejen za průvodce pozdní Merleau-Pontyho filosofií, ale také za průhled do současné francouzské fenomenologie. 223 stran, cena 298 Kč. 2012.

Sv. 3

J. Holba (vyd.), *Nágárdžuna. Filosofie střední cesty*

Sborník deseti článků týkajících se filosoficky i nábožensky velmi důležité mahájánové buddhistické školy madhjamaka („škola střední cesty“). Základem nesubstančního modelu madhjamaky je nauka o prázdnotě (*śūnjatá*) všech jsoucen, tzn. že všechna jsoucna bez výjimky jsou prázdná od vlastního bytí (*svabháva*). Autoři článků (J. Garfield, S. Matsumoto, C. Oetke, G. Priest, S. Ruegg, M. Siderits, T. Tillemans a P. Williams) jsou filosofové patřící mezi významné buddhology. Sborník obsahuje i překlad Jaspersovy statě o Nágárdžunovi. Edičně připravil, předmluvou a úvodním článkem opatřil J. Holba. 439 stran, cena 458 Kč. 2012.

Sv. 4

Th. Ménéssier – J. Ch. Zarka (vyd.),
Machiavelliho Vladař. Nové umění politiky

Podrobnými, avšak přehledně podanými interpretacemi osmi vybraných kapitol *Vladaře* svazek umožňuje seznámení s Machiavelliho svébytným politickým myšlením i se současným stavem bádání. Rozbory se věnují ústředním motivům spisu, jako je moc, politická inovace, republikánství, sláva, role rádce, dějiny, *fortuna* a *virtù*. Autory textů jsou L. Gerbier, P. Larivaille, Ch. Lazzeri, R. Damien, M. Vatter a oba editoři svazku. Přeložil M. Pokorný. 175 stran, cena 198 Kč. 2015.

Sv. 5

T. Koblížek – R. Roreitner (vyd.), *Hegel ve Francii.*
Francouzská recepce Hegelovy filosofie času

Recepce Hegelovy filosofie představuje klíčovou kapitolu moderního francouzského myšlení. Za zakládající spis bývá považována existenciální interpretace J. Wahla *Nešťastné vědomí v Hegelově filosofii* (1929), po níž se v rozmezí tří dekad objevila řada hegelovských prací od autorů jako A. Kojève, J. Hyppolite či É. Weil. Přestože od počátku šedesátých let přestává být hegelianismus jedním z dominantních proudů francouzské filosofie, jeho představitelé stále nabízejí interpretace významné nejen v úzkém okruhu hegelovských bádání. Například v devadesátých letech vzbudí mimořádný zájem kniha C. Malabouové *Hegelova budoucnost. Plasticita, časovost, dialektika*. Naše antologie zahrnuje překlad devíti francouzských textů. Jejich tematickým pojítkem je filosofie času, která se dotýká nejexponovanějších bodů Hegelovy nauky: ať už jde o vztah pomíjivé přírody a jejího věčného duchovního základu, o klasické téma konce dějin, jenž je pro Hegela děním svého druhu, nebo o rozdíl mezi lidským časem, který se ukládá v paměti, a nepamětným časem přírodních jsovcen. Přeložili a k vydání připravili T. Koblížek a R. Roreitner. 235 stran, cena 338 Kč. 2018.

POMFIL

V této řadě připravujeme sborníky textů zaměřené na překlady článků a studií k vybraným tématům

Sv. 1

P. Rezek (vyd.), *Idea, hypotéza a otázka.
K Platónově teorii idejí**

Sborník textů k Platónovu pojetí idejí (E. Zeller, H. Cherniss, W. Wieland, J. Patočka, R. Robinson, H. Rombach) sestavil a předmluvu napsal P. Rezek. Přeložil M. Petříček. 109 stran. 1991.

Sv. 2

P. Rezek (vyd.), *Mýtus, epos a logos**

Sborník textů k počátkům řecké filosofie (W. F. Otto, W. Schadewaldt, C. H. Kahn, B. Snell, J. Patočka) sestavil a předmluvu napsal P. Rezek. Přeložil M. Petříček. 119 stran. 1991.

Sv. 3

P. Rezek (vyd.), *Dialog, vědění, orientace.
K raným Platónovým dialogům*

Sborník textů k raným Platónovým dialogům (J. Mittelstrass, V. Goldschmidt, Th. Ebert, R. Alen, F. Neumann, H. Gundert) sestavil a předmluvu napsal P. Rezek. Přeložili P. Nováčková, D. Petříčková, P. Rezek, M. Sedláčková, P. Stuchlíková a H. Stejskalová. 127 stran, cena 41 Kč. 1992.

Sv. 4

J. Jirsa (vyd.), *Rozum, ctnosti a duše*

Studie anglosaských autorů (M. F. Burnyeat, H. Segvic, D. Sedley, J. M. Cooper aj.) k etickým tématům Platónových dialogů. Texty se zabývají problematikou intelektualistické pozice, Platónovou etikou ctností či maximou připodobnění se bohu. Sestavil a předmluvu napsal J. Jirsa. Přeložili J. Jirsa a M. Ritter. 137 stran, cena 158 Kč. 2010.

Sv. 5

P. Rezek (vyd.), *Spravedlnost jako zdatnost*

Studijní texty k Aristotelově etice (J. O. Urmson, R. Sorabji, B. Williams, W. F. R. Hardie, M. Woods) sestavil P. Rezek. Přeložili V. Hurychová, M. Pokorný a V. Zděnková. 110 stran, cena 109 Kč. 1996.

Sv. 8

J. Peregrin – S. Sousedík (vyd.), *Co je analytický výrok?**

Studijní texty k problematice analytického výroku (I. Kant, J. S. Mill, G. Frege, L. Wittgenstein, N. Malcolm, W. Quine, P. F. Strawson, H. Putnam) sestavili a úvodní studie napsali J. Peregrin a S. Sousedík. Přeložili S. Sousedík, J. Peregrin a P. Sousedík. 142 stran. 1995.

Sv. 9

J. Michálek (vyd.), *Údiv a zdrženlivost
(o naladěnosti myšlení)*

Texty uvádějící do problematiky „přechodu k jinému začátku filosofie“ v Heideggerových přednáškách od poloviny 30. let. Úvodní studii napsal, ukázky Heideggerových poznámek ze 65. svazku jeho *Sebraných spisů* a texty některých komentátorů (O. F. Bollnow, F.-W. von Herrmann, K. Held, R. Poci, P. Trawny) sestavil, přeložil a předmluvu napsal J. Michálek. 85 stran, cena 178 Kč. 1999.

Sv. 10

P. Rezek (vyd.), *Idea a třetí muž*

Sborník textů na téma „třetího muže“ v Platónových dialozích (H. Wagner, F. C. White, R. E. Allen, J. M. E. Moravcsik, G. Vlastos, F. Regen) sestavil a předmluvu napsal P. Rezek. Přeložili J. Chotaš, P. Kolev, Š. Kosík, V. Němec, P. Toman a V. Zděnková. 103 stran, 148 Kč. 1993.

Sv. 11

P. Rezek (vyd.), *Kosmos a živly*

Sborník textů k starořecké kosmologii (C. H. Kahn, G. E. R. Loyd, H.-G. Gadamer, J. Patočka, F. Solmsen) sestavil a před-

mluvu napsal P. Rezek. Přeložili Š. Kosík, M. Petříček, P. Rezek a V. Zděnková. 107 stran, 40 Kč. 1992.

Sv. 12

P. Rezek (vyd.), *Jednotliviny a individuální formy**

Sborník textů na téma jednotlivin a obecnin (G. L. Owen, B. Jones, A. Loyd, M. Frege, G. Patzig, D. W. Modrak, J. M. Rist) sestavil a předmluvu napsal P. Rezek. Přeložili P. Babka, P. Kolev a M. Pokorný. 108 stran. 1993.

Sv. 13

J. Karásek – J. Chotaš (vyd.), *Dedukce, kategorie, sebevědomí. O hlavním důkazu Kritiky čistého rozumu*

Soubor textů k nedávné diskusi o struktuře a cílech jedné z nejkontroverznějších kapitol Kantovy *Kritiky čistého rozumu* (H. Allison, M. Baum, K. Cramer, D. Henrich, B. Thöle aj.). Sestavili a předmluvu napsali J. Chotaš a J. Karásek. Přeložili Š. Blahůšek, J. Chotaš a J. Karásek. 127 stran, cena 158 Kč. 2002.

Sv. 14

J. Chotaš – J. Karásek (vyd.), *Kantův kategorický imperativ**

Sborník k základnímu principu Kantovy etiky. Mravní zákon je objasňován jako kritérium morálního jednání, jako motiv pro jeho vykonání a jako princip pro odvození různých druhů povinností. Sestavili a předmluvu napsali J. Chotaš a J. Karásek. Přeložili J. Chotaš, J. Karásek, J. Kuneš a M. Petříček. 149 stran. 2005.

Sv. 15

J. Chotaš – J. Karásek (vyd.), *Hegelova dialektika**

Soubor článků k Hegelově dialektické metodě (H. F. Fulda, D. Henrich, H. G. Gadamer, W. Wieland). Sestavili a předmluvu napsali J. Karásek a J. Chotaš. 125 stran. 2008.

Sv. 16

J. Karásek – J. Chotaš (vyd.), *Fichtova teorie subjektivity*

Soubor článků k vývoji této teorie ve Fichtových spisech (D. Henrich, J. Stolzenberg, E. Düsing aj.). Sestavili a předmluvu napsali J. Karásek a J. Chotaš. 147 stran, cena 198 Kč. 2007.

MIMO ŘADY

Focus Pragensis I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX*

Pražský cizojazyčný sborník pro fenomenologii a filosofii náboženství. 180, 137, 154, 183, 146, 136, 185, 120 a 103 stran, cena à 199 Kč, číslo VII 248 Kč, číslo VIII a IX 199 Kč. 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009.

I. Lefkovits (vyd.), „*Žiji se svou minulostí*“.
Vzpomínky těch, kdo přežili holokaust

V roce 1995 vznikla ve Švýcarsku společnost nazvaná „Kontaktní místo pro ty, kdo přežili holokaust“, která reagovala na výzvu Elie Wiesela shromážďovat dosud neuveřejněné vzpomínky a uchovat je v rámci celosvětové sbírky svědectví o holokaustu. Podařilo se získat záznamy 15 jedinečných příběhů, jejichž protagonisté našli svůj nový domov ve Švýcarsku. Autoři vzpomínek pocházejí z Čech, Moravy, Slovenska, Polska, Maďarska a Německa. Patnáct různých intimních příběhů, patnáct kamének z mozaiky stotisíckrát většího celkového obrazu holokaustu, který leží pohřben v masových hrobech. Tito svědci podávají zprávu za ty, kteří už to již učinit nemohou. Jsou poslední, kteří z vlastní zkušenosti vyprávějí o tom, co prožili, někteří dnes už posledním dechem. K vydání připravil I. Chvatík. Přeložili J. Zoubková, V. Zemanová, P. Plachá a J. Mojžíšková. 987 stran (15 sešitů v kartonové kazetě), cena 850 Kč. 2017.

O. Nytrová – M. Balabán,
Ohlasy Starého zákona v české literatuře 19. a 20. století

Literárně kulturní dědictví Starého zákona v české literatuře. Ilustrováno na úryvcích ze Starého zákona. 237 stran, cena 215 Kč. 1997.

K. R. Popper, *Věčné hledání. Intelektuální autobiografie**

Strhující autobiografie jednoho z nejvýznamnějších myslitelů 20. století. Přeložila J. Odehnalová. 231 stran. 1995.

J. Vladislav (vyd.), *Jan Patočka. První skica k podobizně*

Faksimile samizdatové publikace *Jan Patočka. První skica k podobizně*, kterou v roce 1977 vydal Jan Vladislav v edici *Kvart*. S pomocí Patočkových příbuzných a přátel shromáždil Patočkovy texty vztahující se k Chartě 77 a písemné reakce domácích i zahraničních osobností na jeho tragický skon. Útlý svazeček ilustrující závažnost této události byl dán do oběhu necelé dva měsíce po Patočkově pohřbu. Toto vydání zpřítomňuje, jakým způsobem se zveřejňovaly důležité svobodně psané texty. 109 listů, 6 listů obrazových příloh, cena 238 Kč. 2017.

S. Höhne – V. Koubová,
*Nesmrtelní, smrtelní / Sterbliche, Unsterbliche**

Příběh zániku česko-německo-židovského soužití na území Čech slovem a obrazem. Publikace upomíná na spisovatele a hudební skladatele, umělce a vědce, kteří v posledních 200 letech utvářeli kulturu českých zemí – českou, německou a židovskou. Vydalo Nakladatelství Franze Kafky, Praha, a Německé kulturní fórum pro Východní Evropu, Potsdam. 325 stran. 2001.

REFLEXE

Časopis pro filosofii a teologii

Cena čísel 23–27 à 68 Kč. Cena čísel 28–31 à 78 Kč.

Cena čísel 32–39 à 88 Kč. Cena čísel 38–47 à 98 Kč.

Cena čísel 48–57 à 128 Kč